Comhairle an
Aontais Eorpaigh

An Bhruiséil, 17 Samhain 2017
(OR. en)

7204/4/17
REV 4

Comhad Idirinstitiúideach:
2016/0375 (COD)

ENER 109
CLIMA 61
CODEC 365

NÓTA

ó:	Ardrúnaíocht na Comhairle
chuig:	Coiste na mBuanionadaithe
Uimh. an doic. ón gCoim.:	15090/17 ENER 412 CLIMA 167 IA 123 CODEC 1788 REV 1
Ábhar:	Togra le haghaidh RIALACHÁN Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE maidir le Rialachas an Aontais Fuinnimh, lena leasaítear Treoir 94/22/CE, Treoir 98/70/CE, Treoir 2009/31/CE, Rialachán (CE) 663/2009, Rialachán (CE) 715/2009, Treoir 2009/73/CE, Treoir 2009/119/CE ón gComhairle, Treoir 2010/31/AE, Treoir 2012/27/AE, Treoir 2013/30/AE agus Treoir (AE) 2015/652 ón gComhairle agus lena n-aisghairtear Rialachán (AE) Uimh. 525/2013 - Cur chuige ginearálta

1. Tá sé d'aidhm ag an Uachtaránacht cur chuige ginearálta a bhaint amach maidir leis an togra seo ag an gcruinniú a bheidh ag an gComhairle ITF (Fuinneamh) ar an 18 Nollaig. Tar éis phlé COREPER maidir le gnéithe a Fómhair bhaineann le fuinneamh in-athnuaite ar an 27 Deireadh[1], iarrtar ar COREPER aghaidh a thabhairt anois ar an dréacht-treoir iomlán mar a léirítear san Iarscríbhinn í, d'fhonn teacht ar chomhaontú ina leith agus í a chur faoi bhráid na Comhairle Iompair Teileachumarsáide agus Fuinnimh chun go glacfar í mar chur chuige ginearálta.

1 Féach 7204/2/17 REV 2 ina bhfuil forléargas ar an bpróiseas tuairiscithe/atriallach agus conair thášcach na bhfoinsí in-athnuaite.

Maidir leis an gcuid is mó de na saincheisteanna lárnacha baineadh ardleibhéal cóineasaithe amach (mar shampla maidir le comhar réigiúnach, an próiseas atriallach lena n-áirítear na dátaí chun tuairiscí a chur isteach, agus an tAontas Fuinnimh agus na Coistí um an Athrú Aeráide, é sin nó cuireadh comhréiteach cothrom le chéile (mar shampla maidir le conair na bhfoinsí in-athnuaite agus an sásra chun bearnaí a líonadh). Chun an plé a éascú maidir le saincheisteanna ar mian leis na toscaireachtaí a ardú, déantar cur síos ar na príomh-shaincheisteanna thíos san ord ina bhfuil siad sa téacs reachtach.

2. ***Na príomh-shaincheisteanna***

a) Iarrachtaí luatha

Úsáidtear an sainmhíniú ar 'iarrachtaí luatha' in Airt. 2(19) - a shainmhínítear mar Bhallstát a dhéanann róluaineacht i ndáil lena sprioc 2020 nó 2030 - i gcomhthéacs iarrachtaí na mBallstát i réimse an fhuinnimh athnuaite: d'fhéadfaí a mheas gur iarrachtaí luatha atá i gceist nuair:

- a leagann an Ballstát amach a rannchuidiú náisiúnta (Airt 5(1)(d)(v));
- a fhreagraíonn an Coimisiún do na dréacht-NECPanna (Art. 9(2)(a)); agus nuair
- a fhreagraíonn an Chomhairle maidir le huaillmhian neamhleor na bpleananna sin (Airt. 27(1) agus (2)) agus maidir le sroicheadh neamhleor na bpleananna sin (Airt 27(4)).

Sa chomhréiteach is déanaí ón Uachtaránacht sonraítear go n-áirítear freisin 'sroicheadh luath' sprioc 2020, ("in 2020, nó roimhe").

b) Fuinneamh in-athnuaite agus bearnaí uaillmhéine agus feidhmíochta

De bhreis ar phlé COREPER ar an 27 Deireadh Fómhair, socraíodh leibhéil an dá 'phointe tagartha' in 2023 agus 2025 do chonair tháscach an Bhallstáit/Aontais (Airt 4(a)(2)(i) agus Airt. 25(2)), le roinnt Ballstáit go mór i bhfabhar céatadáin níos airde nó níos ísle. Má tá conair an Aontais faoi bhun na bpointí tagartha sin, gníomhachtaítear oibleagáid ar na Ballstáit sin bearta breise a dhéanamh bíodh an raibh uaillmhian neamhleor acu nó nár bhain siad amach a bpointe/bpointí tagartha féin (Airt. 27(4)).

Ní mór do na Ballstáit na 'bearta breise" céanna a dhéanamh i gcás go dtiteann siad faoi bhun 'bhonnlíne' a sprioc náisiúnta 2020 (Airt 27(4bis)[2]. Ceann de na bearta breise a bheidh na Ballstáit in ann a roghnú is ea an 'sásra 'airgeadais' in Airt 27(4), (4bis) agus (4ter), ar cheart don Choimisiún é a bhunú trí ghníomhartha cur chun feidhme a úsáid.

D'fhéadfadh Ballstát liosta neamhtheorannaitheach de na "cúinsí ábhartha' a úsáid agus a rannchuidiú náisiúnta beartaithe don fhuinneamh in-athnuaite (Airt. 5(1)(d)) á shainiú aige, agus is féidir leis an gCoimisiún na heilimintí céanna a úsáid ina dhiaidh sin mar liosta teorannaitheach de 'chritéir oibiachtúla' chun measúnú a dhéanamh ar an leibhéal uaillmhéine atá ag Ballstát aonair sna *dréacht*-NECPanna (Airt. 9(2)(A)) agus sna NECPanna deiridh (Airt. 27(1)), agus i gcomhthéacs bearna i gconair an Aontais (Airt. 27(4)); Ar bhonn an mheasúnaithe sin, d'fhéadfadh an Coimisiún ina dhiaidh sin moladh neamhchainníochtúil a thabhairt don Bhallstát/do na Ballstáit lena mbaineann. D'iarr roinnt Ballstát tuilleadh soiléireachta maidir leis an modheolaíocht a úsáidfidh an Coimisiún i gcomhair an mheasúnaithe ar bhonn na gcritéar oibiachtúil sin.

c) Tuairisciú

Leagtar amach na príomhchuspóirí agus príomhspriocanna nach mór a bheith san áireamh i NECPanna na mBallstát in Airteagal 4 agus tá na forálacha mionsonraithe in Iarscríbhinn I. Ar chúiseanna infheictheacht agus chothromaíocht pholaitiúil chúig ghné an Aontas Fuinnimh, agus cionn is gur iarr roinnt toscaireachtaí go mbeadh níos mó forálacha dúbailte in Airteagal 4 agus in Iarscríbhinn I, tá príomhfhorálacha le tuairisciú i ngach gné in Airteagal 4.

Meabhraítear freisin go bhfuil forálacha tuairiscithe sna Tuarascálacha débhliantúla ar Dhul Chun Cinn (Airt. 15 - 22) atá comhchosúil leo siúd a leagtar amach cheana in Airt. 4 agus Iarscríbhinn I; dá bhrí sin, ba cheart aon athrú ábhartha ar Airteagal 4 agus/nó Iarscríbhinn 1 a léiriú go cuí sna hAirteagail sin.

Iarrann roinnt Ballstát níos lú ceanglas tuairiscithe a bheith ann, iarrann Ballstáit eile tuilleadh a bheith ann.

---

[2] Nóta: tagraíonn foráil seo na 'bonnlíne' d'Airt 3(3) den dréacht-Treoir maidir leis an bhfuinneamh in-athnuaite, agus - tríd an Airteagal sin - dá hIarscríbhinn I ina bhfuil spriocanna ceangailteacha 2020 an Bhallstáit; leis an dréachtú sa Rialachán Rialachais agus an Treoir maidir le Fuinneamh In-athnuaite ba cheart a áirithiú nach mbeadh na Ballstáit faoi réir 'pionós dúbailte'. Féach freisin aithrisí 35bis agus 35ter.

d) Idirnaisc

D'iarr roinnt Ballstát an tábhacht a bhaineann le sprioc 2030 idirnascthachta leictreachais de 15 % ar a laghad mar a leagtar amach in Airt. 4(d), a neartú trína mholadh go mbeadh sásra lena n-áiritheofaí go mbainfí amach an sprioc sin, agus d'iarr siad go mbeadh nasc idir leibhéal idirnaisc an Bhallstáit agus a chuid oibleagáidí i réimse an fhuinnimh in-athnuaite. Mar sin féin, bhí roinnt Ballstát eile go láidir ina choinne sin, agus d'iarr siad go scriosfaí nó go leasófaí go suntasach an fhoráil sin mar a mhol an Coimisiún. Mar thoradh air sin, ní fhaca an Uachtaránacht rogha comhréitigh chothroim eile seachas téacs an togra ón gCoimisiún a choinneáil.

3. Iarrtar ar COREPER plé a dhéanamh ar na saincheisteanna a chuir na toscaireachtaí in iúl atá fós gan réiteach agus teacht ar chomhaontú maidir leo, mar ullmhúchán do chomhaontú na Comhairle amach anseo maidir leis an gcur chuige ginearálta.

---

p.m. Athruithe i gcomparáid leis an doiciméad roimhe seo (7204/3/17 REV 3) léirítear iad i **gcló trom agus líne fúthu**; Léirítear téacs a scriosadh le **[]** nó **[…]**.
Athruithe i gcomparáid leis an togra ón gCoimisiún, léirítear le **téacs trom** agus **[]** iad fós.

2016/0375 (COD)

Togra le haghaidh

RIALACHÁN Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE

maidir le Rialachas an Aontais Fuinnimh agus Gníomhaíocht Aeráide,

lena leasaítear Treoir 94/22/CE, Treoir 98/70/CE, Treoir 2009/31/CE, Rialachán (CE) Uimh. 663/2009, Rialachán (CE) Uimh. 715/2009, Treoir 2009/73/CE, Treoir 2009/119/CE ón gComhairle, Treoir 2010/31/AE, Treoir 2012/27/AE, Treoir 2013/30/AE agus Treoir (AE) 2015/652 ón gComhairle agus lena n-aisghairtear Rialachán (AE) Uimh. 525/2013

(Téacs atá ábhartha maidir le LEE)

TÁ PARLAIMINT NA hEORPA AGUS COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, agus go háirithe Airteagal 192(1) agus Airteagal 194(2) de,

Ag féachaint don togra ón gCoimisiún Eorpach,

Tar éis dóibh an dréachtghníomh reachtach a chur chuig na parlaimintí náisiúnta,

[Ag féachaint don tuairim ó Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa[3],]

[Ag féachaint don tuairim ó Choiste na Réigiún[4],]

Ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta reachtach,

De bharr an méid seo a leanas:

[3] IO C , , lch. .
[4] IO C , , lch. .

(1) Leagtar amach sa Rialachán seo an bonn reachtach atá riachtanach do Rialachas iontaofa trédhearcach a áirithóidh go mbainfear cuspóirí agus spriocanna an Aontais Fuinnimh amach trí iarrachtaí comhlántacha comhleanúnacha uaillmhianacha an Aontais agus a chuid Ballstát, agus na prionsabail atá ag an Aontas i dtaca le Rialáil Níos Fearr á gcur chun cinn aige ag an am céanna.

(2) Ba cheart cúig phríomhghné a chumhdach le hAontas Fuinnimh na hEorpa: slándáil fuinnimh; an margadh inmheánach fuinnimh; an éifeachtúlacht fuinnimh; an dícharbónú; agus taighde, nuálaíocht agus iomaíochas.

(3) Is é an sprioc atá ag Aontas Fuinnimh seasmhach a bhfuil beartas aeráide uaillmhianach mar chroílár aige fuinneamh slán inbhuanaithe iomaíoch inacmhainne a thabhairt do thomhaltóirí an Aontais idir theaghlaigh agus ghnólachtaí, agus chuige sin teastaíonn athrú ón mbonn aníos ar chóras fuinnimh na hEorpa. **Tá an t-athrú ó bhonn ar an gcóras fuinnimh nasctha go dlúth freisin leis an ngá cáilíocht an chomhshaoil a chaomhnú, a chosaint agus a fheabhsú agus chun úsáid stuama agus réasúnach acmhainní nádúrtha a chur chun cinn, go háirithe trí éifeachtúlacht fuinnimh agus coigilteas fuinnimh agus cineálacha fuinnimh nua agus in-athnuaite a chur chun cinn.** Ní féidir an **sprioc […]** sin a bhaint amach ach amháin trí ghníomhaíocht chomhordaithe ina nasctar gníomhartha reachtacha agus neamhreachtacha araon ar leibhéal an Aontais agus ar an leibhéal náisiúnta.

(4) Forbraíodh togra an Choimisiúin go comhthreomhar le sraith tionscnamh i mbeartas fuinnimh earnálach agus tá sé á ghlacadh in éineacht leo, go háirithe maidir le fuinneamh in-athnuaite, éifeachtúlacht fuinnimh agus dearadh margaidh. I dteannta a chéile is pacáiste iad na tionscnaimh seo faoi théama uileghabhálach na héifeachtúlachta fuinnimh ar dtús, ceannaireacht dhomhanda an Aontais i gcúrsaí fuinnimh in-athnuaite agus cothrom na Féinne do thomhaltóirí fuinnimh.

(5) Ar an 24 Deireadh Fómhair 2014, chomhaontaigh an Chomhairle Eorpach Creat 2030 don Aeráid agus don Fhuinneamh don Aontas bunaithe ar cheithre phríomhsprioc ar **leibhéal an Aontais**: laghdú 40% ar a laghad ar astaíochtaí gás ceaptha teasa ("GCT") ar fud an gheilleagair, **sprioc táscach** feabhsú 27% ar a laghad maidir le feabhas a chur ar éifeachtúlacht fuinnimh, **a dhéanfar a athbhreithniú faoi 2020** i bhfianaise leibhéal 30%, 27% ar a laghad den sciar fuinnimh in-athnuaite a ídeofar san Aontas, agus 15% ar a laghad don idirnascacht leictreachais. Sonraíodh go bhfuil an sprioc maidir le fuinneamh in-athnuaite éigeantach ar leibhéal an Aontais agus go gcomhlíonfar í trí rannchuidiú na mBallstát faoi threoir an riachtanais atá ann cuspóir an Aontais a sheachadadh i dteannta a chéile.

(6) Faomhadh na sprice ceangailtí maidir le laghdú intíre 40 % ar a laghad ar astaíochtaí gás ceaptha teasa ar fud an gheilleagair faoi 2030 i gcomparáid le 1990 go foirmiúil mar Rannchuidiú Beartaithe an Aontais agus a chuid Bhallstát a socraíodh go Náisiúnta i leith Comhaontú Pháras agus ag cruinniú na Comhairle Comhshaoil an 6 Márta 2015. Dhaingnigh an tAontas Comhaontú Pháras an 5 Deireadh Fómhair 2016[5] agus tháinig sé i bhfeidhm an 4 Samhain 2016. Téann sé in ionad an chuir chuige a glacadh faoi Phrótacal Koyoto na bliana 1997 nach leanfaidh ar aghaidh tar éis 2020. Ba cheart córas an Aontais i ndáil le faireachán agus tuairisciú ar astaíochtaí agus aistrithe a thabhairt cothrom le dáta ina fhianaise sin.

(7) Lena chois sin, ba é conclúid na Comhairle Eorpaí an 24 Deireadh Fómhair 2014[6] gur cheart córas Rialachais iontaofa trédhearcach a fhorbairt, gan aon ualach riaracháin nach bhfuil gá leis, mar chabhair chun a áirithiú go gcomhlíonfaidh an tAontas a chuid spriocanna i leith beartas fuinnimh ach an tsolúbthacht atá riachtanach do na Ballstáit a chur ar fáil ar shlí a léiríonn meas iomlán dá saoirse maidir lena meascán fuinnimh féin a shocrú. D'aibhsigh sí gur cheart an córas rialachais seo a thógáil ar chlocha tógála atá ann cheana, amhail cláir náisiúnta aeráide, pleananna náisiúnta don fhuinneamh in-athnuaite agus don éifeachtúlacht fuinnimh mar aon leis an ngá cuíchóiriú a dhéanamh ar shraitheanna leithleacha pleanála agus tuairiscithe agus iad a thabhairt le chéile. Lena chois sin, bhí sí sásta cur le ról agus cearta tomhaltóirí, le trédhearcacht agus intuarthacht d'infheisteoirí, i measc rudaí eile, trí fhaireachán córasach ar phríomhtháscairí ar mhaithe le córas fuinnimh inacmhainne sábháilte iomaíoch slán inbhuanaithe, agus comhordú ar bheartais fuinnimh náisiúnta a éascú agus comhar réigiúnach idir Ballstáit a chothú.

(8) I Straitéis an Aontais Fuinnimh de chuid an Choimisiúin an 25 Feabhra 2015 luaitear an gá le Rialachas comhtháite d'fhonn a áirithiú go gcuirfidh na gníomhaíochtaí fuinnimh ar leibhéal an Aontais agus ar an leibhéal réigiúnach, náisiúnta agus áitiúil le cuspóirí an Aontais Fuinnimh agus go leathnófar raon an Rialachais ar an dóigh sin – thar Chreat 2030 um Aeráid agus Fuinneamh – chuig gach ceann de chúig ghné an Aontais Fuinnimh.

---

5 Cinneadh (AE) 2016/1841 ón gComhairle an 5 Deireadh Fómhair 2016 maidir le tabhairt i gcrích Chomhaontú Pháras, thar ceann an Aontais Eorpaigh, arna ghlacadh faoi Chreat-Choinbhinsiún na Náisiún Aontaithe ar an Athrú Aeráide (IO L 282, 19.10.2016, lch. 1).

6 Conclúidí na Comhairle Eorpaí 23 - 24 Deireadh Fómhair 2014, (EUCO 169/14).

(9) Sa Teachtaireacht uaidh maidir le Staid an Aontais Fuinnimh an 18 Samhain 2015[7] shonraigh an Coimisiún de bhreis air seo gur uirlisí riachtanacha iad pleananna comhtháite náisiúnta don fhuinneamh agus don aeráid ina dtugtar faoi chúig ghné an Aontais Fuinnimh ar mhaithe le pleanáil níos straitéisí don bheartas fuinnimh agus aeráide. Mar chuid de Staid an Aontais Fuinnimh tugadh an bonn do Bhallstáit i dTreoir ón gCoimisiún do Bhallstáit maidir le pleananna comhtháite náisiúnta don fhuinneamh agus don aeráid chun tús a chur le pleananna náisiúnta a fhorbairt don tréimhse 2021 go 2030 agus leagadh amach príomhchrainn taca an phróisis rialachais. Lena chois sin, sonraíodh i Staid an Aontais Fuinnimh gur cheart don Rialachas a bheith fréamhaithe i reachtaíocht.

(10) Aithníodh i gconclúidí na Comhairle an 26 Samhain 2015[8] go mbeidh Rialachas an Aontais Fuinnimh ina uirlis fhíor-riachtanach chun an tAontas Fuinnimh a chur le chéile go héifeachtúil agus go héifeachtach agus chun a chuid cuspóirí a bhaint amach. Aibhsíodh iontu gur cheart don chóras rialachais a bheith bunaithe ar phrionsabal an chomhtháthaithe ar an bpleanáil agus ar an tuairisciú straitéiseach maidir le cur chun feidhme beartas aeráide agus fuinnimh agus ar phrionsabal an chomhordaithe idir na gníomhaithe atá freagrach as an mbeartas fuinnimh agus aeráide ar leibhéal an Aontais agus ar an leibhéal réigiúnach agus náisiúnta. Ina theannta sin, aibhsíodh iontu gur cheart a áirithiú leis an Rialachas go mbainfear na spriocanna fuinnimh agus aeráide atá comhaontaithe do 2030 amach; agus go ndéanfadh an Rialachas faireachán ar dhul chun cinn an Aontais san iomlán ar bhaint amach na gcuspóirí beartais thar na cúig ghné den Aontas Fuinnimh.

(11) I rún ó Pharlaimint na hEorpa dar teideal "I dtreo Aontas Fuinnimh don Eoraip" an 15 Nollaig 2015[9] iarradh creatlach Rialachais don Aontas Fuinnimh a bheadh uaillmhianach, iontaofa, trédhearcach, daonlathach agus lánchuimsitheach i dtaobh Pharlaimint na hEorpa agus go n-áiritheofaí go mbainfí spriocanna aeráide agus fuinnimh 2030 amach.

---

7 Teachtaireacht maidir le Staid an Aontais Fuinnimh 2015 an 18.11.2015, COM(2015)572 final.

8 Conclúidí ón gComhairle an 26 Samhain 2015 (14**459**/15).

9 Rún ó Pharlaimint na hEorpa an 15 Nollaig 2015 maidir le "I dtreo Aontas Fuinnimh don Eoraip" (2015/2113(INI)).

(12) Dá bhrí sin, ba cheart é a bheith ina phríomhchuspóir ag Rialachas an Aontais Fuinnimh gnóthú chuspóirí an Aontais Fuinnimh a chumasú agus go háirithe spriocanna Chreat 2030 um Aeráid agus Fuinneamh. **Eascraíonn na cuspóirí agus na spriocanna sin ó bheartas an Aontais maidir le fuinneamh agus ón ngá cáilíocht an chomhshaoil a chaomhnú, a chosaint agus a fheabhsú agus chun úsáid stuama agus réasúnach acmhainní nádúrtha a chur chun cinn, mar a fhoráiltear faoi Chonarthaí an Aontais. Ní féidir ceachtar den dá chuspóir doscartha seo a mheas mar chuspóir atá tánaisteach ar an gcuspóir eile.** Dá bhrí sin, tá an Rialachán seo nasctha le reachtaíocht earnálach a chuireann spriocanna fuinnimh agus aeráide 2030 chun feidhme. Cé go dteastaíonn solúbthacht ó na Ballstáit chun na beartais is fearr a oireann dá meascán fuinnimh agus dá roghanna tosaíochta fuinnimh a dhéanamh ba cheart an tsolúbthacht sin a bheith comhoiriúnach le tuilleadh comhtháthaithe margaidh, le hiomaíochas méadaithe, le baint amach na gcuspóirí aeráide agus fuinnimh agus leis an aistriú i dtreo geilleagar ísealcharbóin de réir a chéile.

(13) Chun an t-aistriú chuig geilleagar ísealcharbóin a chur i gcrích tá gá le hathruithe ar iompar agus le dreasachtaí infheistíochta thar an speictream beartais ar fad. Chun laghdú ar astaíochtaí gás ceaptha teasa a bhaint amach ní mór éifeachtúlacht agus nuálaíocht a threisiú i ngeilleagar na hEorpa agus go háirithe, ba cheart feabhsuithe ar cháilíocht an aeir a bheith mar thoradh air.

(14) Ós rud é gur as foinsí coitianta a thagann an chuid is mó den ghás ceaptha teasa agus de na truailleáin aeir is féidir le beartas atá ceaptha chun gás ceaptha teasa a laghdú comhthairbhí do cháilíocht an aeir a bheith aige a d'fhéadadh cuid de na costais gharthéarmacha ar mhaolú gás ceaptha teasa a fhritháireamh, é sin nó an costas ar fad. Ós rud é gur ionchur tábhachtach iad na sonraí a thuairiscítear faoi Threoir 2001/81/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle[10] le haghaidh thiomsú an fhardail gás ceaptha teasa agus le haghaidh na bpleananna náisiúnta, ba cheart a aithint a thábhachtaí atá sé sonraí comhsheasmhacha a thiomsú agus a thuairisciú idir Treoir 2001/81/CE agus an fardal maidir le gás ceaptha teasa.

---

[10] Treoir 2001/81/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le hUasteorainneacha Náisiúnta Astaíochtaí do thruailleáin áirithe (IO L 309, 27.11.2001, lch. 22).

(15) Léirigh an taithí a fuarthas agus Rialachán (AE) Uimh. 525/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle[11] á chur chun feidhme, go raibh gá le sineirgí agus comhleanúnachas maidir leis an tuairisciú de réir ionstraimí dlíthiúla eile, go háirithe maidir le Treoir 2003/87/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle[12], Rialachán (CE) Uimh. 166/2006 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle[13], Rialachán (CE) Uimh. 1099/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle[14] agus Rialachán (CE) Uimh. 517/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle[15]. Tá sé ríthábhachtach sonraí comhsheasmhacha a úsáid chun astaíochtaí gás ceaptha teasa a thuairisciú d'fhonn ardcháilíocht an tuairiscithe ar astaíochtaí a áirithiú.

(16) I gcomhréir le tiomantas láidir an Choimisiúin do Rialáil Níos Fearr, de thoradh Rialachas an Aontais Fuinnimh ba cheart laghdú suntasach a theacht ar an ualach riaracháin ar na Ballstáit, ar an gCoimisiún agus ar Institiúidí eile an Aontais agus ba cheart cuidiú a bheith ann chun comhleanúnachas agus leordhóthanacht beartas agus beart a áirithiú ar leibhéal an Aontais agus ar an leibhéal náisiúnta i ndáil le hathrú ón mbonn aníos ar an gcóras fuinnimh i dtreo geilleagar ísealcharbóin.

---

11 Rialachán (AE) Uimh. 525/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 21 Bealtaine 2013 maidir le sásra chun faireachán agus tuairisciú a dhéanamh ar astaíochtaí gás ceaptha teasa agus chun faisnéis eile atá ábhartha don athrú aeráide a thuairisciú ar an leibhéal náisiúnta agus ar leibhéal an Aontais agus lena n-aisghairtear Cinneadh Uimh. 280/2004/CE (IO L 165, 18.6.2013, lch. 13).

12 Treoir 2003/87/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 13 Deireadh Fómhair 2003 lena mbunaítear scéim i ndáil le trádáil lamháltas i gcomhair astaíochtaí gás ceaptha teasa laistigh den Chomhphobal (IO L 275, 25.10.2003, lch. 32).

13 Rialachán (CE) Uimh. 166/2006 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 18 Eanáir 2006 maidir le Clár Eorpach ar Scaoileadh agus Aistriú Truailleán a bhunú (IO L 33, 4.2.2006, lch. 1).

14 Rialachán (CE) Uimh. 1099/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 22 Deireadh Fómhair 2008 maidir le staidreamh i dtaca le fuinneamh (IO L 304, 14.11.2008, lch. 1).

15 Rialachán (CE) Uimh. 517/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Aibreán 2014 maidir le gáis cheaptha teasa fhluairínithe agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 842/2006 (IO L 150, 20.5.2014, lch. 195).

(17) Ba cheart gnóthú chuspóirí an Aontais Fuinnimh a áirithiú trí mheascán de thionscnaimh de chuid an Aontais agus de bheartais náisiúnta chomhleanúnacha a leagtar amach i bpleananna comhtháite náisiúnta don fhuinneamh agus don aeráid. I reachtaíocht earnálach an Aontais sna réimsí fuinnimh agus aeráide leagtar amach ceanglais phleanála a bhí ina n-uirlisí úsáideacha chun athrú ar an leibhéal náisiúnta a bhrú ar aghaidh. De bharr gur tugadh isteach iad ag amanna difriúla tá forluí ann agus níor breathnaíodh a dhóthain ar shineirgí agus ar idirghníomhú idir réimsí beartais. Dá bhrí sin, an phleanáil, an tuairisciú agus an faireachán a dhéantar ar leithligh sna réimsí aeráide agus fuinnimh faoi láthair, ba cheart iad a chuíchóiriú agus a chomhtháthú an oiread agus is féidir.

(18) Leis na pleananna comhtháite náisiúnta don fhuinneamh agus don aeráid, ba cheart tréimhsí deich mbliana a chumhdach agus forléargas a thabhairt ar an gcaoi a bhfuil cúrsaí faoi láthair ó thaobh an chórais fuinnimh agus beartais de. Ba cheart cuspóirí náisiúnta do gach ceann de na cúig phríomhghné den Aontas Fuinnimh a leagan amach iontu mar aon le beartais agus bearta comhfhreagracha d'fhonn na cuspóirí sin a bhaint amach agus ba cheart bonn anailíseach a bheith acu. Sna pleananna náisiúnta a chumhdaíonn an chéad tréimhse ó 2021 go 2030 ba cheart aird ar leith a thabhairt ar spriocanna 2030 don laghdú ar astaíochtaí gás ceaptha teasa, don fhuinneamh in-athnuaite, don éifeachtúlacht fuinnimh agus don idirnasc leictreachais. Ba cheart do na Ballstáit díriú ar a áirithiú go bhfuil na pleananna náisiúnta ag teacht leis na Spriocanna um Fhorbairt Inbhuanaithe agus go gcuireann siad le gnóthú na spriocanna sin. **Agus na pleananna náisiúnta á leagan amach acu, is féidir leis an Ballstáit cur le straitéisí nó pleananna náisiúnta atá ann cheana. I gcás an chéad dréachtphlean náisiúnta agus an chéad phlean náisiúnta, tugtar spriocdháta difriúil i gcomparáid le pleananna ina dhiaidh sin, d'fhonn am leordhóthanach a thabhairt do na Ballstáit a gcuid pleananna a ullmhú den chéad uair tar éis ghlacadh an Rialacháin seo. Mar sin féin, spreagtar na Ballstáit a gcuid dréachtphleananna náisiúnta a thíolacadh chomh luath agus is féidir in 2018 d'fhonn go bhféadfar ullmhúchán cuí a dhéanamh, go háirithe don idirphlé éascaitheach a thionólfar faoi Chomhaontú Pháras in 2018.**

(19) Ba cheart teimpléad éigeantach do na pleananna náisiúnta a bhunú chun a áirithiú go bhfuil gach plean náisiúnta sách cuimsitheach agus chun comparáid agus comhiomlánú pleananna náisiúnta a éascú agus, ag an am céanna, a áirithiú go bhfuil go leor solúbthachta ag na Ballstáit chun mionsonraí na bpleananna náisiúnta a leagan amach d'fhonn roghanna tosaíochta agus sainiúlachtaí náisiúnta a léiriú iontu.

(20) Imríonn cur chun feidhme na mbeartas agus na mbeart sna réimsí fuinnimh agus aeráide tionchar ar an gcomhshaol. Dá bhrí sin, ba cheart do na Ballstáit a áirithiú go dtugtar deiseanna éifeachtachta, ag céim luath, don phobal a bheith rannpháirteach in ullmhú na bpleananna comhtháite náisiúnta don fhuinneamh agus don aeráid agus go dtéitear i gcomhairle leis an bpobal maidir le hullmhú na bpleananna sin i gcomhréir, más infheidhme, le forálacha Threoir 2001/42/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle[16] agus le forálacha Choinbhinsiún Choimisiún Eacnamaíochta na Náisiún Aontaithe don Eoraip um Rochtain ar Fhaisnéis, Rannpháirtíocht an Phobail i gCinnteoireacht agus Rochtain ar Cheartas i nGnóthaí Comhshaoil an 25 Meithimh 1998 ("coinbhinsiún Aarhus"). Ba cheart do na Ballstáit a áirithiú go bhfuil na comhpháirithe sóisialta rannpháirteach in ullmhú na bpleananna comhtháite náisiúnta don fhuinneamh agus don aeráid.

(21) Tá comhar réigiúnach ríthábhachtach chun a áirithiú go mbainfear amach cuspóirí an Aontais Fuinnimh ar bhealach éifeachtach. Ba cheart deis a thabhairt do na Ballstáit tuairimí a thabhairt ar phleananna Ballstát eile sula gcuirtear i gcrích iad chun neamhréireachtaí agus tionchair dhiúltacha ar Bhallstáit eile a d'fhéadfadh tarlú a sheachaint, agus chun a áirithiú go mbainfear comhchuspóirí amach i dteannta a chéile. Ba cheart an comhar réigiúnach a bheith ríthábhachtach maidir le pleananna náisiúnta a mhionléiriú agus a chur i gcrích agus maidir le pleananna náisiúnta a chur chun feidhme ina dhiaidh sin i dtreo go bhfeabhsófar éifeachtacht agus éifeachtúlacht beart agus go gcothófar comhtháthú margaidh agus cinnteacht fuinnimh.

(22) Ba cheart pleananna náisiúnta a bheith seasmhach chun trédhearcacht agus intuarthacht beartas agus beart náisiúnta a áirithiú d'fhonn cinnteacht infheisteora a áirithiú. Ba cheart foráil a dhéanamh maidir le pleananna náisiúnta a thabhairt cothrom le dáta uair amháin le linn na tréimhse deich mbliana áfach, chun deis a thabhairt do Bhallstáit iad féin a chur in oiriúint d'athruithe suntasacha ar chúinsí. Maidir leis na pleananna lena gcumhdaítear an tréimhse ó 2021 go 2030, ba cheart do na Ballstáit a bheith in ann a gcuid pleananna a thabhairt cothrom le dáta faoin **30 Meitheamh [ ]** 2024. Níor cheart spriocanna, cuspóirí agus rannchuidiú a athrú ach amháin chun méadú ar an aidhm fhoriomlán a léiriú, go háirithe i dtaobh spriocanna fuinnimh agus aeráide 2030. Mar chuid den tabhairt cothrom le dáta sin, ba cheart do na Ballstáit iarracht a dhéanamh tionchair dhiúltacha ar bith ar an gcomhshaol a mhaolú a thagann chun solais mar chuid den tuairisciú comhtháite.

---

16 Treoir 2001/42/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 27 Meitheamh 2001 maidir le héifeachtaí pleananna agus clár áirithe ar an gcomhshaol a mheasúnú (IO L 197, 21.7.2001, lch. 30).

(23) Is fíorthábhachtach straitéisí cobhsaí fadtéarmach maidir le hastaíochtaí ísle a bheith ann chun gur féidir cur le hathrú eacnamaíoch ón mbonn aníos, le poist, le fás agus le baint amach spriocanna níos leithne um fhorbairt inbhuanaithe, agus chun gur féidir druidim i dtreo na sprice fadtéarmaí atá socraithe ag Comhaontú Pháras, ar shlí atá cóir agus éifeachtach ó thaobh costais de. Thairis sin, iarrtar ar Pháirtithe Chomhaontú Pháras a gcuid straitéisí forbartha fadtéarmacha i dtaobh astaíochtaí ísle gás ceaptha teasa do lár an chéid, a chur in iúl faoi 2020.

(24) Faoi mar atá an cás ó thaobh pleanála de, leagtar amach ceanglais tuairiscithe i reachtaíocht earnálach an Aontais sna réimsí fuinnimh agus aeráide, agus uirlisí úsáideacha ba ea mórán díobh chun athrú a chur chun cinn ar an leibhéal náisiúnta ach tugadh na ceanglais seo isteach ag amanna difriúla agus dá dheasca sin tháinig ann d'fhorluí agus níor tugadh go leor aird ar shineirgí agus ar idirghníomhú idir réimsí beartais amhail maolú gás ceaptha teasa, fuinneamh in-athnuaite, éifeachtúlacht fuinnimh agus comhtháthú margaidh. Chun an chothromaíocht cheart a bhaint amach idir an gá le hobair leantach chuí ar chur chun feidhme pleananna náisiúnta a áirithiú agus an gá atá ann an t-ualach riaracháin a laghdú, ba cheart do na Ballstáit tuarascálacha débhliantúla ar dhul chun cinn a bhunú maidir le cur chun feidhme na bpleananna agus maidir le forbairtí eile ar an gcóras fuinnimh. Bheadh gá le tuairisciú áirithe áfach, ar bhonn bliantúil, go háirithe maidir leis na ceanglais tuairiscithe sa réimse aeráide a eascraíonn ó Chreat-Choinbhinsiún na Náisiún Aontaithe ar an Athrú Aeráide (UNFCCC) agus i Rialacháin an Aontais ar dtús.

(25) Ba cheart na gnéithe a leagtar amach sa teimpléad do na pleananna náisiúnta a bheith léirithe i dtuarascálacha comhtháite na mBallstát ar dhul chun cinn. Ba cheart teimpléad do na tuarascálacha comhtháite ar dhul chun cinn a shonrú i ngníomh nó i ngníomhartha cur chun feidhme ina dhiaidh sin toisc gur de chineál teicniúil iad agus toisc go bhfuil na chéad tuarascálacha ar dhul chun cinn le soláthar in 202**3**. Ba cheart na tuarascálacha ar dhul chun cinn a dhéanamh chun trédhearcacht a áirithiú don Aontas, do Bhallstáit eile agus do ghníomhaithe margaidh, tomhaltóirí san áireamh. Ba cheart dóibh a bheith cuimsitheach thar na cúig ghné den Aontas Fuinnimh agus, maidir leis an gcéad tréimhse, ba cheart dóibh béim a leagan ar réimsí atá cumhdaithe ag spriocanna chreat aeráide agus fuinnimh 2030 ag an am céanna.

(26) Faoi Chreat-Choinbhinsiún na Náisiún Aontaithe ar an Athrú Aeráide, cuirtear de cheangal ar an Aontas agus ar a Bhallstáit fardail náisiúnta d'astaíochtaí antrapaigineacha na ngás ceaptha teasa uile ó fhoinsí agus a n-aistrithe trí linnte a fhorbairt, a thabhairt cothrom le dáta go rialta, a fhoilsiú agus a thuairisciú do Chomhdháil na bPáirtithe ag baint úsáide as modheolaíochtaí inchomparáide arna gcomhaontú ag Comhdháil na bPáirtithe. Tá na fardail gás ceaptha teasa (GCT) ríthábhachtach chun rianú a dhéanamh ar an dul chun cinn maidir le cur chun feidhme ghné an dícharbónaithe agus chun measúnú a dhéanamh ar chomhlíonadh na reachtaíochta sa réimse aeráide, go háirithe Rialachán [Oifig na bhFoilseachán: gníomh uimhir XXX maidir le laghduithe ceangailteacha bliantúla ag na Ballstáit ó 2021 go 2030 ar astaíochtaí gás ceaptha teasa le haghaidh Aontas Fuinnimh buanseasmhach agus chun gealltanais faoi Chomhaontú Pháras a chomhlíonadh agus lena leasaítear Rialachán Uimh. 525/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le sásra chun faireachán agus tuairisciú a dhéanamh ar astaíochtaí gás ceaptha teasa agus chun faisnéis eile atá ábhartha don athrú aeráide a thuairisciú][17] ("Rialachán [ ] [ESR]") agus Rialachán [Oifig na bhFoilseachán: gníomh uimhir XXX maidir le hastaíochtaí ó thalamhúsáid, athrú ar thalamhúsáid agus foraoiseacht a chur san áireamh i gcreat aeráide agus fuinnimh 2030 agus lena leasaítear Rialachán Uimh. 525/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le sásra chun faireachán agus tuairisciú a dhéanamh ar astaíochtaí gás ceaptha teasa agus chun faisnéis eile atá ábhartha don athrú aeráide a thuairisciú] ("Rialachán [ ] [LULUCF]")[18].

(27) De réir Chinneadh 1/CP.16 de Chomhdháil Pháirtithe Chreat-Choinbhinsiún na Náisiún Aontaithe ar an Athrú Aeráide (UNFCCC) ní mór socruithe náisiúnta a bhunú chun meastachán a dhéanamh ar astaíochtaí antrapaigineacha gás ceaptha teasa ó fhoinsí agus aistrithe trí linnte. Leis an Rialachán seo, ba cheart bunú na socruithe náisiúnta sin a chumasú.

---

17 IO L […], […], lch. […].
18 IO L […], […], lch. […].

(28) Is léir ón taithí a gnóthaíodh trí chur chun feidhme Chinneadh (AE) Uimh. 525/2013 an tábhacht atá le trédhearcacht, cruinneas, comhsheasmhacht, iomláine agus inchomparáideacht na faisnéise. Ar bhonn na taithí sin, ba cheart a áirithiú leis an Rialachán seo go ndéanfaidh na Ballstáit a gcuid beartas agus bearta agus réamh-mheastacháin a thuairisciú mar chuid phríomha de na tuarascálacha ar dhul chun cinn. Ba cheart an fhaisnéis sna tuarascálacha sin a bheith bunriachtanach chun léiriú a thabhairt ar chur chun feidhme tráthúil na ngealltanas faoi Rialachán [ ] [ESR]. Feidhmiú agus feabhsú leanúnach na gcóras ar leibhéal an Aontais agus na mBallstát móide treoir níos fearr maidir le tuairisciú, ba cheart don mhéid sin cur go suntasach le neartú leanúnach a dhéanamh ar an bhfaisnéis is gá chun an dul chun cinn i ngné an dícharbónaithe a rianú.

(29) Ba cheart a áirithiú leis an Rialachán sin go ndéanfaidh na Ballstáit tuairisciú maidir le hoiriúnú don athrú aeráide agus maidir le tacaíocht airgid, teicneolaíochta agus forbartha acmhainní a thugtar do thíortha i mbéal forbartha, rud a éascóidh cur chun feidhme ghealltanais UNFCCC agus faoi Chomhaontú Pháras. Lena chois sin, tá faisnéis faoi ghníomhaíochtaí agus faoi thacaíocht i dtaca le hoiriúint náisiúnta tábhachtach freisin i gcomhthéacs na bpleananna comhtháite náisiúnta don fhuinneamh agus don aeráid, go háirithe maidir leis an oiriúnú d'éifeachtaí díobhálacha an athraithe aeráide a bhaineann le cinnteacht sholáthar fuinnimh an Aontais, amhail infhaighteacht uisce fuaraithe do stáisiúin chumhachta agus an fháil atá ar bhithmhais le haghaidh fuinnimh, agus faisnéis faoi thacaíocht is ábhartha maidir leis an ngné sheachtrach den Aontas Fuinnimh.

(30) Chun teorainn a chur leis an ualach riaracháin ar na Ballstáit agus ar an gCoimisiún, ba ceart don Choimisiún ardán tuairiscithe ar líne a bhunú chun cumarsáid a éascú agus comhar a chur chun cinn. Leis sin, ba cheart **a éascú []** go gcuirfear tuarascálacha isteach go tráthúil **agus []** go bhfeabhsófar an trédhearcacht i gcás tuairisciú náisiúnta. Leis an ardán ríomhthuairiscithe, ba cheart na próisis tuairiscithe, na bunachair sonraí agus na ríomhuirlisí atá ann cheana, amhail na cinn sin atá ag an nGníomhaireacht Eorpach Chomhshaoil, ag Eurostat agus ag an Airmheán Comhphháirteach Taighde, ba cheart iad a chomhlánú, tógáil orthu agus tairbhe a bhaint astu, mar aon leis na ceachtanna a foghlaimíodh ó Scéim an Aontais um Éiceabhainistíocht agus um Éiciniúchóireacht.

(31) Maidir le sonraí atá le soláthar don Choimisiún trí phleanáil náisiúnta agus tuairisciú náisiúnta, níor cheart dúbláil a dhéanamh ar shonraí ná ar fhaisnéis ó na Ballstáit a cuireadh ar fáil cheana féin trí Eurostat i gcomhthéacs Rialachán (CE) Uimh. 223/2009 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle[19] san fhoirm chéanna is atá faoi oibleagáidí pleanála agus tuairiscithe an Rialacháin seo agus atá le fáil ó Eurostat fós agus na luachanna céanna ag baint leo. Nuair is ann dóibh agus nuair is cuí ó thaobh tráthúlachta de, leis na sonraí agus na réamh-mheastacháin a chuirtear ar fáil sna pleananna náisiúnta don fhuinneamh agus don aeráid, ba cheart tógáil ar na sonraí Eurostat agus ar an modheolaíocht a úsáidtear chun an staidreamh Eorpach a thuairisciú i gcomhréir le Rialachán (CE) Uimh. 223/2009, agus ba cheart iad a bheith ag teacht leis na sonraí sin agus leis an modheolaíocht sin.

(32) D'fhonn cuspóirí Straitéis an Aontais Fuinnimh a bhaint amach ar bhonn comhchoiteann, beidh sé bunriachtanach an Coimisiún measúnú a dhéanamh ar na pleananna náisiúnta agus, ar bhonn tuarascálacha ar dhul chun cinn, measúnú a dhéanamh ar chur chun feidhme na bpleananna sin. I gcás na chéad tréimhse deich mbliana go háirithe, baineann sin le spriocanna fuinnimh agus aeráide 2030 ar leibhéal an Aontais agus an rannchuidiú náisiúnta ar son na spriocanna sin. Ba cheart an measúnú sin a dhéanamh ar bhonn débhliantúil, agus gan é a dhéanamh ar bhonn bliantúil ach amháin nuair is gá, agus ba cheart an measúnú a chomhdhlúthú i dtuarascálacha an Choimisiúin ar Staid an Aontais Fuinnimh.

(33) Bíonn tionchair ag an eitlíocht ar an aeráid dhomhanda mar thoradh ar astú CO_2 mar aon le hastaíochtaí eile, lena n-áirítear astaíochtaí ocsaídí nítrigine, agus meicníochtaí, amhail breisiú scamall ciorrais. I bhfianaise na mearfhorbartha atá ag teacht ar thuiscint na heolaíochta ar na tionchair sin, tá foráil déanta cheana i Rialachán (AE) Uimh. 525/2013 maidir le measúnú cothrom le dáta ar thionchair neamh-CO_2 na heitlíochta ar an aeráid dhomhanda. Ba cheart an samhlú a úsáidtear sa chur chuige seo a chur in oiriúint don dul chun cinn eolaíoch. D'fhéadfadh an Coimisiún roghanna beartais ábhartha a mheas, bunaithe ar a mheasúnú ar na tionchair sin, chun aghaidh a thabhairt orthu.

[19] Rialachán (CE) Uimh. 223/2009 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Márta 2009 maidir le Staidreamh Eorpach agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE, Euratom) Uimh. 1101/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le tarchur sonraí atá faoi réir rúndachta staidrimh chuig Oifig Staidrimh na gComhphobal Eorpach, Rialachán (CE) Uimh. 322/97 ón gComhairle maidir le Staidreamh Comhphobail, agus Cinneadh 89/382/CEE, Euratom ón gComhairle lena mbunaítear Coiste um Chláir Staidrimh na gComhphobal Eorpach (IO L 87, 31.3.2009, lch. 164).

(34) Le cuidiú a áirithiú go mbeidh beartais an Aontais agus na beartais náisiúnta i gcomhréir le cuspóirí an Aontais Fuinnimh, ba cheart comhphlé leanúnach a bheith ann idir an Coimisiún agus na Ballstáit. De réir mar is cuí, ba cheart don Choimisiún moltaí a eisiúint do na Ballstáit lena n-áirítear moltaí faoi leibhéal uaillmhéine na ndréachphleananna náisiúnta, faoi chur chun feidhme na mbeartas agus na mbeart a fógraíodh sna pleananna náisiúnta ina dhiaidh sin, agus faoi bheartais náisiúnta agus faoi bhearta náisiúnta eile atá ábhartha ó thaobh cur chun feidhme an Aontais Fuinnimh. **De bhrí nach bhfuil brí cheangailteach le moltaí, mar a leagtar amach in Airteagal 288 CFAE,** ba cheart do na Ballstáit **mar sin féin** aird **[ ] chuí** a thabhairt ar moltaí den chineál sin agus míniúchán a thabhairt sna tuarascálacha ar dhul chun cinn ina dhiaidh sin **maidir leis an mbealach a rinneadh é [ ]**. **Maidir leis an bhfuinneamh in-athnuaite, bunófar measúnú an Choimisiún ar na critéir oibiachtúla, ba cheart do mholtaí an Choimisiúin leanúint de bheith neamh-cáilíochtúil agus nach mbeadh leibhéil chainníochtúla uaillmhéine náisiúnta san áireamh don bhliain 2030. Má eisíonn an Coimisiún moladh maidir le dréachtphlean náisiúnta Ballstáit, ba cheart é a dhéanamh a luaithe is féidir, ag féachaint, ar thaobh amháin, ar an ngá don Choimisiún rannchuidithe pleanáilte cainníochtaithe áirithe na mBallstát ar fad a ríomh d'fhonn uaillmhian ar leibhéal an Aontais a mheas, agus ar an taobh eile, ar an ngá atá ann dóthain ama a thabhairt don Bhallstát lena mbaineann aird chuí a thabhairt ar na moltaí ón gCoimisiún sula gcuirfidh sé bailchríoch ar a phlean náisiúnta, agus ar an ngá atá ann an baol a sheachaint go gcuirfí moill ar phlean náisiúnta an Bhallstáit.**

(34bis) Is paraiméadar príomha ríthábhachtach í úsáid chost-éifeachtach fuinnimh in-athnuaite chun measúnú a dhéanamh ar chritéir oibiachtúla. Tá struchtúr costais casta ann chun fuinneamh in-athnuaite a chur in úsáid agus tá éagsúlachtaí suntasacha idir na Ballstáit. Áirítear leis sin ní amháin costais na gcóras tacaíochta, ach, inter alia, costais nascachta suiteálacha, cúltaca don chóras, slándáil chóras a sholáthar agus costais nach mór a íoc nuair atá srianta comhshaoil á gcomhlíonadh. Dá bhrí sin nuair a chuirfear na Ballstáit i gcomparáid lena chéile ar bhonn an chritéir sin, ba cheart na costais ar fad a bhaineann le húsáid, bíodh siad le híoc ag an mBallstát, na tomhaltóirí deiridh nó na forbróirí tionscadal, a chur san áireamh.

(35) I gcás nár leor uaillmhian na bpleananna comhtháite náisiúnta don fhuinneamh agus don aeráid, ná na nuashonruithe orthu, chun cuspóirí an Aontais Fuinnimh a bhaint amach go comhchoiteann agus, don chéad tréimhse go háirithe spriocanna 2030 don fhuinneamh in-athnuaite agus don éifeachtúlacht fuinnimh, ba cheart don Choimisiún bearta a ghlacadh ar leibhéal an Aontais chun gnóthú comhchoiteann na gcuspóirí agus na spriocanna a áirithiú (agus aon 'bhearna uaillmhéine' a dhúnadh ar an gcaoi sin). I gcás nár leor dul chun cinn an Aontais chun na cuspóirí agus na spriocanna sin a bhaint amach, ba cheart don Choimisiún, chomh maith le moltaí a eisiúint, bearta a **[ ] mholadh** agus **úsáid a bhaint as cumhachtuithe** ar leibhéal an Aontais nó ba cheart do na Ballstáit bearta breise a dhéanamh lena áirithiú go mbainfear amach na cuspóirí agus na spriocanna sin (agus aon 'bhearna seachadta' a dhúnadh ar an gcaoi sin). Ba cheart a chur san áireamh sna bearta sin an rannchuidiú uaillmhianach luath a rinne na Ballstáit chun sprioc**[ ]** 2030 a bhaint amach maidir leis **[ ]** an éifeachtúlacht fuinnimh agus iad ag roinnt na hiarrachta chun an sprioc a bhaint amach ar bhealach comhchoiteann. **Ba cheart go gcuirfí san áireamh sna bearta sin iarrachtaí luatha a dhéanann Ballstáit sprioc 2030 don fhuinneamh in-athuaite a bhaint amach trí scair fuinnimh ó fhoinsí in-athnuaite os cionn a sprice ceangailtí in 2020 a shroicheadh nó dul chun cinn luath a dhéanamh a rannchuidiú i dtaobh sprioc ceangailteach an Aontais 27% ar a laghad d'fhuinneamh in-athnuaite in 2030 a chur chun feidhme.** I réimse an fhuinnimh in-athnuaite, is féidir a áireamh ar bhearta den sórt sin ranníocaíochtaí **deonacha** na mBallstát le hardán maoiniúcháin arna bhainistiú ag an gCoimisiún, a d'úsáidfí chun rannchuidiú leis na tionscadail fuinnimh in-athnuaite **is cost-éifeachtaí** ar fud an Aontais, **agus ar an gcaoi sin an rogha a thabhairt don Ballstát rannchuidiú le sprioc an Aontais a bhaint amach ar an gcostas is ísle is féidir. [ ]**[20]I réimse na héifeachtúlachta fuinnimh, is féidir bearta breise a dhíriú go háirithe ar éifeachtúlacht fuinnimh táirgí, foirgneamh agus iompair.

[20] **Nóta: aistríodh abairt chuig an aithris nua 35bis**

(35bis) Ba cheart spriocanna fuinnimh in-athnuaite náisiúnta na mBallstát do 2020 feidhmiú mar **thúsphointe don chonair tháscach náisiúnta don tréimhse 2021 go dtí 2030. De bhreis air sin, ba cheart gurbh ionann iad don tréimhse sin agus scair bonnlíne éigeantach atá mar chuid freisin den [athmhúnlú ar Threoir 2009/28/CE de réir mar a moladh in COM(2016) 767]. Dá bhrí sin, sa tréimhse sin, níor cheart go mbeadh scair fuinnimh ó fhoinsí in-athnuaite in olltomhaltas deiridh fuinnimh gach Ballstáit níos ísle ná a scair bonnlíne.**

(35ter) Mura gcoinníonn Ballstát a scair bonnlíne mar a thomhaistear thar thréimhse bliana é, ba cheart dó, laistigh de bhliain, bearta breise a dhéanamh chun an bhearna sin a chumhdach i dtaca lena chás bonnlíne. I gcás ina bhfuil bearta riachtanacha den sórt sin déanta ag Ballstát, agus inar chomhlíon sé a oibleagáid an bhearna a chumhdach, ba cheart a mheas go bhfuil na ceanglais éigeantacha sa chás bonnlíne comhlíonta aige ón tráth a tharla an bhearna sin, faoin Rialachán seo agus faoi [athmhúnlú ar Treoir 2009/28/CE de réir mar a moladh in COM(2016) 767] araon.

(35quater) D'fhonn go mbeadh na Ballstáit agus an Coimisiún in ann faireachán leordhóthanach agus luathghníomhaíocht cheartaitheach a dhéanamh, agus d'fhonn éifeacht an tsaorthairbhí a sheachaint, ba cheart go sroichfeadh conairí táscacha na mBallstát ar fad (agus mar thoradh air sin, conair tháscach an Aontais) céatadáin íosta áirithe ar a laghad den mhéadú iomlán ar fhuinneamh in-athnuaite atá beartaithe do 2030, mar a leagtar amach sa Rialachán seo. Déanfaidh an Coimisiún sroicheadh na 'bpointí tagartha' sin in 2023 agus 2025 a mheas, inter alia, ar bhonn thuarascálacha náisiúnta comhtháite na mBallstát ar dhul chun cinn i ndáil le fuinneamh agus an aeráid, ar cheart do na Ballstáit iad a thíolacadh in 2025 agus in 2027, faoi seach.

(36) Ba cheart don Aontas agus do na Ballstáit a ndícheall a dhéanamh chun an fhaisnéis is cothroime le dáta a chur ar fáil faoina n-astaíochtaí gás ceaptha teasa agus faoina gcuid aistrithe. Leis an Rialachán seo, ba cheart ullmhú na meastachán sin a chumasú laistigh de na hachair ama is giorra trí fhaisnéis staidrimh agus faisnéis eile a úsáid, amhail, nuair is iomchuí sonraí a thiomsaítear sa spás tríd an gclár um Fhaireachán Domhanda don Chomhshaol agus don tSlándáil agus trí chórais satailíte eile.

(37) Faoi Rialachán [ ] [ESR], ba cheart leanúint de chur chuige thimthriall bliantúil na ngealltanas a socraíodh i gCinneadh Uimh. 406/2009/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle[21]. Éilíonn sé sin athbhreithniú cuimsitheach ar fhardail gás ceaptha teasa na mBallstát chun gur féidir comhlíonadh a mheas agus gníomhaíocht cheartaitheach a dhéanamh nuair is gá. Tá gá le próiseas athbhreithnithe a bhunú ar leibhéal an Aontais i ndáil leis na fardail gás ceaptha teasa a chuireann na Ballstáit isteach lena áirithiú go ndéanfar comhlíonadh Rialachán [ ] [ESR] a mheas ar bhealach inchreidte, comhsheasmhach, trédhearcach agus tráthúil.

(38) Ba cheart do na Ballstáit agus don Choimisiún a áirithiú go mbeidh dlúthchomhar ann maidir le gach ábhar a bhaineann le cur chun feidhme an Aontais Fuinnimh **[] le dlúth-rannpháirtíocht Pharlaimint na hEorpa i ndáil le hábhair a bhaineann leis** an Rialachán seo**[].** De réir mar is cuí, ba cheart don Choimisiún cabhrú leis na Ballstáit an Rialachán seo a chur chun feidhme, go háirithe maidir le bunú na bpleananna náisiúnta agus an fhorbairt acmhainní a bhaineann leo.

(39) Ba cheart do na Ballstáit a áirithiú go gcuirfear san áireamh sna pleananna comhtháite náisiúnta don fhuinneamh agus don aeráid na moltaí is déanaí a bhaineann go sonrach le tíortha faoi leith a eisíodh i gcomhthéacs an tSeimeastair Eorpaigh.

---

21 Cinneadh Uimh. 406/2009/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 23 Aibreán 2009 maidir le hiarrachtaí na mBallstát chun a n-astaíochtaí gás ceaptha teasa a laghdú chun gealltanais an Chomhphobail a chomhlíonadh maidir lena n-astaíochtaí gás ceaptha teasa a laghdú go dtí 2020 (IO L 140, 5.6.2009, lch. 136).

(40) Ba cheart don Ghníomhaireacht Eorpach Chomhshaoil cuidiú leis an gCoimisiún, de réir mar is iomchuí agus i gcomhréir lena clár oibre bliantúil, maidir le measúnú, faireachán agus obair thuairiscithe.

(41) Ba cheart an chumhacht chun gníomhartha a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 290 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh (CFAE) a tharmligean chuig an gCoimisiún chun an creat ginearálta maidir le pleananna comhtháite náisiúnta don fhuinneamh agus don aeráid (teimpléad) a leasú, **d'fhonn an méid sin a oiriúnú do leasuithe ar chreat beartais fuinnimh agus aeráide an Aontais a bhaineann go díreach agus go sonrach le ranníocaíochtaí an Aontais faoi UNFCCC agus faoi Chomhaontú Pháras [ ]**, na hathruithe ar phoitéinsil téimh dhomhanda (GWPanna) agus ar na treoirlínte fardal a comhaontaíodh go hidirnáisiúnta a chur san áireamh, ceanglais shubstainteacha a leagan síos maidir le córas fardail an Aontais agus na clárlanna de bhun Airteagal 33 a chur ar bun. Tá sé tábhachtach, go háirithe, go rachadh an Coimisiún i mbun comhairliúcháin iomchuí le linn a chuid oibre ullmhúcháin, lena n-áirítear ar leibhéal na saineolaithe, agus go ndéanfar na comhairliúcháin sin i gcomhréir leis na prionsabail a leagtar síos sa Chomhaontú Idirinstitiúideach maidir le Reachtóireacht Níos Fearr an 13 Aibreán 2016. Go sonrach, chun rannpháirtíocht chomhionann in ullmhú na ngníomhartha tarmligthe a áirithiú, ba cheart Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle na doiciméid uile a fháil ag an am céanna le saineolaithe na Ballstát, agus rochtain chórasach a bheith ag a gcuid saineolaithe ar chruinnithe ghrúpaí saineolaithe an Choimisiúin a bheidh ag déileáil le hullmhú na ngníomhartha tarmligthe. Ba cheart a chur san áireamh ann, nuair is gá sin, cinntí a glacadh faoi Chreat-Choinbhinsiún na Náisiún Aontaithe ar an Athrú Aeráide agus faoi Chomhaontú Pháras.

(42) Chun coinníollacha aonfhoirmeacha a áirithiú maidir le hAirteagal 15(3), Airteagal 17(4), Airteagal 23(6), **Airteagal 30(6)**, Airteagal 31(3) agus (4) agus Airteagal 32(3) den Rialachán seo a chur chun feidhme, ba cheart cumhachtaí cur chun feidhme a thabhairt don Choimisiún. Ba cheart na cumhachtaí sin a fheidhmiú i gcomhréir le Rialachán (AE) Uimh. 182/2011[22].

---

[22] Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Feabhra 2011 lena leagtar síos na rialacha agus na prionsabail ghinearálta a bhaineann leis na sásraí maidir le rialú ag na Ballstáit ar fheidhmiú cumhachtaí cur chun feidhme ag an gCoimisiún (IO L 55, 28.2.2011, lch. 13).

(43) Ba cheart do Choiste an Aontais Fuinnimh agus do **Choiste um Athrú Aeráide** cúnamh a thabhairt don Choimisiún ina chuid tascanna faoin Rialachán seo maidir le gníomhartha cur chun feidhme a ullmhú.

[ ]

(44) Ba cheart don Choimisiún athbhreithniú a dhéanamh ar chur chun feidhme an Rialacháin seo in 2026 agus tograí leasaitheacha a dhéanamh mar is iomchuí chun cur chun feidhme cuí an Rialacháin agus gnóthú a chuspóirí a áirithiú. Ba cheart an t-athrú ar na cúinsí a chur san áireamh san athbhreithniú mar aon le torthaí an stocáirimh dhomhanda ar Chomhaontú Pháras, nuair is gá.

(45) Leis an Rialachán seo ba cheart comhtháthú, leasú, ionadú, agus aisghairm a dhéanamh ar oibleagáidí áirithe pleanála, tuairiscithe agus faireacháin atá ann faoi láthair i reachtaíocht earnálach fuinnimh agus aeráide an Aontais chun cur chuige cuíchóirithe agus comhtháite a áirithiú i leith phríomhshnáitheanna na pleanála, an tuairiscithe agus an fhaireacháin. Ba cheart na gníomhartha a leanas a leasú dá réir sin:

– Treoir 94/22/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 30 Bealtaine 1994 maidir leis na coinníollacha do dheonú agus d'úsáid údaruithe chun hidreacarbóin a chuardach, a thaiscéaladh agus a tháirgeadh[23];

– Treoir 98/70/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle den 13 Deireadh Fómhair 1998 a bhaineann le cáilíocht na mbreoslaí peitril agus díosail agus lena leasaítear Treoir 93/12/CEE[24];

– Treoir 2009/31/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 23 Aibreán 2009 maidir le stóráil gheolaíoch dé-ocsaíde carbóin agus lena leasaítear Treoir 85/337/CEE ón gComhairle, Treoracha 2000/60/CE, 2001/80/CE, 2004/35/CE, 2006/12/CE, 2008/1/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle agus Rialachán (CE) Uimh. 1013/2006[25];

23 IO L 164, 30.6.1994, lch. 3.
24 IO L 350, 28.12.1998, lch. 58.
25 IO L 140, 5.6.2009, lch. 114.

– Rialachán (CE) Uimh. 663/2009 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 13 Iúil 2009 lena mbunaítear clár chun cabhrú leis an téarnamh eacnamaíoch trí chúnamh airgeadais Comhphobail a dheonú ar thionscadail i réimse an fhuinnimh[26];

– Rialachán (CE) Uimh. 715/2009 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 13 Iúil 2009 maidir le coinníollacha le haghaidh rochtana ar na gréasáin gáis nádúrtha agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 1775/2005[27];

– Treoir 2009/73/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 13 Iúil 2009 maidir le comhrialacha don mhargadh inmheánach sa ghás nádúrtha agus lena n-aisghairtear Treoir 2003/55/CE[28];

– Treoir 2009/119/CE ón gComhairle an 14 Meán Fómhair 2009 lena bhforchuirtear oibleagáid ar na Ballstáit stoic íosta amhola agus/nó táirgí peitriliam a choimeád[29];

– Treoir 2010/31/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 19 Bealtaine 2010 maidir le feidhmíocht fuinnimh foirgneamh[30];

– Treoir 2012/27/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 25 Deireadh Fómhair 2012 maidir le héifeachtúlacht fuinnimh, lena leasaítear Treoir 2009/125/CE agus Treoir 2010/30/AE agus lena n-aisghairtear Treoir 2004/8/CE agus Treoir 2006/32/CE[31];

– Treoir 2013/30/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle den 12 Meitheamh 2013 maidir le sábháilteacht oibríochtaí ola agus gáis amach ón gcósta agus lena leasaítear Treoir 2004/35/CE[32];

[26] IO L 200, 31.7.2009, lch. 31.
[27] IO L 211, 14.8.2009, lch. 36.
[28] IO L 211, 14.8.2009, lch. 94.
[29] IO L 265, 9.10.2009, lch. 9.
[30] IO L 153, 18.6.2010, lch. 13.
[31] IO L 315, 14.11.2012, lch. 1.
[32] IO L 178, 28.6.2013, lch. 66.

– Treoir (AE) 2015/652 ón gComhairle an 20 Aibreán 2015 ag leagan síos modhanna áirimh agus ceanglais tuairiscithe de bhun Threoir 98/70/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle a bhaineann le cáilíocht breoslaí peitril agus díosail[33].

(46) Ba cheart forálacha Rialachán (AE) Uimh. 525/2013 a chomhtháthú ina n-iomláine sa Rialachán seo. Dá thoradh sin, ba cheart Rialachán (CE) Uimh. 525/2013 a aisghairm ón 1 Eanáir 2021. Chun a áirithiú go leanfar de Chinneadh Uimh. 406/2009/CE a chur chun feidhme faoi Rialachán (AE) Uimh. 525/2013 agus go leanfaidh gnéithe áirithe a bhaineann le cur chun feidhme Phrótacal Kyoto de bheith cumhdaithe ag an reachtaíocht, is gá go leanfaidh forálacha áirithe de bheith infheidhme i ndiaidh an dáta sin.

(47) Ós rud é nach féidir leis na Ballstáit cuspóirí an Rialacháin seo a ghnóthú go leordhóthanach ina n-aonar agus gur fearr is féidir, dá bhrí sin, de bharr scála agus éifeachtaí na gníomhaíochta atá beartaithe, iad a ghnóthú ar leibhéal an Aontais, féadfaidh an tAontas bearta a ghlacadh, i gcomhréir le prionsabal na coimhdeachta a leagtar amach in Airteagal 5 den Chonradh ar an Aontas Eorpach. I gcomhréir le prionsabal na comhréireachta a leagtar amach san Airteagal sin, ní théann an Rialachán seo thar a bhfuil riachtanach chun na cuspóirí sin a ghnóthú.

TAR ÉIS AN RIALACHÁN SEO A GHLACADH:

33 IO L 107, 25.4.2015, lch. 26.

CAIBIDIL 1
FORÁLACHA GINEARÁLTA

Airteagal 1

Ábhar agus raon feidhme

1. Bunaítear leis an Rialachán seo sásra Rialachais chun:

   (a) straitéisí agus bearta a chur chun feidhme atá ceaptha chun cuspóirí agus spriocanna an Aontais Fuinnimh a bhaint amach, agus i gcás na chéad tréimhse deich mbliana ó 2021 go 2030, go háirithe spriocanna fuinnimh agus aeráide 2030 **an Aontais [ ]**;

   (b) tráthúlacht, trédhearcacht, cruinneas, comhsheasmhacht, inchomparáideacht agus iomláine thuairisciú an Aontais agus na mBallstát chuig rúnaíocht Chreat-Choinbhinsiún na Náisiún Aontaithe ar an Athrú Aeráide agus Chomhaontú Pháras a áirithiú.

Beidh an sásra rialachais bunaithe ar **straitéisí náisiúnta fadtéarmacha astaíochtaí ísle**, ar phleananna comhtháite náisiúnta don fhuinneamh agus don aeráid a chumhdaíonn tréimhsí deich mbliana ó 2021 go 2030, ar thuarascálacha comhfhreagracha na mBallstát ar dhul chun cinn náisiúnta maidir le cúrsaí fuinnimh agus aeráide agus ar shocruithe comhtháite faireacháin ag an gCoimisiún Eorpach. Saineofar leis an sásra sin próiseas struchtúrtha, atriallach idir an Coimisiún agus na Ballstáit ag féachaint do thabhairt chun críche na bpleananna náisiúnta agus dá gcur chun feidhme ina dhiaidh sin, lena n-áirítear comhar réigiúnach, agus gníomhaíocht chomhfhreagrach an Choimisiúin.

2. Beidh feidhm ag an Rialachán seo maidir leis na cúig ghné [] den Aontas Fuinnimh **a bhfuil dlúthbhaint acu le chéile agus a threisíonn a chéile:**

(a) slándáil fuinnimh,

(b) an margadh **inmheánach** fuinnimh,

(c) an éifeachtúlacht fuinnimh,

(d) an dícharbónú agus

(e) taighde, nuálaíocht agus iomaíochas.

Airteagal 2

Sainmhínithe

Chun críocha an Rialacháin seo, beidh feidhm ag na sainmhínithe i [athmhúnlú ar Threoir 2009/28/CE mar a mholtar in COM(2016) 767], i dTreoir 2010/31/AE agus i dTreoir 2012/27/AE.

Beidh feidhm freisin ag na sainmhínithe seo a leanas:

(1) ciallaíonn 'beartais agus bearta atá ann cheana' beartais agus bearta atá curtha chun feidhme agus glactha;

(2) ciallaíonn 'beartais agus na bearta atá curtha chun feidhme' na beartais agus na bearta sin a bhfuil feidhm ag ceann amháin nó níos mó díobh seo a leanas ina leith ar an dáta a gcuirtear isteach an plean náisiúnta nó an tuarascáil ar dhul chun cinn: tá reachtaíocht Eorpach nó reachtaíocht náisiúnta is infheidhme go díreach i bhfeidhm, tá comhaontú deonach amháin nó níos mó curtha ar bun, tá acmhainní airgeadais leithdháilte, tá acmhainní daonna eagraithe;

(3) ciallaíonn 'beartais agus bearta atá glactha' beartais agus bearta a bhfuil cinneadh oifigiúil rialtais déanta ina leith ag an dáta ar cuireadh isteach an tuarascáil náisiúnta nó an plean náisiúnta agus go bhfuil gealltanas soiléir ann dul ar aghaidh lena gcur chun feidhme;

(4) is éard is 'beartais agus bearta atá pleanáilte' roghanna atá á bplé agus a bhfuil seans réalaíoch ann go nglacfar iad agus go gcuirfear chun feidhme iad i ndiaidh an dáta a gcuirtear isteach an plean náisiúnta nó an tuarascáil náisiúnta ar dhul chun cinn;

(5) ciallaíonn 'réamh-mheastacháin' réamhaisnéisí ar astaíochtaí antrapaigineacha gás ceaptha teasa ó fhoinsí agus ar aistrithe gás ceaptha teasa trí linnte nó trí fhorbairtí ar an gcóras fuinnimh, lena n-áirítear, ar a laghad, meastacháin chainníochtúla do sheicheamh 4 bliana sa todhchaí dar críoch 0 nó 5 díreach i ndiaidh na bliana tuairiscithe;

(6) ciallaíonn "réamh-mheastacháin gan bhearta" réamh-mheastacháin ar astaíochtaí antrapaigineacha gás ceaptha teasa ó fhoinsí agus ar aistrithe gás ceaptha teasa trí linnte ach nach n-áirítear leo éifeachtaí aon bheartas ná aon bheart atá pleanáilte, glactha nó curtha chun feidhme i ndiaidh na bliana atá roghnaithe mar thúsphointe don réamh-mheastachán ábhartha;

(7) ciallaíonn 'réamh-mheastacháin le bearta' réamh-mheastacháin ar astaíochtaí antrapaigineacha gás ceaptha teasa ó fhoinsí agus ar aistrithe gás ceaptha teasa trí linnte a chuimsíonn, i dtéarmaí laghduithe ar astaíochtaí gás ceaptha teasa nó forbairtí ar an gcóras fuinnimh, éifeachtaí na mbeartas agus na mbeart atá glactha agus atá curtha chun feidhme;

(8) ciallaíonn 'réamh-mheastacháin le bearta breise' réamh-mheastacháin ar astaíochtaí antrapaigineacha gás ceaptha teasa ó fhoinsí agus ar aistrithe gás ceaptha teasa trí linnte nó trí fhorbairtí ar an gcóras fuinnimh a chuimsíonn, maidir le laghduithe ar astaíochtaí gás ceaptha teasa, éifeachtaí na mbeartas agus na mbeart atá glactha agus atá curtha chun feidhme chun an t-athrú aeráide a mhaolú nó chun spriocanna fuinnimh a bhaint amach, mar aon le beartais agus bearta atá pleanáilte chun na críche sin;

(9) ciallaíonn 'spriocanna fuinnimh agus aeráide 2030 an Aontais' an sprioc cheangailteach ar fud an Aontais laghdú intíre 40 % ar a laghad a dhéanamh ar astaíochtaí gás ceaptha teasa ar fud an gheilleagair i gcomparáid le 1990 atá le baint amach faoi 2030, an sprioc cheangailteach ar leibhéal an Aontais gur fuinneamh in-athnuaite é 27 % ar a laghad den tomhaltas fuinnimh san Aontas in 2030, an **príomh**sprioc [] ar leibhéal an Aontais 30 % ar a laghad d'fheabhsú éifeachtúlachta fuinnimh in 2030, atá le hathbhreithniú faoi 2020 ag féachaint do leibhéal AE de 30 %, agus an sprioc 15 % d'idirnascadh leictreachais do 2030 nó aon spriocanna ina dhiaidh sin i ndáil leis sin arna gcomhaontú ag an gComhairle Eorpach nó ag an gComhairle agus ag an bParlaimint don bhliain 2030.

(10) ciallaíonn 'córas fardail náisiúnta' córas socruithe institiúideacha, dlíthiúla agus nós imeachta atá bunaithe laistigh de Bhallstát chun meastachán a dhéanamh ar astaíochtaí antrapaigineacha gás ceaptha teasa ó fhoinsí agus aistrithe gás ceaptha teasa trí linnte, agus chun faisnéis fardail a thuairisciú agus a chartlannú;

(11) ciallaíonn 'táscaire' fachtóir cainníochtúil nó cáilíochtúil nó athróg a chuireann le tuiscint níos fearr ar dhul chun cinn an chur chun feidhme;

(12) ciallaíonn 'beartais agus bearta' gach ionstraim a chuireann le cuspóirí na bpleananna comhtháite náisiúnta don fhuinneamh agus don aeráid a bhaint amach agus/nó le gealltanais faoi Airteagal 4(2)(a) agus (b) UNFCCC a chur chun feidhme, lena bhféadfar na hionstraimí sin a áireamh nach bhfuil srianadh agus laghdú astaíochtaí gás ceaptha teasa mar phríomhchuspóir iontu;

(13) ciallaíonn 'córas do bheartais agus bearta agus réamh-mheastacháin' córas socruithe institiúideacha, dlíthiúla agus nósanna imeachta arna bhunú chun tuairisciú a dhéanamh ar bheartais, bearta agus réamh-mheastacháin a bhaineann le hastaíochtaí antrapaigineacha gás ceaptha teasa ó fhoinsí, le haistrithe gás ceaptha teasa trí linnte agus leis an gcóras fuinnimh, mar a cheanglaítear inter alia in Airteagal 32;

(14) ciallaíonn 'ceartúcháin theicniúla' coigeartuithe ar mheastacháin an fhardail náisiúnta gás ceaptha teasa arna ndéanamh i gcomhthéacs an athbhreithnithe de bhun Airteagal 31 nuair a bhíonn sonraí an fhardail atá curtha isteach neamhiomlán nó ullmhaithe ar shlí nach bhfuil ag teacht leis na rialacha nó leis na treoirlínte ábhartha idirnáisiúnta nó de chuid an Aontais agus a bhfuil sé beartaithe iad a chur in ionad na meastachán a cuireadh isteach ar dtús;

(15) ciallaíonn 'dearbhú cáilíochta' córas pleanáilte nósanna imeachta athbhreithnithe a bhfuil sé mar aidhm leo a áirithiú go gcomhlíonfar na cuspóirí maidir le cáilíocht sonraí agus go bhfuil na meastacháin agus an fhaisnéis is fearr is féidir á dtuairisciú chun tacú le héifeachtúlacht an chláir rialaithe cáilíochta agus chun cabhrú leis na Ballstáit;

(16) ciallaíonn 'rialú cáilíochta' córas gnáthghníomhaíochtaí teicniúla a bhfuil sé mar aidhm leis cáilíocht na faisnéise agus na meastachán atá á dtiomsú a thomhas agus a rialú chun sláine, cruinneas agus iomláine na sonraí a áirithiú, earráidí agus easnaimh a aithint agus déileáil leo, sonraí agus ábhar eile a úsáidtear a dhoiciméadú agus a chartlannú, agus na gníomhaíochtaí dearbhaithe cáilíochta uile a thaifeadadh;

(17) ciallaíonn 'príomhtháscairí' na táscairí maidir leis an dul chun cinn a rinneadh i ndáil leis na cúig ghné den Aontas Fuinnimh faoi mar a mhol an Coimisiún;

(18) ciallaíonn 'Plean SET' an Plean Straitéiseach um Theicneolaíochtaí Fuinnimh faoi mar a leagtar amach i dTeachtaireacht (2015) 6317 ón gCoimisiún.

(19) ciallaíonn 'iarrachtaí luatha': an méid a bhaineann Ballstát amach, in 2020 nó roimhe sin, den sciar den fhuinneamh ó fhoinsí in-athnuaite os cionn sprioc cheangailteach 2020 nó an dul chun cinn luath a dhéanann Ballstát maidir lena rannchuidiú a chur chun feidhme i dtaobh sprioc cheangailteach an Aontais gur fuinneamh in-athnuaite é ar a laghad 27 % den fhuinneamh in 2030 dá dtagraítear in Airteagal 3 de [athmhúnlú ar Threoir 2009/28/CE mar a mholtar in COM(2016) 767], ar choinníoll go measann an Coimisiún, agus an nós imeachta comparáide a leagtar amach in Airteagal 27(1) den Rialachán seo á úsáid aige, go bhfuil rannchuidiú an Bhallstáit sin leordhóthanach.

CAIBIDIL 2

PLEANANNA COMHTHÁITE NÁISIÚNTA DON FHUINNEAMH AGUS DON AERÁID

Airteagal 3

Pleananna comhtháite náisiúnta don fhuinneamh agus don aeráid

1. Tabharfaidh gach Ballstát, **faoin [ ] 31 Nollaig** 2019 **agus faoin 1 Eanáir 2029 ina dhiaidh sin**, agus **gach deich mbliana ina dhiaidh sin arís**[34], fógra don Choimisiún faoi phlean comhtháite náisiúnta don fhuinneamh agus don aeráid. Áireofar sna pleananna na heilimintí a leagtar amach i mír 2. **Déantar inneachar na bpleananna a shonrú a thuilleadh** in **[]** Iarscríbhinn I. Cumhdóidh an chéad phlean an tréimhse ó 2021 go 2030, **agus an pheirspictíocht fhadtéarma á cur san áireamh.** Cumhdóidh na pleananna ina dhiaidh sin an tréimhse deich mbliana díreach i ndiaidh dheireadh na tréimhse lena mbaineann an plean roimhe.

2. Beidh na pleananna comhtháite náisiúnta don fhuinneamh agus don aeráid comhdhéanta de na príomhchodanna seo a leanas:

(a) forléargas ar an bpróiseas a leanadh chun an plean comhtháite náisiúnta don fhuinneamh agus don aeráid a bhunú a bheidh comhdhéanta d'achoimre feidhmiúcháin, tuairisc ar an gcomhairliúchán **poiblí** le páirtithe leasmhara agus a rannpháirtíocht agus ar na torthaí a bhí orthu, agus ar chomhar réigiúnach le Ballstáit eile in ullmhú an phlean;

(b) tuairisc ar [] spriocanna agus cuspóirí náisiúnta agus an rannchuidiú náisiúnta [] **a bhaineann leis na [] gnéithe** den Aontas Fuinnimh, **mar a leagtar amach in Airteagal 4 agus in Iarscríbhinn I iad**;

(c) tuairisc ar na beartais agus ar na bearta **dár foráladh maidir leis** na spriocanna, cuspóirí agus rannchuidiú a bhaint amach a leagtar amach faoi phointe (b);

---

[34] **Nóta míniúcháin: Is ionann, i ndáiríre, "*faoin 1 Eanáir 2029 agus gach deich mbliana ina dhiaidh sin*" agus a bhfuil sa togra ón gCoimisiún, <u>ar ailíníodh go cúramach é le timthriall Chomhaontú Pháras.</u> Ní dhéanann na leasuithe ar an gcéad abairt sin ach a chinntiú go bhféadfar an *chéad* phlean a thíolacadh níos deireanaí. Tá feidhme aige seo freisin maidir le hAirt. 9(1). Féach freisin aithris 18.**

(d) tuairisc ar an staid reatha i dtaca leis na cúig ghné den Aontas Fuinnimh lena n-áirítear maidir leis an gcóras fuinnimh agus astaíochtaí agus aistrithe gás ceaptha teasa mar aon le réamh-mheastacháin maidir leis na cuspóirí dá dtagraítear i bpointe (b) mar aon le beartais agus bearta atá ann cheana (curtha cur chun feidhme agus glactha);

(e) measúnú ar thionchar na mbeartas agus na mbeart atá pleanáilte chun na cuspóirí dá dtagraítear i bpointe (b) a bhaint amach, **lena n-áirítear a gcomhsheasmhacht leis na cuspóirí atá ann laghduithe fadtéarmacha a dhéanamh ar astaíochtaí gás ceaptha teasa faoi Chomhaontú Pháras agus leis na straitéisí fadtéarmacha maidir le hastaíochtaí ísle dá dtagraítear in Airteagal 154**;

(f) iarscríbhinn, arna tarraingt suas i gcomhréir leis na ceanglais agus an struchtúr a leagtar síos in Iarscríbhinn II a ghabhann leis an Rialachán seo, ina leagtar amach modheolaíochtaí agus bearta beartais an Bhallstáit chun an ceanglas maidir le coigiltí fuinnimh a bhaint amach i gcomhréir le hAirteagal 7 de Threoir 2012/27/AE [leagan arna leasú i gcomhréir le togra COM(2016)761] agus Iarscríbhinn V a ghabhann léi.

3. Nuair a bhíonn na pleananna náisiúnta dá dtagraítear i mír 1 á n-ullmhú, cuirfidh na Ballstáit san áireamh na hidirnaisc idir na cúig ghné den Aontas Fuinnimh agus déanfaidh siad sonraí comhsheasmhacha agus boinn tuisceana comhsheasmhacha a úsáid ó thaobh na gcúig ghné sin nuair is iomchuí.

4. Tugtar de chumhacht don Choimisiún gníomhartha tarmligthe[35] a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 36 chun leasú a dhéanamh ar **Iarscríbhinn I, Cuid 1, Roinn, pointe 2.1.1 agus pointe 3.1.1; ar Roinn B, pointe 4.1 agus pointe 4.2.1;** agus ar Chuid 2, pointe 3, d'fhonn na pointí sin a oiriúnú d**o na leasuithe sin ar chreat beartais an Aontais maidir le Fuinneamh agus Aeráid [] a bhaineann go díreach agus go sonrach le rannchuidithe an Aontais faoi UNFCCC agus faoi Chomhaontú Pháras.**

---

[35] **Tabhair ar aird: cuireadh i bhfios go láidir le linn an phlé nár cheart gníomhartha cur chun feidhme a úsáid chun Iarscríbhinn a leasú.**

Airteagal 4

Cuspóirí, spriocanna agus rannchuidiú náisiúnta le haghaidh na gcúig ghné den Aontas Fuinnimh

36

Leagfaidh na Ballstáit amach ina bpleananna comhtháite náisiúnta don fhuinneamh agus don aeráid a gcuspóirí, a spriocanna agus a rannchuidithe **a bhaineann leis na cúig ghné den Aontas Fuinnimh**, mar a shonraítear in Alt A.2. d'Iarscríbhinn I.

Leagtar amach thíos na cúig ghné agus na príomhchuspóirí, na príomhspriocanna agus na príomhrannchuidithe a ghabhann leo:

(g) maidir leis an ngné "An Dícharbónú":

(1) maidir le hastaíochtaí gás ceaptha teasa, agus d'fhonn cuidiú le baint amach na sprice ó thaobh laghdú ar astaíochtaí gás ceaptha teasa AE ar fud an gheilleagair:

i. sprioc cheangailteach náisiúnta an Bhallstáit maidir le hastaíochtaí gás ceaptha teasa agus na teorainneacha ceangailteacha bliantúla náisiúnta de bhun Rialachán [ ] [ESR];

ii. gealltanais an Bhallstáit de bhun Rialachán [ ] [LULUCF];

[ ]

iv. nuair is infheidhme, cuspóirí agus spriocanna eile, lena n-áirítear spriocanna earnála agus spriocanna oiriúnaithe;

---

36 **Tabhair ar aird: trí Airteagal 4 a theorannú do na 'príomhspriocanna', is tráth a mbeidh scrúdú á dhéanamh ar Iarscríbhinn I a dhéanfar an mionphlé ar an rud ba cheart agus nár cheart a áireamh sna pleananna comhtháite don fhuinneamh agus don aeráid. Beidh impleachtaí ag an bplé a dhéanfar ar Iarscríbhinn I ar an Tuarascálacha ar Dhul Chun Cinn i gCaibidil 4.**

(2) maidir le fuinneamh in-athnuaite:

i. d'fhonn sprioc cheangailteach an Aontais a bhaint amach gur fuinneamh in-athnuaite é ar a laghad 27 % den fhuinneamh in 2030 dá dtagraítear in Airteagal 3 de [athmhúnlú ar Threoir 2009/28/CE mar a mholtar in COM(2016) 767], rannchuidiú ar son na sprice sin i dtéarmaí chion an Bhallstáit d'fhuinneamh ó fhoinsí in-athnuaite in olltomhaltas deiridh fuinnimh in 2030, maille le **conair tháscach** don rannchuidiú sin ó 2021 ar aghaidh; **Faoi 2023, sroichfidh an chonair tháscach pointe tagartha de 24% ar a laghad den mhéadú iomlán ar an sciar den fhuinneamh ó fhoinsí in-athnuaite idir sprioc cheangailteach náisiúnta 2020 an Bhallstáit sin agus a rannchuidiú le sprioc 2030. Faoi 2025, sroichfidh an chonair tháscach pointe tagartha de 40% ar a laghad den mhéadú iomlán ar an sciar den fhuinneamh ó fhoinsí in-athnuaite idir sprioc cheangailteach náisiúnta 2020 an Bhallstáit sin agus a rannchuidiú le sprioc 2030. [ ][37] Má tá súil ag an mBallstát go sáróidh sé a sprioc cheangailteach náisiúnta do 2020, féadfaidh an chonair tháscach tosú ar an leibhéal a réamh-mheastar a bhainfidh sí amach. Conairí táscacha na mBallstát, i dteannta a chéile, ní mór gurb ionann iad agus sprioc cheangailteach an Aontais 27 % ar a laghad d'fhuinneamh in-athnuaite in 2030. Ar leithligh ón rannchuidiú le sprioc an Aontais agus óna chonair tháscach chun críocha an Rialacháin seo, beidh sé de shaoirse ag Ballstát uaillmhian níos mó a shonrú chun críocha an bheartais náisiúnta;**

[ ]

---

[37] **Tabhair ar aird: bunaithe ar an bplé in Coreper agus ar na barúlacha i scríbhinn ó na Ballstáit, tá na céatadáin thuasluaite á moladh ag an Uachtaránacht, a thabharfadh solúbthachta 20% do na BS in 2023 agus in 2025, murab ionann agus conair líneach (a chiallódh 30% in 2013 agus 50% in 2025).
An dá chéatadán a leagtar amach anseo, beidh feidhm acu maidir le gach Ballstát, agus leis an gconair tháscach dá dtagraítear in Airt. 25(2) (Measúnú COM ar leibhéal an AE).
Sna tuarascálacha NECP ar dhul chun cinn 2025 agus 2027, beidh tuairisc ar na torthaí a bhain na BS amach iarbhír in 2023 agus 2015 - féach freisin aithris 34a.**

(b) maidir leis an ngné "An Éifeachtúlacht Fuinnimh":

(1) an rannchuidiú táscach d'éifeachtúlacht fuinnimh náisiúnta maidir le sprioc **[ ]** éifeachtúlachta fuinnimh an Aontais mar atá 30 % in 2030 dá dtagraítear in Airteagal 1(1) agus in Airteagal 3(4) de Threoir 2012/27/AE [arna leasú ag togra COM(2016)761], bunaithe ar thomhaltas fuinnimh príomhúil nó deiridh, nó coigiltis fuinnimh phríomhúil nó deiridh, nó déine fuinnimh.

Cuirfidh na Ballstáit a rannchuidiú féin in iúl ó thaobh leibhéal absalóideach de thomhaltas príomhúil fuinnimh agus de thomhaltas deiridh fuinnimh in 2020 **agus ó thaobh leibhéal absalóideach de thomhaltas príomhúil fuinnimh agus de thomhaltas [ ] deiridh fuinnimh in 2030**, mar aon le conair **[ ]** maidir leis an rannchuidiú sin ó 2021 ar aghaidh. Déanfaidh siad a modheolaíocht bhunúsach agus na fachtóirí tiontaithe a úsáidtear a mhíniú;

(2) méid carnach na coigilte fuinnimh atá le baint amach sa tréimhse 2021-2030 faoi Airteagal 7 maidir le hoibleagáidí coigilte fuinnimh de Threoir 2012/27/AE [leagan arna leasú i gcomhréir le togra COM(2016) 761];

(3) […] garspriocanna táscacha [] na straitéise fadtéarmaí maidir le hathchóiriú stoc náisiúnta na bhfoirgneamh [] cónaithe agus [] neamh-chónaithe, idir phoiblí agus phríobháideach, i gcomhréir le hAirteagal 2a den Treoir lena ndéantar athbhreithniú ar Threoir 2010/31/AE maidir le feidhmíocht fuinnimh foirgneamh;

(4) an t-achar urláir iomlán atá le hathchóiriú nó coigiltis fuinnimh bhliantúla coibhéiseacha atá le baint amach ó 2020 go 2030 faoi Airteagal 5 maidir le feidhm eiseamláireach fhoirgnimh na gcomhlachtaí poiblí i dTreoir 2012/27/AE;

[ ]

(c) **maidir leis** an ngné "Slándáil Fuinnimh"**:**

(1) cuspóirí náisiúnta i ndáil le héagsúlú foinsí agus soláthar fuinnimh ó thríú tíortha a mhéadú; stóráil; agus freagairt ar éileamh;

(d) maidir leis an ngné "An Margadh Inmheánach Fuinnimh":

(1) an leibhéal idirnascthachta leictreachais a bhfuil sé mar aidhm ag an mBallstát é a bheith bainte amach aige in 2030 i bhfianaise na sprice idirnascthachta leictreachais de 15 % ar a laghad do 2030; Tabharfaidh na Ballstáit míniúchán ar an modheolaíocht bhunúsach a úsáideadh[38];

[ ]

(e) **maidir leis an ngné** "Taighde, Nuálaíocht agus Iomaíochas"**:**

(1) cuspóirí náisiúnta agus spriocanna cistiúcháin ó thaobh taighde agus nuálaíocht phoiblí, agus i gcás ina mbeidh siad ar fáil, i gcás taighde agus nuálaíocht phríobháideach a bhaineann leis an Aontas Fuinnimh, lena n-áirítear, más iomchuí, fráma ama don uair a mbainfear amach na cuspóirí; a léiríonn na tosaíochtaí a bhaineann le Straitéis an Aontais Fuinnimh agus, de réir mar is iomchuí, le Plean-SET.

Agus na príomhchuspóirí thuasluaite á leagan amach acu, féadfaidh na Ballstáit tógáil ar na straitéisí nó pleananna náisiúnta atá ann cheana agus atá ag luí le reachtaíocht an Aontais.

[38] **Fonóta míniúcháin: molfaidh an Coimisiún, idir seo agus deireadh 2017, modheolaíocht maidir leis an gcaoi ar cheart an sprioc idirnascthachta 15% a ríomh, bunaithe ar an gcomhairle a thabharfaidh an grúpa saineolaithe um an sprioc idirnascthachta leictreachais.**

Airteagal 5

Próiseas socraithe rannchuidiú na mBallstát i réimse an fhuinnimh in-athnuaite

1. Nuair a bheidh siad ag socrú a rannchuidithe maidir lena sciar d'fhuinneamh ó fhoinsí in-athnuaite san olltomhaltas deiridh fuinnimh in 2030 agus sa bhliain deiridh den tréimhse atá clúdaithe le haghaidh na bpleananna náisiúnta ina dhiaidh sin, de bhun Airteagal 4(a)(2)(i), cuirfidh na Ballstáit na nithe seo a leanas san áireamh:

(f) na bearta dá bhforáiltear i [athmhúnlú ar Threoir 2009/28/CE mar a mholtar in COM(2016) 767];

(g) na bearta arna nglacadh chun an sprioc éifeachtúlachta fuinnimh a bhaint amach a glacadh de bhun Threoir 2012/27/AE [leagan arna leasú i gcomhréir le togra COM(2016)761];

(h) **i gcás inarb iomchuí,** bearta eile chun fuinneamh in-athnuaite a chur chun cinn laistigh de na Ballstáit agus ar leibhéal an Aontais; agus

(i) aon chúinsí **ábhartha** a dhéanann difear do sholáthar fuinnimh in-athnuaite, ar nós, ***inter alia***:

   (i) dáileadh cothrom an tsoláthair ar fud an Aontais Eorpaigh;

   (ii) an poitéinseal eacnamaíoch, **lena n-áirítear OTI per capita, agus an poitéinseal le haghaidh úsáid chost-éifeachtach;**

   (iii) srianta geografacha, **comhshaoil** agus nádúrtha, lena n-áirítear na limistéir agus na réigiúin nach bhfuil idirnasctha; **[ ]**

   (iv) an leibhéal idirnaisc cumhachta atá idir na Ballstáit**; agus**

   (v) na luathiarrachtaí mar a shainítear in Airteagal 2(19) iad.

Féadfaidh Ballstát a léiriú ina phlean comhtháite don fhuinneamh agus don aeráid na cúinsí ábhartha a dhéanann difear do sholáthar fuinnimh in-athnuaite agus cúinsí ábhartha agus a chuir sé san áireamh.

2. Áiritheoidh na Ballstáit le chéile sna hathruithe a chuirfidh siad i gcrích go dtiocfaidh 27 % ar a laghad dá rannchuidiú iomlán ó fhoinsí fuinnimh in-athnuaite san olltomhaltas deiridh fuinnimh ar leibhéal an Aontais faoi 2030.

Airteagal 6

Próiseas chun rannchuidiú na mBallstát a shocrú i réimse na héifeachtúlachta fuinnimh

1. Nuair a bheidh a rannchuidiú táscach náisiúnta féin maidir le héifeachtúlacht fuinnimh á shocrú acu do 2030 agus don bhliain deiridh den tréimhse atá clúdaithe le haghaidh na bpleananna náisiúnta ina dhiaidh sin, de bhun Airteagal 4(b)(1), **cuirfidh na Ballstáit san áireamh** [] nach bhféadfaidh tomhaltas fuinnimh an Aontais in 2020 dul thar 1 483 meigeathonna d'fhuinneamh príomhúil agus nach bhféadfaidh tomhaltas fuinnimh an Aontais in 2030 dul thar 1 321 meigeathonna d'fhuinneamh príomhúil agus/nó níos mó ná 987 meigeathonna d'fhuinneamh deiridh don chéad tréimhse deich mbliana [] (**príomh**sprioc [] an Aontais don bhliain 2030 dá dtagraítear in Airteagal 1 agus in Airteagal 3 de Threoir 2012/27/AE [leagan arna leasú i gcomhréir le togra COM(2016)761**]')[];**

Ina theannta sin, cuirfidh na Ballstáit an méid seo a leanas san áireamh:

(a) na bearta arna nglacadh chun an sprioc éifeachtúlachta fuinnimh a bhaint amach a glacadh de bhun Threoir 2012/27/AE [leagan arna leasú i gcomhréir le togra COM(2016)761];

(b) bearta eile chun an éifeachtúlacht fuinnimh a chur chun cinn laistigh de na Ballstáit agus ar leibhéal an Aontais.

2. Nuair a bhíonn a rannchuidiú dá dtagraítear i mír 1 á shocrú, féadfaidh na Ballstáit na dálaí a bhfuil tionchar acu ar thomhaltas príomhúil agus deiridh a chur san áireamh, mar shampla, ***inter alia***:

(a) an poitéinseal atá fágtha fós ó thaobh coigilt fuinnimh atá éifeachtach ó thaobh costais;

(b) éabhlóid agus réamh-mheastachán na holltáirgeachta intíre;

(c) athruithe ar allmhairí agus ar onnmhairí fuinnimh;

(d) forbairt gach foinse **ísealcharbóin** fuinnimh, **[]** gabháil **[] []**agus stóráil carbóin; agus

(e) gníomhaíochtaí luatha.

Féadfaidh Ballstát a léiriú ina phlean comhtháite don fhuinneamh agus don aeráid na cúinsí ábhartha a dhéanann difear do thomhaltas príomhúil agus deiridh agus a chuir sé san áireamh.

Airteagal 7

Beartais agus cuspóirí náisiúnta agus bearta maidir le gach ceann de na cúig ghné den Aontas Fuinnimh

Tabharfaidh na Ballstáit tuairisc, i gcomhréir le hIarscríbhinn I, ina bplean comhtháite náisiúnta don fhuinneamh agus don aeráid, ar na príomhbheartais agus na príomhbhearta atá ann cheana (curtha chun feidhme agus glactha) agus beartais agus bearta atá pleanáilte go háirithe chun na cuspóirí a leagtar amach sa phlean náisiúnta a bhaint amach, lena n-áirítear**, i gcás inarb iomchuí,** na bearta **dá bhforáiltear** chun comhar réigiúnach agus maoiniú cuí ar an leibhéal náisiúnta agus réigiúnach a áirithiú.

Airteagal 8

Bonn anailíse na bpleananna comhtháite náisiúnta don fhuinneamh agus don aeráid

1. Tabharfaidh na Ballstáit tuairisc, i gcomhréir leis an struchtúr agus san fhormáid a shonraítear in Iarscríbhinn I, ar an staid reatha maidir le gach ceann de na cúig ghné den Aontas Fuinnimh lena n-áirítear an córas fuinnimh agus na hastaíochtaí agus na haistrithe gás ceaptha teasa tráth a gcuirfear an plean náisiúnta isteach nó ar bhonn na faisnéise is déanaí atá ar fáil. Déanfaidh na Ballstáit réamh-mheastacháin a leagan amach agus tabharfaidh siad tuairisc orthu maidir le gach ceann de na cúig ghné den Aontas Fuinnimh, **ar a laghad ar feadh ré an phlean,** a bhfuiltear ag súil leo mar thoradh ar na beartais agus na bearta atá ann cheana (curtha chun feidhme agus glactha). **Déanfaidh na Ballstáit a ndícheall cur síos a dhéanamh ar na peirspíochtaí breise níos fadtéarmaí do na cúig ghné, níos faide anonn ná ré an phlean, i gcás inarb ábhartha agus i gcás inar féidir.**

2. Tabharfaidh na Ballstáit tuairisc ina bpleananna comhtháite náisiúnta don fhuinneamh agus don aeráid ar na measúnuithe atá déanta acu, ar an leibhéal náisiúnta agus ar an leibhéal réigiúnach nuair is infheidhme, maidir le:

(a) tionchair ar fhorbairt an chórais fuinnimh agus ar astaíochtaí agus aistrithe gás ceaptha teasa do [] **ré an phlean agus go ceann tréimhse deich mbliana tar éis na bliana deireanaí a chumhdaítear leis an bplean,** faoi na beartais agus na bearta atá beartaithe lena n-áirítear comparáid le réamh-mheastacháin atá bunaithe ar na beartais agus na bearta atá ann cheana (curtha chun feidhme agus glactha) dá dtagraítear i mír 1;

(b) **i gcás inarb ábhartha agus a mhéid is indéanta,** tionchar maicreacnamaíocha, comhshaoil, scileanna agus sóisialta na mbeartas agus na mbeart dá dtagraítear in Airteagal 7 agus atá sonraithe a thuilleadh in Iarscríbhinn I, don chéad tréimhse deich mbliana go dtí 2030 lena n-áirítear comparáid le réamh-mheastacháin bunaithe ar na beartais agus na bearta atá ann cheana (curtha chun feidhme agus glactha) dá dtagraítear i mír 1;

(c) na hidirghníomhaíochtaí idir na beartais agus na bearta atá ann cheana (curtha chun feidhme agus glactha) agus na beartais agus na bearta atá pleanáilte laistigh de ghné bheartais, agus idir na beartais agus na bearta atá ann cheana (iad curtha chun feidhme agus glactha) agus na beartais agus na bearta atá pleanáilte agus a bhaineann le gnéithe éagsúla don chéad tréimhse deich mbliana ar a laghad go dtí an bhliain 2030. Déanfar réamh-mheastacháin maidir le slándáil soláthair, bonneagar agus comhtháthú an mhargaidh a nascadh le cásanna láidre éifeachtúlachta fuinnimh.

3. Déanfar faisnéis chuimsitheach faoi na toimhdí, na paraiméadair agus na modheolaíochtaí a úsáideadh do na cásanna agus na réamh-mheastacháin a chur ar fáil don phobal.

Airteagal 9

Dréachtphleananna comhtháite náisiúnta don fhuinneamh agus don aeráid

1. Faoin **[31 Nollaig]** 2018] **agus faoin 1 Eanáir 2028 ina dhiaidh sin**, agus gach deich mbliana ina dhiaidh sin arís, déanfaidh na Ballstáit dréacht den phlean comhtháite náisiúnta don fhuinneamh agus don aeráid dá dtagraítear in Airteagal 3(1) a ullmhú agus a chur faoi bhráid an Choimisiúin.

2. Féadfaidh an Coimisiún moltaí a eisiúint, [39]**bunaithe** ar na dréachtphleananna **a cuireadh faoina bhráid**, chuig na Ballstáit i gcomhréir le hAirteagal 28.[40] **[ ]** Féadfaidh na moltaí sin **[]** díriú **ar an méid seo a leanas**:

(a) leibhéal uaillmhéine na gcuspóirí, na spriocanna agus an rannchuidithe d'fhonn cuspóirí an Aontais Fuinnimh a bhaint amach le chéile agus go háirithe spriocanna 2030 an Aontais don fhuinneamh in-athnuaite agus don éifeachtúlacht fuinnimh; **agus sin á dhéanamh aige, tabharfaidh an Coimisiún aird chuí ar na cúinsí ábhartha a dhéanann difear do sholáthar fuinnimh in-athnuaite arna gcur in iúl ag an mBallstát a bheidh i gceist, mar a leagtar amach in Airteagal 5(d) iad, agus ar na dálaí a bhfuil tionchar acu ar thomhaltas príomhúil agus deiridh mar a leagtar amach in Airteagal 6(2);**

(b) beartais agus bearta a bhaineann le cuspóirí ar leibhéal na mBallstát agus an Aontais agus beartais agus bearta eile a d'fhéadfadh a bheith ábhartha ó thaobh cúrsaí trasteorann;

---

[39] **Tabhair ar aird:** ***cf.*** **Airt. 288 CFAE. "(...)** ***Ní bheidh aon bhrí cheangailteach le moltaí ná le tuairimí.*****"**

[40] **Tabhair ar aird: tá sé iarrtha ag roinnt mhaith BS ar an gCoimisiún moladh a dhéanamh laistigh de thréimhse áirithe mar fhreagairt ar dhréachtphlean náisiúnta (má tá moladh le déanamh aige), ionas nach gcuirfear moill ar thíolacadh an phlean náisiúnta deiridh. Ach tá sé ráite ag an gCoimisiún nach mór dó na dréachtphleananna náisiúnta ar fad a bheith faighte aige sula mbeadh sé in ann an dul chun cinn ar leibhéal an Aontais a mheas - rud a bhféadfadh tionchar a bheith aige ar na moltaí aonair a bheadh le déanamh aige. Mar fhreagairt ar an dá údar imní seo, atá bailí, agus ar deacair iad a réiteach san Airteagal seo, tá an Uachtaránacht ag moladh go gcuirfí téacs nua in aithris 34.**

(c) idirghníomhaíochtaí idir na beartais agus na bearta atá ann cheana (curtha chun feidhme agus glactha) agus na beartais agus na bearta atá pleanáilte a chuimsítear sa phlean comhtháite náisiúnta don fhuinneamh agus don aeráid laistigh d'aon ghné amháin agus i measc gnéithe éagsúla den Aontas Fuinnimh.

3. Tabharfaidh na Ballstáit aird **[] chuí** ar aon mholtaí ón gCoimisiún agus bailchríoch á cur acu ar a bpleananna comhtháite náisiúnta don fhuinneamh agus don aeráid.

Airteagal 10

Comhairliúchán poiblí

Gan dochar d'aon cheanglais dlí eile de chuid an Aontais, áiritheoidh na Ballstáit go dtabharfar deiseanna luatha, éifeachtacha don phobal a bheith rannpháirteach in ullmhú **an dréachtphlean** agus **nó an phlean deiridh** [...] dá dtagraítear in Airteagal 9 agus ceanglóidh siad achoimre ar thuairimí an phobail nó **ar thuairimí sealadacha an phobail** lena ndréachtphlean **agus/nó lena bplean deiridh** comhtháite náisiúnta don fhuinneamh agus don aeráid nuair a chuirfear faoi bhráid an Choimisiúin é. A mhéid atá forálacha Threoir 2001/42/CE infheidhme[41], measfar i gcás comhairliúcháin a dhéanfar i gcomhréir leis an Treoir sin, go sásaíonn siad na hoibleagáidí maidir le dul i gcomhairle leis an bpobal faoin Rialachán seo.

[41] **Nóta míniúcháin: Le hAirt. 6(1) de Threoir 2001/42/CE (Treoir SEA - an Treoir maidir le measúnú straitéiseach comhshaoil) ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 27 Meitheamh 2001 maidir le héifeachtaí pleananna agus clár áirithe ar an gcomhshaol a mheasúnú, ceanglaítear go ndéanfaí comhairliúcháin maidir leis na *dréacht*phleananna nó na *dréacht*chláir. Chuir an Coimisiún i bhfios go gcomhlíontar an t-iarratas ar chomhairliúchán poiblí de réir bhrí Airteagal 10 a mhéid a bhíonn comhairliúchán poiblí faoi Threoir 2001/42/CE ann.**

Airteagal 11

Comhar Réigiúnach

1. Oibreoidh na Ballstáit i gcomhar le chéile ar an leibhéal réigiúnach chun na spriocanna, na cuspóirí agus an rannchuidiú a leagtar amach ina bplean comhtháite náisiúnta don fhuinneamh agus don aeráid a bhaint amach go héifeachtach.

2. Sula gcuireann na Ballstáit a ndréachtphleananna comhtháite náisiúnta don fhuinneamh agus don aeráid faoi bhráid an Choimisiúin de bhun Airteagal 9(1), aithneoidh siad deiseanna le haghaidh comhar réigiúnach agus, **má mheasann an Ballstát is údar don phlean gurb iomchuí sin a dhéanamh,** rachaidh siad i gcomhairle leis na Ballstáit eile a léiríonn spéis. **Ba cheart tréimhse réasúnach ama, arna leagan síos ag an mBallstát is údar, a thabhairt do na Ballstáit a dtéitear i gcomhairle leo le freagairt a dhéanamh.** Leagfaidh na Ballstáit amach ina ndréachtphleananna comhtháite náisiúnta don fhuinneamh agus don aeráid torthaí **sealadacha** an chomhairliúcháin réigiúnaigh sin **ar a laghad**, lena n-áirítear i gcás inarb infheidhme an chaoi ar cuireadh tuairimí san áireamh.

3. Déanfaidh an Coimisiún comhar agus comhairliúchán i measc na mBallstát a éascú maidir leis na dréachtphleananna a chuirtear faoina bhráid faoi Airteagal 9 ag féachaint dá dtabhairt chun críche**, agus tabharfaidh sé treoir tháscach de réir mar is gá**.

4. **Breithneoidh []** na Ballstáit na tuairimí a fuair siad ó Bhallstáit eile de bhun mhír 2 agus mhír 3 agus na pleananna comhtháite náisiúnta deiridh don fhuinneamh agus don aeráid **á n-ullmhú acu []**, agus míneoidh siad **sna pleananna sin** an chaoi a ndearnadh na tuairimí sin **a bhreithniú [ ].**.

5. Chun na críocha a shonraítear i mír 1, leanfaidh na Ballstáit orthu ag obair i gcomhar le chéile ar an leibhéal réigiúnach agus iad ag cur beartais agus bearta **ábhartha** a bpleananna chun feidhme.

Airteagal 12

Measúnú na bpleananna comhtháite náisiúnta don fhuinneamh agus don aeráid

Ar bhonn na bpleananna comhtháite náisiúnta don fhuinneamh agus don aeráid, agus ar na nuashonruithe orthu, arna bhfógairt de bhun Airteagal 3 agus Airteagal 13, **déanfaidh an Coimisiún measúnú, go háirithe ar an méid seo a leanas:**

(a) an leor iad na spriocanna, na cuspóirí agus an rannchuidiú chun cuspóirí comhchoiteanna an Aontais Fuinnimh a bhaint amach agus, sa chéad tréimhse deich mbliana go háirithe spriocanna chreat aeráide agus fuinnimh 2030 an Aontais;

(b) an gcloíonn na pleananna leis na ceanglais ó Airteagail 3 go hAirteagal 11 agus **ar thug na Ballstáit aird chuí ar na** moltaí ón gCoimisiún arna n-eisiúint de bhun Airteagal 28.

Airteagal 13

An plean comhtháite náisiúnta don fhuinneamh agus don aeráid a thabhairt cothrom le dáta[42]

1. Faoin **[][] 30 Meitheamh** 2023, agus gach 10 bliana ina dhiaidh sin, cuirfidh na Ballstáit faoi bhráid an Choimisiúin dréacht cothrom le dáta den phlean comhtháite náisiúnta don fhuinneamh agus don aeráid is déanaí ar tugadh fógra faoi dá dtagraítear in Airteagal 3 nó dearbhóidh siad don Choimisiún go bhfuil an plean fós bailí.

2. Faoin **[][] 30 Meitheamh** 2024 agus gach 10 mbliana ina dhiaidh sin tabharfaidh na Ballstáit fógra don Choimisiún maidir le tabhairt cothrom le dáta an phlean chomhtháite náisiúnta don fhuinneamh agus don aeráid is déanaí ar tugadh fógra faoi dá dtagraítear in Airteagal 3, ach amháin má bhíonn sé dearbhaithe acu go bhfuil an plean bailí i gcónaí de bhun mhír 1 den Airteagal seo.

---

[42] **Nóta míniúcháin: cuirtear i bhfios go láidir nach gcuireann an tAirteagal seo d'oibleagáid ar na BS tabhairt cothrom le dáta a thíolacadh, má leanann an NECP de bheith bailí ("*nó dearbhóidh siad don Choimisiún go bhfuil an plean fós bailí*", *cf.* mír 1 agus mír 2).**

3.[43] **Sa tabhairt cothrom le dáta dá dtagraítear i mír 2**, ní dhéanfaidh na Ballstáit **a sprioc, cuspóir, nó rannchuidiú náisiúnta a mhodhnú i ndáil le gach sprioc, cuspóir nó rannchuidiú cainníochtaithe** AE a leagtar amach in Airteagal 4(a) agus (b), **ach chun uaillmhian chomhionann nó mhéadaithe a léiriú i gcomparáid leis an uaillmhian** a leagadh amach sa phlean comhtháite náisiúnta don fhuinneamh agus don aeráid is déanaí ar tugadh fógra faoi.

4. Déanfaidh na Ballstáit iarrachtaí sa phlean cothrom le dáta aon drochthionchar comhshaoil a bhí le feiceáil mar chuid den tuairisciú comhtháite de bhun Airteagal 15 go hAirteagal 22 a mhaolú.

5. Déanfaidh na Ballstáit na moltaí is déanaí a chur san áireamh a bhaineann go sonrach le tíortha faoi leith agus a eisíodh i gcomhthéacs an tSeimeastair Eorpaigh nuair a bhíonn an tabhairt cothrom le dáta dá dtagraítear i mír 2 á ullmhú.

6. Beidh feidhm ag na nósanna imeachta a leagtar síos in Airteagal 9(2) agus in Airteagal 11 maidir le hullmhú agus measúnú ar na pleananna comhtháite náisiúnta cothrom le dáta don fhuinneamh agus don aeráid.

6bis. Ní chuirfidh aon ní san Airteagal seo cosc ar na Ballstáit athruithe agus oiriúnuithe a dhéanamh, tráth ar bith, ar na beartais náisiúnta a leagtar amach nó dá dtagraítear ina bpleananna comhtháite náisiúnta don fhuinneamh agus don aeráid, ar choinníoll go mbeidh na hathruithe agus na hoiriúnuithe sin <u>ar áireamh sa tuarascáil chomhtháite dá bhforáiltear in Airteagal 15</u> agus go mbeidh forálacha an Airteagail seo á gcomhlíonadh acu.

---

[43] **Nóta míniúcháin: tá sé mar aidhm ag na hathruithe a shoiléiriú go bhfuil sé de sholúbthacht ag na BS (gan dochar do na hoibleagáidí earnálacha atá orthu faoi dhlí an Aontais) coigeartú a dhéanamh ar a bhfospriocanna etc. ar an leibhéal náisiúnta, fad nach laghdófar an sprioc/cuspóir/rannchuidiú foriomlán náisiúnta faoi na 'príomhspriocanna AE' mar a liostaítear in Airt. 4(a) agus (b) iad, <u>agus fad, ar ndóigh, go gcomhlíonfar na hoibleagáidí atá sna treoracha earnálacha.</u>**
Mar shampla, d'fhéadfadh BS a fhospriocanna náisiúnta maidir le fuinneamh in-athnuaite in earnáil an iompair nó maidir le grianfhuinneamh a *laghdú*, fad go ndéanfaidh sé an t-ísliú sin a fhritháireamh 100%, mar shampla trína fhospriocanna náisiúnta maidir le fuinneamh in-athnuaite sa téamh agus san fhuarú agus san fhuinnimh gaoithe *a mhéadú*.

CAIBIDIL 3

STRAITÉISÍ FADTÉARMACHA MAIDIR LE hASTAÍOCHTAÍ ÍSLE

Airteagal 14[44]**Straitéisí fadtéarmacha maidir le hastaíochtaí ísle**

1. Faoin 1 Eanáir 2020 agus gach 10 mbliana ina dhiaidh sin, déanfaidh na Ballstáit a straitéisí fadtéarmacha maidir le hastaíochtaí ísle **[] a mbeidh peirspictíocht 30 bliain ar a laghad acu** a ullmhú agus a thuairisciú don Choimisiún, chun cur leis an méid seo a leanas:

(a) comhlíonadh ghealltanais an Aontais agus na mBallstát faoi UNFCCC agus faoi Chomhaontú Pháras chun astaíochtaí antrapaigineacha gás ceaptha teasa a laghdú agus chun aistrithe trí linnte a fheabhsú;

(b) comhlíonadh an chuspóra an méadú ar an meánteocht dhomhanda a choinneáil roinnt mhaith níos ísle ná 2° C os cionn na leibhéal réamhthionsclaíoch agus iarrachtaí a dhéanamh teorainn a chur leis an méadú teochta ag 1.5° C os cionn na leibhéal réamhthionsclaíoch;

(c) laghduithe fadtéarmacha ar astaíochtaí gás ceaptha teasa a bhaint amach agus feabhsú ar aistrithe trí linnte i ngach earnáil i gcomhréir le cuspóir an Aontais, i gcomhthéacs na laghduithe atá riachtanach, de réir an Phainéil Idir-Rialtasach ar an Athrú Aeráide (IPCC), sna tíortha forbartha mar ghrúpa, chun laghdú idir 80 % agus 95 % a dhéanamh ar astaíochtaí faoi 2050 i gcomparáid leis na leibhéil a bhí ann in 1990 ar bhealach atá éifeachtach ó thaobh costais.

2. Cumhdóidh na straitéisí fadtéarmacha maidir le hastaíochtaí ísle na nithe seo a leanas:

(a) iomlán na laghduithe ar astaíochtaí antrapaigineacha gás ceaptha teasa agus na bhfeabhsuithe ar aistrithe trí linnte;

---

[44] **Nóta míniúcháin: freagraíonn sé seo d'Airteagal 4 MMR**

(b) laghduithe ar astaíochtaí agus feabhsú ar aistrithe in earnálacha aonair lena n-áirítear **i measc earnálacha eile**, leictreachas, tionsclaíocht, iompar, an earnáil foirgníochta (idir chónaithe agus threasach), talmhaíocht, **dramhaíl agus** talamhúsáid, athrú ar thalamhúsáid agus foraoiseacht (LULUCF);

(c) an dul chun cinn a bhfuiltear ag súil leis chuig geilleagar ina mbeidh astaíochtaí ísle gás ceaptha teasa lena n-áirítear déine na ngás ceaptha teasa, déine CO_2 na holltáirgeachta intíre agus straitéisí do thaighde, d'fhorbairt agus do nuálaíocht ghaolmhar;

(d) naisc le pleanáil fhadtéarmach náisiúnta eile.

3. **[] Beidh** na pleananna comhtháite náisiúnta don fhuinneamh agus don aeráid dá dtagraítear in Airteagal 3 ag teacht [] **leis na straitéisí fadtéarmacha maidir le hastaíochtaí ísle dá dtagraítear san Airteagal seo.**

4. Cuirfidh na Ballstáit a straitéisí fadtéarmacha maidir le hastaíochtaí ísle mar aon le nuashonruithe ar bith orthu ar fáil don phobal gan mhoill.

CAIBIDIL 4
TUAIRISCIÚ

ROINN 1
TUARASCÁLACHA DÉBHLIANTÚLA AR DHUL CHUN CINN AGUS OBAIR LEANTACH ORTHU

Airteagal 15

Pleananna Comhtháite Náisiúnta don Fhuinneamh agus don Aeráid

1. Gan dochar d'Airteagal 23, faoin 15 Márta **[] 2023**[45], agus gach dhá bhliain ina dhiaidh sin, déanfaidh gach Ballstát tuairisciú chuig an gCoimisiún maidir le stádas chur chun feidhme an phlean chomhtháite náisiúnta don fhuinneamh agus don aeráid trí thuarascálacha comhtháite náisiúnta ar dhul chun cinn maidir le fuinneamh agus aeráid a chuimseoidh gach ceann de chúig phríomhghné an Aontais Fuinnimh.

2. Cuimseoidh an tuarascáil dá dtagraítear i mír 1 na gnéithe seo a leanas:

(a) faisnéis faoin dul chun cinn atá déanta i dtreo ghnóthú na spriocanna, na gcuspóirí agus an rannchuidithe a leagtar amach sa phlean comhtháite náisiúnta don fhuinneamh agus don aeráid, agus i dtreo chur chun feidhme na mbeartas agus na mbearta is gá lena mbaint amach;

(b) an fhaisnéis dá dtagraítear sna hAirteagail ó Airteagal 18 go hAirteagal 22 agus, mar is iomchuí, nuashonruithe ar bheartais agus ar bhearta, i gcomhréir leis na hAirteagail sin;

(c) beartais agus bearta agus réamh-mheastacháin maidir leis na hastaíochtaí antrapaigineacha gás ceaptha teasa ó fhoinsí agus aistrithe trí linnte i gcomhréir le hAirteagal 16;

(d) faisnéis ar phleanáil agus ar straitéisí oiriúnaithe náisiúnta don athrú aeráide de réir Airteagal 17(1);

---

[45] **Tabhair ar aird: de bharr an athraithe seo ar an dáta, caithfear tuilleadh athruithe a dhéanamh le tuairisciú leanúnach a ráthú ar éifeachtúlacht fuinnimh (Airt. 47 & 52 Rialachas) agus ar fhoinsí in-athnuaite fuinnimh (RED2 athmhúnlaithe) [agus ar chúrsaí aeráide].**

[ ]

(f) **[] a mhéid is féidir, cainníochtú ar thionchar na mbeartas agus na mbeart sin a bhí sa phlean comhtháite náisiúnta don fhuinneamh agus don aeráid** ar an gcaighdeán aeir agus ar astaíochtaí truailleán aeir[].

(g) na tuarascálacha bliantúla dá dtagraítear in [] Airteagal 23(**2**).

Cuirfidh an tAontas agus na Ballstáit tuarascálacha débhliantúla ar fáil do Rúnaíocht UNFCCC, i gcomhréir le Cinneadh 2/CP.17 de Chomhdháil na bPáirtithe in UNFCCC, agus teachtaireachtaí náisiúnta de réir Airteagal 12 de UNFCC .

3. Glacfaidh an Coimisiún gníomhartha cur chun feidhme chun struchtúr, formáid, mionsonraí teicniúla agus próiseas a leagan amach i gcás na faisnéise dá dtagraítear i mír 1 agus mír 2. Déanfar na gníomhartha cur chun feidhme sin a ghlacadh i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 37(3).

4. Déanfar cothromaíocht a aimsiú idir minicíocht agus scála na faisnéise agus na nuashonruithe dá dtagraítear i mír 2(b), ar thaobh amháin, agus an gá a áirithiú go mbeidh go leor cinnteachta ag infheisteoirí, ar an taobh eile.

5. I gcás ina bhfuil moltaí eisithe ag an gCoimisiún de bhun Airteagal 27(2) nó (3), áireoidh an Ballstát lena mbaineann ina thuarascáil dá dtagraítear i mír 1 den Airteagal seo faisnéis faoi na beartais agus na bearta atá glactha, nó a bhfuil sé i gceist iad a ghlacadh agus a chur chun feidhme, chun aghaidh a thabhairt ar na moltaí sin. Áireofar amchlár mionsonraithe maidir le cur chun feidhme ar an bhfaisnéis sin.

Airteagal 16

Tuairisciú comhtháite ar bhearta agus ar bheartais agus ar réamh-mheastacháin GCT[46]

1. Faoin 15 Márta 2021 agus gach dhá bhliain ina dhiaidh sin, seolfaidh na Ballstáit faisnéis chuig an gCoimisiún maidir leis na nithe seo a leanas:

(a) a mbeartais agus a mbearta nó a ngrúpa beart náisiúnta chun na cuspóirí a leagtar amach in Iarscríbhinn IV a bhaint amach, agus

(b) a réamh-mheastacháin náisiúnta ar astaíochtaí antrapaigineacha gás ceaptha teasa ó fhoinsí agus aistrithe trí linnte, iad eagraithe de réir an gháis nó an ghrúpa gás (Hidreafluaracarbóin agus Sárfhluaracarbóin) a liostaítear i gCuid 2 d'Iarscríbhinn III. Cuirfear san áireamh sna réamh-mheastacháin náisiúnta aon bheartais agus aon bhearta arna nglacadh ar leibhéal an Aontais agus áireofar iontu an fhaisnéis a leagtar amach in Iarscríbhinn V.

2. Tabharfaidh na Ballstáit tuarascáil ar na réamh-mheastacháin is cothroime le dáta a bheidh ar fáil. I gcás nach gcuirfidh Ballstát na réamh-mheastacháin iomlána ar fáil faoin 15 Márta gach dara bliain, agus ina ndeimhneoidh an Coimisiún nach bhféadfaidh an Ballstát sin na bearnaí sna réamh-mheastacháin a líonadh tráth a sainaithneofar iad trí nósanna imeachta um dhearbhú cáilíochta nó rialú cáilíochta an Choimisiúin, féadfaidh an Coimisiún réamh-mheastacháin a bheidh ag teastáil chun réamh-mheastacháin an Aontais a thiomsú a ullmhú, i gcomhairliúchán leis an mBallstát lena mbaineann.

3. Cuirfidh Ballstát in iúl don Choimisiún aon athrú suntasach ar an bhfaisnéis a tuairiscíodh de bhun mhír 1 sa chéad bhliain den tréimhse tuairiscithe, faoin 15 Márta an bhliain i ndiaidh na tuarascála roimhe sin.

[46] **Nóta míniúcháin: freagraíonn sé seo d'Airteagal 13 agus d'Airteagal 14 de MMR.**

4. Cuirfidh na Ballstáit ar fáil don phobal, i bhfoirm leictreonach, a réamh-mheastacháin náisiúnta de bhun mhír 1 agus aon mheasúnú ábhartha ar chostais agus ar éifeachtaí na mbeartas agus na mbeart náisiúnta maidir le cur chun feidhme bheartais an Aontais a bhaineann le hastaíochtaí GCT a theorannú mar aon le haon tuarascálacha teicniúla ábhartha a bheadh mar bhonn agus mar thaca acu. Ba cheart a áireamh leis na réamh-mheastacháin agus na measúnuithe sin tuairisc ar na samhlacha agus ar na cineálacha cur chuige modheolaíochta, chomh maith leis na sainmhínithe agus na toimhdí bunúsacha a úsáideadh.

Airteagal 17

Tuairisciú comhtháite ar ghníomhaíochtaí oiriúnaithe náisiúnta, tacaíocht airgeadais agus teicneolaíochta arna soláthar do thíortha i mbéal forbartha, ioncam ceantála[47]

1. Faoin 15 Márta 2021, agus gach dhá bhliain ina dhiaidh sin**[48]**, tuairisceoidh na Ballstáit don Choimisiún faisnéis maidir lena bpleanáil agus a straitéisí oiriúnaithe náisiúnta don athrú aeráide, agus tabharfaidh siad breac-chuntas ar na gníomhaíochtaí atá curtha chun feidhme [] **agus** beartaithe acu chun oiriúnú don athrú aeráide a éascú, lena n-áirítear an fhaisnéis a shonraítear i gCuid 1 d'Iarscríbhinn VI.

2. Faoin **[] 31 Iúil 2021** agus gach bliain ina dhiaidh sin (bliain X), tuairisceoidh na Ballstáit faisnéis chuig an gCoimisiún faoin **[]** leas a baineadh as ioncam arna ghiniúint ag an mBallstát as lamháltais a cheantáil de bhun Airteagal 10(1) agus Airteagal 3d(1) nó (2) de Threoir 2003/87/CE lena n-áirítear an fhaisnéis a shonraítear i gCuid 3 d'Iarscríbhinn VI. **[ ]**

2bis. Faoin 30 Meán Fómhair 2021 agus gach bliain ina dhiaidh sin (bliain X), tuairisceoidh na Ballstáit faisnéis chuig an gCoimisiún faoin tacaíocht do thíortha i mbéal forbartha, lena n-airítear an fhaisnéis atá sonraithe i gCuid 2 d'Iarscríbhinn VI.

3. Cuirfidh na Ballstáit na tuarascálacha a cuireadh faoi bhráid an Choimisiúin de bhun an Airteagail seo ar fáil don phobal.

---

47 **Nóta míniúcháin: freagraíonn sé seo d'Airteagal 15, d'Airteagal 16 agus d'Airteagal 17(b) agus (c) de MMR.**

48 **Nóta míniúcháin: Eascraíonn "gach 2 bhliain" as Comhaontú Pháras (*cf.* mír 90 Cinneadh 1/CP.21.**

4. Glacfaidh an Coimisiún gníomhartha cur chun feidhme chun struchtúr, formáid agus próisis an churtha isteach a leagan amach do na Ballstáit atá ag tuairisciú faisnéise de bhun an Airteagail seo. Glacfar na gníomhartha cur chun feidhme sin i gcomhréir leis an nós imeachta dá dtagraítear in Airteagal 37(3).

Airteagal 18

Tuairisciú comhtháite ar fhuinneamh in-athnuaite[49]

Áireoidh na Ballstáit sna tuarascálacha comhtháite náisiúnta ar dhul chun cinn maidir le fuinneamh agus aeráid an méid seo a leanas:

(a) faisnéis faoi chur chun feidhme na gconairí agus na gcuspóirí seo a leanas:

(1) conair náisiúnta le haghaidh sciar foriomlán d'fhuinneamh in-athnuaite san olltomhaltas deiridh fuinnimh ó 2021 go 2030;

(2) Conairí **measta** [] don sciar earnálach den fhuinneamh in-athnuaite sa tomhaltas deiridh fuinnimh ó 2021 go 2030 sna hearnálacha leictreachais, téimh agus fuaraithe, agus iompair;

(3) [] **an rannchuidiú measúnaithe** de réir teicneolaíocht fuinnimh in-athnuaite a bhfuil sé beartaithe ag an mBallstát í a úsáid chun na conairí earnálacha agus foriomlána maidir le fuinneamh in-athnuaite a bhaint amach ó 2021 go 2030 lena n-áirítear olltomhaltas fuinnimh iomlán measta deiridh de réir teicneolaíochta agus earnála i meigeathonnaí ola, agus iomlán an chumais a bhfuil sé beartaithe é a shuiteáil de réir teicneolaíochta agus earnála in MW;

(4) **sonraí maidir le sciar na mbithbhreoslaí, sciar na n-ard-bhithbhreoslaí, sciar na mbithbhreoslaí arna dtáirgeadh ó phríomhbharraí a tháirgtear ar thalamh talmhaíochta agus más ar fáil dó, sonraí[ ]** maidir le héileamh ar bhithfhuinneamh atá á ndí-chomhshuimiú idir teas, leictreachas agus iompar **[ ],** agus **sonraí** maidir le soláthar bithmhaise, de réir bunábhair agus tionscnaimh (maille le dealú idir táirgeadh intíre agus allmhairí). Maidir le bithmhais foraoise, **ba cheart** measúnú ar a foinse agus ar a tionchar ar an linn LULUCF **a chur ar fáil ach é a bheith ar fáil**;

[49] **Tabhair ar aird: Maidir le hAirgeagail 18-22 (tuarascálacha ar dhul chun cinn), beidh athruithe le déanamh ag eascairt as an bplé ar Airteagal 4 agus ar Iarscríbhinn I.**

(5) má **[ ] tá fáil air**, conairí agus cuspóirí náisiúnta eile lena n-áirítear cinn fhadtéarmacha agus earnálacha (amhail **[ ]** sciar an leictreachais arna tháirgeadh ó bhithmhais nuair nach n-úsáidtear teas chuige sin, sciar fuinnimh in-athnuaite i dtéamh ceantair, úsáid fuinnimh in-athnuaite i bhfoirgnimh, fuinneamh in-athnuaite arna tháirgeadh ag cathracha, pobail fuinnimh agus féin-tomhaltóirí);

(b) faisnéis faoi chur chun feidhme na mbeartas agus na spriocanna seo a leanas:

(1) beartais agus bearta **nua** atá curtha chun feidhme, glactha agus pleanáilte chun an rannchuidiú náisiúnta a bhaint amach ar son sprioc cheangailteach 2030 ar leibhéal an Aontais maidir le fuinneamh in-athnuaite mar a léirítear in Airteagal 4(a)(2) (i), lena n-áirítear bearta a bhaineann go sonrach le hearnálacha agus le teicneolaíochtaí faoi leith, mar aon le hathbhreithniú ar leith ar chur chun feidhme na mbeart a leagtar síos in Airteagail 23, 24 agus 25 de [athmhúnlú ar Threoir 2009/28/CE mar a mholtar ag togra COM(2016) 767];

(2) bearta sonracha le haghaidh comhar réigiúnach;

(3) gan dochar d'Airteagal 107 agus Airteagal 108 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh (CFAE), bearta sonracha maidir le tacaíocht airgeadais, lena n-áirítear tacaíocht ón Aontas agus úsáid chistí an Aontais, chun úsáid fuinnimh ó fhoinsí in-athnuaite a chur chun cinn maidir le leictreachas, téamh agus fuarú, agus iompar;

(4) bearta sonracha chun na ceanglais a chomhlíonadh atá in Airteagail 15, 16, 17, 18, 21 agus 22 de [athmhúnlú ar Threoir 2009/28/CE mar a mholtar ag togra COM(2016) 767];

(5) bearta a chuireann úsáid fuinnimh ó bhithmhais chun cinn, go háirithe le haghaidh úsáid nua bithmhaise ag cur infhaighteacht bhithmhaise (an acmhainneacht intíre agus na hallmhairí ó thríú tíortha) san áireamh agus úsáidí eile bithmhaise (talmhaíocht agus earnálacha bunaithe ar fhoraoiseacht), chomh maith le bearta chun inbhuanaitheacht na bithmhaise a tháirgtear agus a úsáidtear a áirithiú;

(c) faisnéis arna leagan amach i gCuid 1 d'Iarscríbhinn VII.

Airteagal 19

Tuairisciú comhtháite ar éifeachtúlacht fuinnimh

Áireoidh na Ballstáit sna tuarascálacha comhtháite náisiúnta ar dhul chun cinn maidir le fuinneamh agus aeráid an méid seo a leanas:

(a) faisnéis faoi chur chun feidhme na gconairí, na gcuspóirí agus na spriocanna náisiúnta seo a leanas:

(1) an chonair maidir le tomhaltas **bliantúil** fuinnimh príomhúil agus **[ ]** deiridh ó 2020 go 2030 mar an rannchuidiú náisiúnta coigilte fuinnimh le gnóthú sprioc 2030 ar leibhéal an Aontais lena n-áirítear an mhodheolaíocht atá mar bhonn léi;

(2) **[…]garspriocanna táscacha [] na straitéise** fadtéarmaí **maidir le** hathchóiriú stoc náisiúnta na bhfoirgneamh **[]** cónaithe agus **[] neamh-chónaithe, idir phoiblí agus phríobháideach, i gcomhréir le hAirteagal 2a i dTreoir 2010/31/AE maidir le feidhmíocht fuinnimh** foirgneamh**;**

(3) más infheidhme, nuashonrú ar chuspóirí náisiúnta eile a leagtar amach sa phlean náisiúnta;

(b) faisnéis faoi chur chun feidhme na mbeartas agus na spriocanna seo a leanas:

(1) beartais, bearta agus cláir atá curtha chun feidhme, glactha agus pleanáilte chun rannchuidiú táscach náisiúnta a bhaint amach do 2030 maidir le héifeachtúlacht fuinnimh chomh maith le cuspóirí eile atá curtha i láthair in Airteagal 6, lena n-áirítear bearta agus ionstraimí atá beartaithe (de chineál airgeadais freisin) chun feidhmíocht fuinnimh foirgneamh a fheabhsú, bearta chun leas a bhaint as acmhainn éifeachtúlachta fuinnimh an bhonneagair gáis agus leictreachais agus bearta eile chun éifeachtúlacht fuinnimh a chur chun cinn;

(2) más infheidhme, ionstraimí margadhbhunaithe a spreagann feabhsúcháin éifeachtúlachta fuinnimh, lena n-áirítear cánacha, tobhaigh agus lamháltais fuinnimh ach gan a bheith teoranta dóibh siúd;

(3) scéim oibleagáide náisiúnta um éifeachtúlacht fuinnimh agus bearta malartacha de bhun Airteagal 7a agus 7b de Threoir 2012/27/AE [leagan arna leasú i gcomhréir togra COM(2016) 761] **agus** i gcomhréir le hIarscríbhinn II den Rialachán seo;

(4) straitéis fhadtéarmach maidir le hathchóiriú stoc náisiúnta **[]** na bhfoirgneamh cónaithe agus **neamh-chónaithe** idir phoiblí agus phríobháideach, lena n-áirítear beartais agus bearta chun athchóiriú domhain costéifeachtach **[] na bhfoirgneamh, lena n-áirítear athchóiriú domhain céimneach**;

(5) beartais agus bearta chun seirbhísí fuinnimh a chur chun cinn san earnáil phoiblí agus bearta chun bacainní rialála agus neamhrialála a bhaint a chuireann bac ar ghlacadh na conraitheoireachta feidhmíochta fuinnimh agus múnlaí seirbhíse eile don éifeachtúlacht fuinnimh;

(6) comhar réigiúnach i réimse na héifeachtúlachta fuinnimh, más infheidhme;

(7) gan dochar d'Airteagal 107 agus Airteagal 108 CFAE, bearta airgeadais, lena n-áirítear tacaíocht ón Aontas agus úsáid chistí an Aontais, i réimse na hinbhuanaitheachta fuinnimh ar an leibhéal náisiúnta, más infheidhme;

(c) faisnéis mar a leagtar amach i gCuid 2 d'Iarscríbhinn VII.

Airteagal 20

Tuairisciú comhtháite ar an gcinnteacht fuinnimh

Áireoidh na Ballstáit sna tuarascálacha comhtháite náisiúnta ar dhul chun cinn maidir le fuinneamh agus aeráid faisnéis faoi chur chun feidhme an méid seo a leanas:

(a) cuspóirí náisiúnta i ndáil le héagsúlú i dtaca le foinsí **[…]**, stóráil, agus freagairt ar éileamh an fhuinnimh;

(b) **Más infheidhme**, cuspóirí náisiúnta i ndáil le spleáchas ar allmhairiú fuinnimh ó thríú tíortha a laghdú;

(c) cuspóirí náisiúnta i ndáil le hullmhacht chun dul i ngleic le soláthar srianta nó briste ó fhoinse fuinnimh, lena n-áirítear gás agus leictreachas;

(d) **Más infheidhme**, cuspóirí náisiúnta maidir le foinsí fuinnimh intíre a chur chun tairbhe **[];**

(e) na beartais agus na bearta atá curtha chun feidhme, glactha agus pleanáilte chun na cuspóirí a leagtar síos sna pointí ó (a) go (d) a bhaint amach;

(f) comhar réigiúnach maidir le cur chun feidhme na gcuspóirí agus na mbeartas dá dtagraítear i bpointe (a) go pointe (d);

(g) gan dochar d'Airteagal 107 agus Airteagal 108 CFAE, bearta airgeadais, lena n-áirítear tacaíocht ón Aontas agus úsáid chistí an Aontais, sa réimse seo ar an leibhéal náisiúnta, más infheidhme;

Airteagal 21

Tuairisciú comhtháite ar an margadh inmheánach fuinnimh

1. Áireoidh na Ballstáit sna tuarascálacha comhtháite náisiúnta ar dhul chun cinn ó thaobh cúrsaí fuinnimh agus aeráide faisnéis maidir le cur chun feidhme na gcuspóirí agus na mbeart seo a leanas:

(a) an leibhéal idirnascthachta leictreachais a bhfuil sé mar aidhm ag an mBallstát é a bheith bainte amach aige in 2030 i bhfianaise na sprice 15 % ó thaobh idirnasc leictreachais;

(b) cuspóirí tábhachtacha**[…]** ó thaobh **tionscadail** bhonneagair tarchurtha leictreachais agus gáis atá riachtanach le go mbainfear amach cuspóirí agus spriocanna **[…]**;

(c) más infheidhme, príomhthionscadal bonneagair atá beartaithe seachas Tionscadail Leasa Choitinn;

(d) cuspóirí náisiúnta a bhaineann le gnéithe eile den mhargadh inmheánach fuinnimh amhail comhtháthú agus cúpláil an mhargaidh, más infheidhme;

(e) **más infheidhme**, cuspóirí náisiúnta i dtaca le bochtaineacht fuinnimh, lena n-áirítear líon na dteaghlach atá ag fulaingt de bharr bochtaineacht fuinnimh;

(f) cuspóirí náisiúnta maidir le leordhóthanacht an chórais leictreachais a áirithiú, más infheidhme;

(g) na beartais agus na bearta atá curtha chun feidhme, glactha agus pleanáilte chun na cuspóirí a leagtar síos sna pointí ó (a) go (f) a bhaint amach;

(h) comhar réigiúnach maidir le cur chun feidhme na gcuspóirí agus na mbeartas dá dtagraítear i bpointe (a) go pointe (g);

(i) gan dochar d'Airteagal 107 agus Airteagal 108 CFAE, bearta airgeadais, lena n-áirítear tacaíocht ón Aontas agus úsáid chistí an Aontais, i réimse an mhargaidh inmheánaigh fuinnimh ar leibhéal náisiúnta, más infheidhme;

(j) bearta chun solúbthacht an chórais fuinnimh a mhéadú maidir le táirgeadh fuinnimh in-athnuaite, lena n-áirítear cúpláil margaidh ionlae a chur i bhfeidhm agus margaí cothromúcháin trasteorann.

2. Beidh an fhaisnéis a sholáthróidh na Ballstáit faoi mhír 1 ag luí le agus, de réir mar is cuí, bunaithe ar an tuarascáil ó na rialálaithe náisiúnta dá dtagraítear in Airteagal 59(1)(h) de [athmhúnlú ar Threoir 2009/72/CE mar a mholtar in COM(2016) 864] agus in Airteagal 41(1)(e) de Threoir 2009/73/CE.

Airteagal 22

Tuairisciú comhtháite ar thaighde, nuálaíocht agus iomaíochas

Áireoidh na Ballstáit sna tuarascálacha comhtháite náisiúnta ar dhul chun cinn **[]**ó thaobh cúrsaí fuinnimh agus aeráide an fhaisnéis maidir le cur chun feidhme na gcuspóirí agus na mbeart seo a leanas:

(a) **más infheidhme**, cuspóirí náisiúnta agus beartais náisiúnta trína n-aistrítear cuspóirí agus beartais Phlean SET chuig comhthéacs náisiúnta;

(b) cuspóirí náisiúnta le haghaidh caiteachas iomlán poiblí agus príobháideach, **má tá fáil air**, i dtaighde agus i nuálaíocht a bhaineann le teicneolaíochtaí fuinnimh ghlain agus le haghaidh costais teicneolaíochta agus forbairt feidhmíochta;

(c) más iomchuí, cuspóirí náisiúnta lena n-áirítear spriocanna fadtéarmacha do 2050 chun leas a bhaint as teicneolaíochtaí chun dícharbónú a dhéanamh ar earnálacha tionsclaíocha a ídíonn mórchuid fuinnimh agus a bhfuil lorg mór carbóin acu agus, más infheidhme, le haghaidh bonneagar gaolmhar um iompar, úsáid agus stóráil carbóin;

(d) spriocanna náisiúnta maidir le deireadh a chur de réir a chéile le fordheontais fuinnimh, **go háirithe iad sin a mbíonn iarmhairt dhiúltach acu ar bheartas aeráide;**

(e) beartais agus bearta atá curtha cur chun feidhme, glactha agus pleanáilte chun na cuspóirí dá dtagraítear i bpointí (b) agus (c) a bhaint amach;

(f) comhar le Ballstáit eile maidir le cur chun feidhme na gcuspóirí agus na mbeartas dá dtagraítear sna pointí ó (b) go (d), lena n-áirítear comhordú ar bheartais agus ar bhearta tríd an bPlean SET, amhail ailíniú a dhéanamh ar chláir thaighde agus ar chláir chomónta;

(g) Bearta airgeadais, lena n-áirítear tacaíocht ón Aontas agus úsáid chistí an Aontais, sa réimse seo ar an leibhéal náisiúnta, más infheidhme.

ROINN 2

TUAIRISCIÚ BLIANTÚIL

Airteagal 23

Tuairisciú Bliantúil[50]

1. Faoin **31 [ ] Iúil** 2021 agus gach bliain ina dhiaidh sin (bliain X), seolfaidh na Ballstáit tuairisc chuig an gCoimisiún maidir leis an méid seo a leanas:

(h) a neasfhardail gás ceaptha teasa don bhliain X-1;

(i) an fhaisnéis dá dtagraítear in Airteagal 6(2) de Threoir 2009/119/CE;

(j) an fhaisnéis dá dtagraítear in Iarscríbhinn IX, pointe 3, de Threoir 2013/30/AE, i gcomhréir le hAirteagal 25 den Treoir chéanna.

[50] **Nóta míniúcháin: i gcomhréir le hAirteagal 7 agus le hAirteagal 8 den Rialachán maidir le Sásra Faireacháin Aeráide.**

Chun críocha phointe (a), déanfaidh an Coimisiún, ar bhonn neasfhardail gás ceaptha teasa na mBallstát nó, más rud é nár chuir Ballstát in iúl a neasfhardail faoin dáta sin, ar bhonn a mheastacháin féin, neasfhardal gás ceaptha teasa de chuid an Aontais a thiomsú gach bliain. Cuirfidh an Coimisiún an fhaisnéis seo ar fáil don phobal gach bliain faoin 30 Meán Fómhair.

2. Amhail ón mbliain 2023, déanfaidh na Ballstáit cinneadh agus déanfaidh siad tuairisciú chuig an gCoimisiún ar na sonraí deiridh maidir le fardail gás ceaptha teasa faoin 15 Márta gach bliain **tuairiscithe** (X) agus réamhshonraí faoin 15 Eanáir gach bliain lena n-áirítear na gáis cheaptha teasa agus faisnéis an fhardail a liostaítear in Iarscríbhinn III. Áireofar freisin sa tuarascáil ar shonraí an fhardail gás ceaptha teasa deiridh tuarascáil iomlán cothrom le dáta faoin bhfardal náisiúnta. **Laistigh de thrí mhí ón uair a bhfaightear na tuarascálacha, déanfaidh an Coimisiún an fhaisnéis dá dtagraítear in Iarscríbhinn III, Cuid 1, pointe (n), a chur ar fáil don Choiste um Athrú Aeráide dá dtagraítear in Airteagal 37.**

3. Cuirfidh na Ballstáit faoi bhráid Rúnaíocht UNFCCC fardail náisiúnta ina mbeidh an fhaisnéis a cuireadh faoi bhráid an Choimisiúin maidir le sonraí deiridh an fhardail gás ceaptha teasa i gcomhréir le mír 2 den Airteagal seo faoin 15 Aibreán gach bliain. Tiomsóidh an Coimisiún, i gcomhar leis na Ballstáit, fardail gás ceaptha teasa gach bliain don Aontas agus ullmhóidh tuarascáil ar fhardal gás ceaptha teasa don Aontas agus tíolacfar na tuarascálacha sin do Rúnaíocht UNFCCC faoin 15 Aibreán gach bliain.

4. Tabharfaidh na Ballstáit tuairisc don Choimisiún faoi réamhshonraí agus sonraí deiridh an fhardail náisiúnta deiridh, faoin 15 Eanáir agus faoin 15 Márta faoi seach sna blianta 2027 agus 2032, arna n-ullmhú dá gcuntais LULUCF chun críche na dtuarascálacha comhlíonta i gcomhréir le hAirteagal 12 de Rialachán [ ] [LULUCF].

[ ][51]

---

[51] **Tabhair ar aird: bogadh mír 4bis go dtí an Roinn nua 2bis, Airt. 23bis.**

5. Tabharfar de chumhacht don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 36 chun:

(a) Cuid 2 d'Iarscríbhinn III a leasú trí shubstaintí a chur le liosta na ngás ceaptha teasa nó a scriosadh ón liosta, **i gcomhréir le cinntí ábhartha arna nglacadh ag comhlachtaí UNFCCC nó ag comhlachtaí Chonradh Pháras**;

(b) forlíonadh a dhéanamh ar an Rialachán seo trí luachanna féideartha maidir le téamh domhanda a ghlacadh agus trí threoirlínte infheidhme an fhardail a shonrú i gcomhréir le cinntí ábhartha arna nglacadh ag comhlachtaí UNFCCC nó Chomhaontú Pháras.

6. Glacfaidh an Coimisiún gníomhartha cur chun feidhme chun struchtúr, mionsonraí teicniúla, formáid agus próisis a cheapadh maidir le neasfhardail gás ceaptha teasa atá le cur isteach ag na Ballstáit de bhun mhír 1, fardail gás ceaptha teasa de bhun mhír 2 agus astaíochtaí agus aistrithe gás ceaptha teasa i gcomhréir le hAirteagal 5 agus Airteagal 12 de Rialachán [ ] [LULUCF]. Nuair a bheidh na gníomhartha cur chun feidhme sin á moladh aige cuirfidh an Coimisiún san áireamh amchláir UNFCCC nó Comhaontú Pháras maidir le faireachán agus tuairisciú na faisnéise agus na gcinntí ábhartha arna nglacadh ag comhlachtaí UNFCCC nó ag Comhaontú Pháras lena chinntiú go gcomhlíonfaidh an tAontas a chuid oibleagáidí tuairiscithe mar Pháirtí in UNFCCC agus i gComhaontú Pháras. Sonrófar leis na gníomhartha cur chun feidhme sin amscála an chomhair agus an chomhordaithe freisin idir an Coimisiún agus na Ballstáit maidir le tuarascáil an Aontais a ullmhú i ndáil le fardal na ngás ceaptha teasa. Déanfar na gníomhartha cur chun feidhme sin a ghlacadh i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 37(3).

ROINN 2BIS

TUAIRISCIÚ AR SPRIOCANNA 2020

Airteagal 23 bis

Tuairisciú ar spriocanna 2020

Faoin 30 Aibreán [] 2022, cuirfidh na Ballstáit tuarascáil faoi bhráid an Choimisiúin maidir le gnóthú spriocanna éifeachtúlachta fuinnimh 2020 tríd an fhaisnéis arna leagan amach i gCuid 2 d'Iarscríbhinn VII den Rialachán seo a chur ar fáil, agus i ndáil leis na spriocanna náisiúnta le haghaidh sciar foriomlán an fhuinnimh ó fhoinsí in-athnuaite in 2020 mar a leagtar amach i dTreoir 2009/28/CE, mar a bheidh i bhfeidhm ar an 31 Nollaig 2020 tríd an fhaisnéis seo a leanas a chur ar fáil freisin:

(a) sciar na hearnála (leictreachas, téamh agus fuarú, agus iompar) agus sciar foriomlán an fhuinnimh ó fhoinsí in-athnuaite in 2020;

(b) na bearta a glacadh chun na spriocanna 2020 i ndáil le fuinneamh in-athnuaite náisiúnta, lena n-áirítear bearta a bhaineann le scéimeanna tacaíochta, ráthaíochtaí tionscnaimh agus simpliú nósanna imeachta riaracháin;

(c) an sciar den fhuinneamh ó bhithbhreoslaí agus bithleachtanna arna dtáirgeadh as gránaigh agus as barra eile ar mhórán stáirse, as siúcraí agus barra ola i ndáil le hídiú fuinnimh in earnáil an iompair;

(d) an sciar den fhuinneamh a ó bhithbhreoslaí a tháirgtear le bunábhair agus breoslaí eile atá liostaithe i gcuid A d'Iarscríbhinn IX de Treoir 2009/28/CE mar a bhí i bhfeidhm ar an 31 Nollaig 2020 i ndáil le hídiú fuinnimh in earnáil an iompair.

ROINN 3

ARDÁN TUAIRISCITHE

Airteagal 24

Ardán um ríomhthuairisciú

1. Bunóidh an Coimisiún ardán tuairiscithe ar líne chun cumarsáid idir an Coimisiún agus na Ballstáit a éascú agus chun comhoibriú idir na Ballstáit a chur chun cinn.

2. Úsáidfidh na Ballstáit an t-ardán ar líne chun na tuarascálacha dá dtagraítear sa Chaibidil seo a thíolacadh don Choimisiún nuair a bheidh an t-ardán ag feidhmiú.

CAIBIDIL 5

MEASÚNÚ COMHLÁN AR DHUL CHUN CINN AGUS AR AN bhFREAGAIRT BEARTAIS CHUN A ÁIRITHIÚ GO mBAINFEAR AMACH SPRIOCANNA AN AONTAIS [ ]

Airteagal 25

Measúnú ar dhul chun cinn

1. Faoin 31 Deireadh Fómhair 2021 agus gach dara bliain ina dhiaidh sin déanfaidh an Coimisiún measúnú, go háirithe ar bhonn na dtuarascálacha comhtháite náisiúnta ar dhul chun cinn don fhuinneamh agus don aeráid, agus faisnéis eile a tuairiscíodh faoin Rialachán seo, ar na táscairí agus ar staitisticí Eorpacha nuair is ann dóibh:

(c) an dul chun cinn a rinneadh ar leibhéal an Aontais maidir le cuspóirí an Aontais Fuinnimh a bhaint amach, lena n-áirítear, don chéad tréimhse deich mbliana, spriocanna fuinnimh agus aeráide 2030 an Aontais, agus go háirithe chun aon bhearnaí a sheachaint maidir le spriocanna 2030 an Aontais don fhuinneamh in-athnuaite agus don éifeachtúlacht fuinnimh;

(d) an dul chun cinn atá déanta ag gach Ballstát chun a spriocanna, a chuspóirí agus a rannchuidiú a bhaint amach agus chun na beartais agus na bearta a leagtar amach ina phlean comhtháite náisiúnta don fhuinneamh agus don aeráid a chur chun feidhme;

(e) tionchar foriomlán na heitlíochta ar an aeráid dhomhanda trí astaíochtaí nó éifeachtaí neamh-CO2 bunaithe ar shonraí astaíochtaí arna gcur ar fáil ag Ballstáit de bhun Airteagal 23, agus feabhas a chur ar an measúnú sin trí thagairt a dhéanamh do dhul chun cinn eolaíoch agus sonraí aerthráchta, de réir mar is iomchuí.

2. I réimse an fhuinnimh in-athnuaite, mar chuid den mheasúnú dá dtagraítear i mír 1, déanfaidh an Coimisiún measúnú ar an dul chun cinn maidir le sciar an fhuinnimh ó fhoinsí in-athnuaite in olltomhaltas deiridh an Aontais ar bhonn conair **táscach [ ]** a thosaíonn ag 20 % in 2020 agus **a shroicheann pointí tagartha de 24 % ar a laghad in 2023 agus 40% in 2025 den mhéadú foriomlán i sciar an fhuinnimh ó fhoinsí in-athnuaite idir sprioc 2020 an Aontais agus sprioc 2030 an Aontais maidir le fuinneamh in-athnuaite,** agus a shroicheann **sprioc 2030 an Aontais** de 27% ar a laghad in 2030 maidir le fuinneamh in-athnuaite.

3. I réimse na héifeachtúlachta fuinnimh, mar chuid dá measúnú dá dtagraítear i mír 1, déanfaidh an Coimisiún measúnú ar dhul chun cinn i dtreo tomhaltas fuinnimh uasta a bhaint amach go comhchoiteann ar leibhéal an Aontais mar atá 1 321 Meigeathonna de thomhaltas príomhúil fuinnimh agus 987 Meigeathonna de thomhaltas deiridh fuinnimh in 2030 dá dtagraítear in Airteagal 6(1)(a).

Nuair a bheidh an Coimisiún ag déanamh a chuid measúnaithe, glacfaidh sé na céimeanna seo a leanas:

(a) a mheas an bhfuil garsprioc an Aontais gan níos mó ná 1483 meigeathonna d'fhuinneamh príomha agus gan níos mó ná 1086 meigeathonna d'fhuinneamh deiridh in 2020, bainte amach;

(b) a mheas an léiríonn dul chun cinn na mBallstát go bhfuil an tAontas ina iomláine ar an mbóthar ceart i dtreo an leibhéil tomhaltais fuinnimh in 2030 dá dtagraítear sa chéad fhomhír, agus measúnú na faisnéise a sholáthraíonn na Ballstáit sna tuarascálacha comhtháite náisiúnta atá acu ar dhul chun cinn maidir le fuinneamh agus aeráid, á chur san áireamh;

(c) torthaí ó bhearta samhaltaithe a úsáid maidir le treochtaí sa todhchaí maidir le tomhaltas fuinnimh ar leibhéal an Aontais agus ar an leibhéal náisiúnta agus feidhm a bhaint as anailís chomhlántach eile.

4. Faoin 31 Deireadh Fómhair 2021 agus gach bliain ina dhiaidh sin, déanfaidh an Coimisiún measúnú, go háirithe ar bhonn na faisnéise a tuairiscíodh de bhun an Rialacháin seo, cé acu an bhfuil nó nach bhfuil dul chun cinn leordhóthanach déanta ag an Aontas agus ag a chuid Ballstát i dtreo na bpointí seo a leanas a shásamh:[52]

[52] **Nóta míniúcháin: i gcomhréir le hAirteagal 21 den Rialachán maidir le Sásra Faireachán Aeráide.**

(a) gealltanais faoi Airteagal 4 de UNFCCC agus Airteagal 3 de Chomhaontú Pháras mar atá sonraithe sna cinntí atá glactha ag Comhdháil na bPáirtithe in UNFCCC atá ag feidhmiú mar chruinniú na bPáirtithe i gComhaontú Pháras;

(b) oibleagáidí arna leagan amach in Airteagal 4 de Rialachán [ ] [ESR] agus in Airteagal 4 de Rialachán [ ] [LULUCF];

(c) na cuspóirí atá socraithe sa phlean comhtháite náisiúnta don fhuinneamh agus don aeráid d'fhonn cuspóirí an Aontais Fuinnimh a bhaint amach agus don chéad tréimhse deich mbliana d'fhonn spriocanna fuinnimh agus aeráide 2030 a chomhlíonadh.

5. Faoin 31 Deireadh Fómhair 2019 agus gach ceithre bliana ina dhiaidh sin, déanfaidh an Coimisiún measúnú ar chur chun feidhme Threoir 2009/31/CE.

6. Ba cheart don Choimisiún na moltaí is déanaí a bhaineann go sonrach le tíortha a eisíodh i gcomhthéacs an tSeimeastair Eorpaigh a chur san áireamh ina mheasúnú.

7. Déanfaidh an Coimisiún tuairisciú ar a mheasúnú de réir an Airteagail seo mar chuid den tuarascáil ar Staid an Aontais Fuinnimh dá dtagraítear in Airteagal 29.

Airteagal 26

Athleanúint i gcás neamhréireachtaí le spriocanna uileghabhálacha an Aontais Fuinnimh []

[ ] Bunaithe ar an measúnú de bhun Airteagal 25, déanfaidh an Coimisiún moltaí a eisiúint do Bhallstát de bhun Airteagal 28 má léiríonn forbairtí beartais sa Bhallstát sin neamhréireachtaí le cuspóirí uileghabhálacha an Aontais Fuinnimh.

[ ]

Airteagal 27

Freagairt d'uaillmhian neamhleor i bpleananna comhtháite náisiúnta don fhuinneamh agus don aeráid agus do dhul chun cinn neamhleor i dtreo spriocanna agus cuspóirí an Aontais don fhuinneamh agus don aeráid

1. Má bhaineann an Coimisiún de thátal, ar bhonn a mheasúnaithe ar na dréachtphleananna aeráide agus fuinnimh chomhtháite náisiúnta de bhun Airteagal 9 nó ar bhonn a mheasúnaithe ar dhréachtuasdátú na bpleananna deiridh de bhun Airteagal 13, nach leordhóthanach iad spriocanna, cuspóirí agus ranníocaíochtaí na mBallstát, féadfaidh sé moltaí neamh-chainníochtúla a thabhairt do Bhallstáit an uaillmhian atá acu ina ndréachtphleananna aeráide agus fuinnimh chomhtháite náisiúnta agus ina ndréachtuasadátú d'fhonn uaillmhian chomhchoiteann leordhóthanach a áirithiú.

In earnáil an fhuinnimh in-athnuaite, úsáidfidh an Coimisiún na cúinsí arna liostú in Airteagal 5(d) (i) - (v) mar na critéir oibiachtúla chun measúnú a dhéanamh orthu. Déanfaidh […] an Coimisiún an mhodheolaíocht ábhartha a fhothú i ndlúthchomhar leis na Ballstáit, bunaithe ar na critéir oibiachtúla seo.[53]

[ ]

[53] Tabhair ar aird: iarrtar ar an gCoimisiún an méid seo a thíolacadh, a thúisce agus is féidir: tuilleadh soiléirithe maidir leis an modheolaíocht a bheadh le húsáid aige don chomparáid thuasluaite maidir le mianta na mBallstát agus na critéir oibiachtúla in úsáid chuige sin. Cuirtear i bhfáth go mbeidh bunús neamhchainníochtúil faoi na moltaí a eascraíonn as an measúnú seo.

1bis. Más rud é, ar bhonn a chuid measúnaithe ar na pleananna comhtháite náisiúnta don fhuinneamh agus don aeráid agus a gcuid nuashonrúchán de bhun Airteagal 12, go measann an Coimisiún nach bhfuil spriocanna, cuspóirí agus rannchuidiú na bpleananna náisiúnta nó na nuashonruithe orthu leordhóthanach chun cuspóirí an Aontais Fuinnimh a bhaint amach ar bhonn comhchoiteann agus go háirithe don chéad tréimhse deich mbliana, i gcás spriocanna 2030 an Aontais don fhuinneamh in-athnuaite agus don éifeachtúlacht fuinnimh, molfaidh sé **[…]** bearta **agus bainfidh sé úsáid as an gcumasú ábhartha** ar leibhéal an Aontais lena áirithiú go mbainfear amach na cuspóirí agus na spriocanna sin. Maidir leis an bhfuinneamh in-athnuaite, cuirfear san áireamh sna bearta sin leibhéal uaillmhéine rannchuidiú na mBallstát le sprioc 2030 an Aontais a leagtar amach sna pleananna náisiúnta agus sna nuashonruithe orthu.

[ ]

2. Más rud é, ar bhonn a chuid measúnaithe de bhun Airteagal 25(1)(b), go measann an Coimisiún nach bhfuil dul chun cinn leordhóthanach á dhéanamh ag Ballstát chun na spriocanna, na cuspóirí agus an rannchuidiú a bhaint amach nó chun na beartais agus na bearta a leagtar amach ina phlean comhtháite náisiúnta don aeráid agus don fhuinneamh a chur chun feidhme, eiseoidh sé moltaí don Bhallstát lena mbaineann de bhun Airteagal 28.

2bis. Agus **na [ ]** moltaí sin á n-eisiúint aige i réimse an fhuinnimh in-athnuaite, cuirfidh an Coimisiún san áireamh iarrachtaí uaillmhianacha luatha a rinne na Ballstáit chun rannchuidiú le sprioc 2030 an Aontais don fhuinneamh in-athnuaite, **chomh maith le tionscadail don fhuinneamh in-athnuaite a ndéantar cinneadh deiridh infheistíochta fúthu, agus a thiocfaidh i bhfeidhm i rith na tréimhse 2021-2030 agus a mbeidh iarmhairt shuntasach acu ar ranníocaíocht náisiúnta Bhallstáit**.

3. Más rud é, ar bhonn a mheasúnaithe chomhiomláin ar thuarascálacha comhtháite náisiúnta na mBallstát ar dhul chun cinn don fhuinneamh agus don aeráid de bhun Airteagal 25(1)(a) agus tacaíocht aige ó fhoinsí eile faisnéise, mar is iomchuí, go measann an Coimisiún go bhfuil an baol ann nach mbainfidh an tAontas amach cuspóirí an Aontais Fuinnimh, agus go háirithe don chéad tréimhse deich mbliana, spriocanna Chreat 2030 um Aeráid agus um Fhuinneamh an Aontais, féadfaidh sé moltaí a eisiúint do gach Ballstát de bhun Airteagal 28 chun riosca den sórt sin a mhaolú. Mar is iomchuí, **molfaidh** an Coimisiún bearta agus **bainfidh sé úsáid freisin as an gcumasú ábhartha** ar leibhéal an Aontais chomh maith leis na moltaí chun spriocanna 2030 an Aontais don fhuinneamh in-athnuaite agus don éifeachtúlacht fuinnimh, go háirithe a áirithiú. Maidir leis an bhfuinneamh in-athnuaite, cuirfear san áireamh sna bearta sin iarrachtaí uaillmhianacha luatha a rinne na Ballstáit chun rannchuidiú le sprioc 2030 an Aontais.

4. Más rud é, i réimse an fhuinnimh in-athnuaite, gan dochar do bhearta eile ar leibhéal an Aontais arna leagan amach i mír 3, go measann an Coimisiún, bunaithe ar a mheasúnú **a dhéantar faoi 2025 agus 2027** de bhun Airteagal 25(1) agus (2), sa bhliain 2023 **[ ]**, **n**ach ndearnadh an dul chun cinn **táscach** chun sprioc an Aontais a luaitear sa chéad fhomhír d'Airteagal (25)(2) a bhaint amach ar bhonn comhchoiteann **in 2023 agus in 2025**[54]:

- Ballstáit **[…] atá tar éis titim faoi bhun a dtagarphointí náisiúnta de réir mar a thagraítear dóibh in Airteagal 4(a)(2)(i) in 2023 nó in 2025; agus**

- **Ballstáit nár léirigh rannchuidiú leordhóthanach […] de réir mar a thagraítear dó i mír 1bis […],**

cinnteoidh siad faoin mbliain 202**6 agus faoin mbliain 2028, faoi seach,** go**[ ] dtabharfar aghaidh ar an mbearna a bheidh ann idir dul chun cinn táscach an Aontais in 2023 nó in 2025 de réir mar a mheas an Coimisiún sin []** trí bhearta breise a **chur i bhfeidhm,** cosúil le:

(d) **[ ]** bearta **náisiúnta** chun imscaradh fuinnimh in-athnuaite a mhéadú**;**

[54] **Nóta: féach aithris nua 35bis**

(a) coigeartú a dhéanamh ar an sciar d'fhuinneamh in-athnuaite san earnáil téamh agus fuarú a leagtar amach in Airteagal 23(1) de [athmhúnlú ar Threoir 2009/28/CE mar a mholtar ag togra COM(2016) 767];

(b) coigeartú a dhéanamh ar an sciar d'fhuinneamh in-athnuaite san earnáil iompar a leagtar amach in Airteagal 25(1) de [athmhúnlú ar Threoir 2009/28/CE mar a mholtar ag togra COM(2016) 767];

(c) ranníocaíocht **dheonach** a dhéanamh le hardán maoiniúcháin arna bhunú ar leibhéal an Aontais, a chuirfidh le tionscadail fuinnimh in-athnuaite agus a bheidh á bhainistiú go díreach nó go hindíreach ag an gCoimisiún;

Cuirfear san áireamh i mbearta den chineál sin **breithnithe an Choimisiúin de réir mar a leagtar amach iad i mír 2 bis [ ]. Féadfaidh na Ballstáit lena mbaineann plean gníomhaíochta ceartaitheach nó Iarscríbhinn nua maidir lena bplean aeráide agus fuinnimh comhtháite náisiúnta a thíolacadh ina leagfar amach na bearta a bhfuil sé ar intinn acu a dhéanamh.**

Agus aird chuí á tabhairt ar na moltaí ón gCoimisiún a rinneadh roimhe seo agus i gcomhthéacs a gcuid réamhaisnéisí agus sonraí iarbhír féin i gcomhair 2023 agus 2025, ba cheart do na Ballstáit na hoibleagáidí a d'fhéadfadh a bheith orthu faoi fhorálacha na míre seo a réamh-mheas.

4bis. Ón 1 Eanáir 2021 ar aghaidh, ní bheidh an sciar den fhuinneamh ó fhoinsí in-athnuaite, in olltomhaltas deiridh gach Ballstáit maidir lena n-ídiú fuinnimh [ ], níos ísle ná sciar bonnlíne arb ionann sin agus an sprioc fhoriomlán náisiúnta éigeantach le haghaidh an sciar den fhuinneamh ó fhoinsí in-athnuaite in 2020 mar a bhí sé i bhfeidhm go dtí an 31 Nollaig 2020. **Mura gcoimeádann Ballstát a sciar bonnlíne de réir mar a measadh sin thar thréimhse bliana, déanfaidh** an Ballstát lena mbaineann, **laistigh de bhliain amháin, bearta breise ar nós na mbeart a leagtar amach i bpointí (a) go (d) de mhír 4 le go gcumhdófar an bhearna [ ]**.

Maidir leis na Ballstáit […] a chomhlíonann an oibleagáid chun an bhearna sa bhonnlíne a chumhdach go héifeachtach, measfar go gcomhlíonann siad na hoibleagáidí a leagtar amach sa chéad abairt den chéad fhomhír de mhír 4bis agus in Airteagal 3(3) de [athmhúnlú ar Treoir 2009/28/CE mar a mholtar i dtogra COM(2016) 767] i rith na tréimhse inar tharla an bhearna.

Chun críocha **[ ]** phointe (c) den chéad fhomhír **i mír 4**, féadfaidh na Ballstáit a gcuid ioncaim ó lamháltais astaíochta bliantúla a úsáid faoi Threoir 2003/87/CE.

Tabharfaidh an sásra maoiniúcháin [ ] dá dtagraítear i bpointe (c) tacaíocht do thionscadail nua leictreachais in-athnuaite san Aontas. Urramóidh tionscadail den sórt sin an dlí ábhartha atá i bhfeidhm sa Bhallstát óstach. Soláthrófar an tacaíocht mar phréimh a íocfar de bhreis ar phraghsanna an mhargaidh, agus tacófar le tionscadail a iarrann an phréimh is ísle. Gach bliain agus ar bhonn staitistiúil, déanfar an fuinnimh in-athnuaite arna giniúint ag suiteálacha atá á maoiniú ag an sásra maoiniúcháin a leithdháileadh ar na Ballstáit rannpháirteacha chun go léireofar a ranníocaíocht airgeadais ábhartha.

4ter. **Glacfaidh** an Coimisiún **[ ]** gníomhartha **[ ] cur chun feidhme[ ]** chun **[ ] an** forálacha riachtanacha a leagan amach i ndáil le fothú agus feidhmiú an **tsásra[]** maoiniúcháin dá dtagraítear i bpointe **4**(c)**, go háirithe:**

- an mhodheolaíocht le haghaidh leibhéal uasta na préimhe do gach tairiscint a ríomh;
- dearadh na tairisceana a bheidh le cur i bhfeidhm, lena n-áirítear coinníollacha maidir le seachadadh agus pionóis a bhaineann leo;
- an mhodheolaíocht i ndáil leis na ranníocaíochtaí **airgeadais** ó na Ballstáit a ríomh **agus na sochair (staitistiúla) a eascraíonn astu do na Ballstáit a thugann an ranníocaíocht** (‘eochair dáileacháin’);

- **riachtanais íosta maidir le rannpháirtíocht na mBallstát, ag féachaint don ghá go mbeidh leanúnachas sa dá rud .i. an sásra […] trí bhíthin tréimhse leordhóthanach ranníocaíocht an Bhallstáit, chomh maith leis an méid solúbthachta is mó maidir le rannchuidiú na mBallstát.**

Déanfar na gníomhartha cur chun feidhme sin a ghlacadh i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 37(3).

5. Más rud é, i réimse na héifeachtúlachta fuinnimh, gan dochar do bhearta eile ar leibhéal an Aontais de bhun mhír 3, go measann an Coimisiún, bunaithe ar a mheasúnú de bhun Airteagal 25(1) agus (3), sa bhliain 2023, nach leor an dul chun cinn chun sprioc an Aontais don éifeachtúlacht fuinnimh a luaitear sa chéad fhomhír d'Airteagal (25)(3) a bhaint amach ar bhonn comhchoiteann, **[ ] molfaidh** sé bearta **agus bainfidh sé leas as an gcumasú ábhartha ar leibhéal an Aontais** faoin mbliain 2024 sa bhreis orthu siúd a leagtar amach i dTreoir 2010/31/AE [leagan arna leasú i gcomhréir togra COM(2016) 765] agus i dTreoir 2012/27/AE [leagan arna leasú i gcomhréir togra COM(2016) 761] chun a áirithiú go mbaintear amach spriocanna ceangailteacha 2030 an Aontais don éifeachtúlacht fuinnimh. D'fhéadfadh bearta breise den sórt sin éifeachtúlacht fuinnimh na nithe seo a leanas, go háirithe, a fheabhsú:

(a) táirgí, de bhun Threoir 2010/30/AE agus Threoir 2009/125/CE;

(b) foirgnimh, de bhun Threoir 2010/31/AE [leagan arna leasú i gcomhréir togra COM(2016) 765] agus Threoir 2012/27/AE [leagan arna leasú i gcomhréir togra COM(2016) 761];

(c) an t-iompar.

Airteagal 28

Moltaí ón gCoimisiún chuig na Ballstáit agus an comhphlé atriallach eatarthu

1. Eiseoidh an Coimisiún mar is iomchuí moltaí chuig na Ballstáit lena áirithiú go mbainfear amach cuspóirí an Aontais Fuinnimh. **Cuirfidh an Coimisiún a mholtaí ar fáil go poiblí.**

2. I gcás ina ndéanfar tagairt sa Rialachán seo don Airteagal seo, beidh feidhm ag na prionsabail seo a leanas:

(a) tabharfaidh an Ballstát lena mbaineann **[]** aird **chuí** ar an moladh de mheon dlúthpháirtíochta idir Ballstáit agus an tAontas agus idir Ballstáit;

(b) leagfaidh an Ballstát amach, ina thuarascáil chomhtháite náisiúnta ar dhul chun cinn maidir le fuinneamh agus aeráid, a dhéantar sa bhliain tar éis na bliana inar eisíodh an moladh, an chaoi a bhfuil aird **chuí []** tugtha aige ar an moladh **[ ];**

(c) ba cheart na moltaí a bheith ina gcomhlánú ar na moltaí is déanaí a bhaineann go sonrach le tíortha a eisíodh i gcomhthéacs an tSeimeastair Eorpaigh.

Airteagal 29

Tuarascáil ar Staid an Aontais Fuinnimh

1. Faoin 31 Deireadh Fómhair gach bliain, cuirfidh an Coimisiún tuarascáil ar Staid an Aontais Fuinnimh faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle.

2. Beidh na gnéithe seo a leanas, inter alia, san áireamh sa tuarascáil ar Staid an Aontais Fuinnimh:

(a) an measúnú a rinneadh de bhun Airteagal 25;

(b) más iomchuí, moltaí de bhun Airteagal 28;

(c) feidhmiú an mhargaidh carbóin dá dtagraítear in Airteagal (10)(5) de Threoir 2003/87/CE, lena n-áirítear faisnéis maidir le cur i bhfeidhm Threoir 2003/87/CE dá dtagraítear in Airteagal 21(2) den Treoir chéanna;

(d) go débhliantúil, **ón mbliain 2023 ar aghaidh,** tuarascáil ar inbhuanaitheacht bhithfhuinneamh an Aontais, ina bhfuil an fhaisnéis atá sonraithe in Iarscríbhinn VIII;

(e) go débhliantúil, tuarascáil ar scéimeanna deonacha ar ghlac an Coimisiún cinneadh ina leith i gcomhréir le hAirteagal 27(4) de [athmhúnlú ar Threoir 2009/28/CE mar a mholtar ag COM(2016) 767], ina bhfuil an fhaisnéis a shonraítear in Iarscríbhinn IX a ghabhann leis na Rialachán seo;

(f) tuarascáil fhoriomlán ar dhul chun cinn maidir le cur i bhfeidhm [athmhúnlú ar Threoir 2009/72/CE mar a mholtar ag COM(2016) 864] de bhun Airteagal 69 den Treoir sin;

(g) tuarascáil fhoriomlán ar dhul chun cinn maidir le cur i bhfeidhm Threoir 2009/73/CE de bhun Airteagal 52 den Treoir sin;

(h) tuarascáil fhoriomlán ar dhul chun cinn maidir leis na scéimeanna oibleagáide um éifeachtúlacht fuinnimh dá dtagraítear in Airteagal 7a **agus Airteagal 7b** de Threoir 2012/27/AE [leagan arna leasú i gcomhréir le togra COM(2016)761];

(i) tuarascáil fhoriomlán ar dhul chun cinn maidir le dul chun cinn na mBallstát maidir le margadh fuinnimh iomlán agus oibríochtúil a chruthú;

(j) cáilíocht iarbhír an bhreosla sna Ballstáit éagsúla agus cumhdach geografach breoslaí a bhfuil cion sulfair 10 mg/kg ar a mhéad iontu, arb é is aidhm dóibh forbhreathnú a sholáthar ar na sonraí maidir le cáilíocht bhreosla sna Ballstáit éagsúla mar atá tuairiscithe de bhun Threoir 98/70/CE;

(k) saincheisteanna eile atá ábhartha maidir le cur chun feidhme an Aontais Fuinnimh, lena n-áirítear tacaíocht phoiblí agus phríobháideach.

Airteagal 29bis

Faireachán polaitiúil ar an rialachas

Cuirfear na céimeanna ábhartha le linn thimthriall an chórais rialachais faoi bhráid na Comhairle, agus pléifidh sí iad.

CAIBIDIL 6

CÓRAIS NÁISIÚNTA AGUS CÓRAIS AONTAIS AR ASTAÍOCHTAÍ GÁS CEAPTHA TEASA AGUS AISTRIÚ LINNTE

Airteagal 30

Córais fardail Náisiúnta agus Córais fardail Aontais[55]

1. Faoin 1 Eanáir 2021, bunóidh agus oibreoidh Ballstáit córais fardail náisiúnta agus déanfaidh siad iarracht leanúnach na córais sin a fheabhsú, chun meastachán a dhéanamh ar astaíochtaí antrapaigineacha gás ceaptha teasa ó fhoinsí agus aistrithe trí linnte arna liostú i gCuid 2 d'Iarscríbhinn III a ghabhann leis an Rialachán seo agus d’fhonn tráthúlacht, trédhearcacht, cruinneas, comhsheasmhacht, inchomparáideacht agus iomláine a bhfardal gás ceaptha teasa a áirithiú.

2. Áiritheoidh na Ballstáit go bhfuil rochtain ag a n-údaráis inniúla fardail ar an bhfaisnéis in Iarscríbhinn X a ghabhann leis an Rialachán seo, go mbaineann siad úsáid as córais tuairiscithe a bhunaítear de bhun Airteagal 20 de Rialachán (AE) Uimh. 517/2014 chun meastachán ar gháis fhluairínithe sna fardail náisiúnta gás ceaptha teasa agus go bhfuil ar a gcumas na seiceálacha bliantúla comhsheasmhachta dá dtagraítear i bpointí (i) agus (j) de Chuid 1 d’Iarscríbhinn III a ghabhann leis an Rialachán seo a dhéanamh.

[55] **Nóta míniúcháin: i gcomhréir le hAirteagal 5, le hAirteagal 6 agus le hAirteagal 9 den Rialachán maidir le Sásra Faireacháin Aeráide.**

3. Bunaítear leis seo córas fardail an Aontais chun tráthúlacht, trédhearcacht, cruinneas, comhsheasmhacht, inchomparáideacht agus iomláine na bhfardal náisiúnta a áirithiú i dtaca le fardal gás ceaptha teasa an Aontais. Déanfaidh an Coimisiún an córas sin a bhainistiú, a chothabháil agus déanfaidh sé iarracht leanúnach an córas sin a fheabhsú lena n-áirítear clár dearbhaithe cáilíochta agus rialaithe cáilíochta a shocrú, cuspóirí cáilíochta a shocrú agus plean fardail dearbhaithe cáilíochta agus rialaithe cáilíochta a dhréachtú, nósanna imeachta chun meastacháin astaíochtaí a chomhlánú chun fardal an Aontais a thiomsú de bhun mhír 5 den Airteagal seo agus na hathbhreithnithe dá dtagraítear in Airteagal 31.

4. Déanfaidh an Coimisiún seiceáil tosaigh ar chruinneas na réamhshonraí maidir leis an bhfardal gás ceaptha teasa atá le tíolacadh ag Ballstáit de bhun Airteagal 23(2). Seolfaidh sé torthaí an tseiceála sin chuig Ballstáit laistigh de shé seachtaine den spriocdhátha i gcomhair a gcurtha isteach. Freagróidh na Ballstáit aon cheisteanna ábhartha arna n-ardú i ndiaidh na seiceála tosaigh faoin 15 Márta, mar aon leis an bhfardal deiridh a chuirfear isteach do bhliain X-2 a sholáthar.

5. I gcás nach gcuireann Ballstát na sonraí fardail ar fáil a theastaíonn chun fardal an Aontais a thiomsú faoin 15 Márta, féadfaidh an Coimisiún meastacháin a ullmhú leis na sonraí a chuireann an Ballstát isteach a chomhlánú, i gcomhairliúchán agus i ndlúthchomhar leis an mBallstát lena mbaineann. Úsáidfidh an Coimisiún, chun na críche seo, na treoirlínte infheidhme chun na fardail náisiúnta gás ceaptha teasa a ullmhú.

6. **Glacfaidh** an Choimisiún **[ ]** gníomhartha **cur chun feidhme [ ]** d'fhonn rialacha a leagan amach maidir le hinneachar, struchtúr, formáid agus próiseas curtha isteach na faisnéise a bhaineann le córais fardail náisiúnta agus le ceanglais maidir le córais fardail náisiúnta **[ ]** a bhunú, a oibriú agus a fheidhmiú. **Déanfar na gníomhartha cur chun feidhme sin a ghlacadh i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 37(3).** Nuair a bheidh na gníomhartha sin á n-ullmhú aige, cuirfidh an Coimisiún san áireamh aon chinntí ábhartha arna nglacadh ag comhlachtaí UNFCCC nó Chomhaontú Pháras.

6bis. Glacfaidh an Coimisiún rialacha tarmligthe i gcomhréir le hAirteagal 36 chun an Rialachán seo a fhorlíonadh trí rialacha a leagan amach maidir leis na ceanglais i ndáil le fothú, oibriú agus feidhmiú córas fardail an Aontais. Nuair a bheidh na gníomhartha sin á n-ullmhú aige, cuirfidh an Coimisiún san áireamh aon chinntí ábhartha arna nglacadh ag comhlachtaí UNFCCC nó Chomhaontú Pháras.

Airteagal 31

Athbhreithniú ar an bhfardal[56]

1. In 2027 agus 2032, déanfaidh an Coimisiún athbhreithniú cuimsitheach ar na sonraí fardail náisiúnta arna gcur ar fáil ag Ballstáit de bhun Airteagal 23(3) den Rialachán seo d'fhonn faireachán a dhéanamh ar astaíochtaí gás ceaptha teasa na mBallstát de bhun Airteagail 4, 9 agus 10 de Rialachán [ ] [ESR] agus an laghdú atá déanta acu ar astaíochtaí agus an feabhsú atá déanta acu ar aistriú linnte de bhun Airteagail 4 agus 12 de Rialachán [ ] [LULUCF] agus aon spriocanna laghdaithe nó srianta gás ceaptha teasa atá sonraithe i reachtaíocht an Aontais. Beidh na Ballstáit iomlán rannpháirteach sa phróiseas sin.

2. Áireofar ar an athbhreithniú cuimsitheach dá dtagraítear i mír 1:

(a) seiceálacha chun trédhearcacht, cruinneas, comhsheasmhacht, inchomparáideacht agus iomláine na faisnéise arna tíolacadh a fhíorú;

(b) seiceálacha chun cásanna a aithint inar ullmhaíodh na sonraí fardail ar bhonn nach bhfuil comhsheasmhach le cáipéisí treorach UNFCCC nó le rialacha an Aontais;

(c) seiceálacha chun cásanna a aithint ina ndéantar cuntasaíocht LULUCF ar bhealach nach bhfuil comhsheasmhach le cáipéisí treorach UNFCCC ná le rialacha an Aontais, agus

(d) más iomchuí, na ceartúcháin theicniúla a thagann chun cinn a áireamh, i gcomhairliúchán leis na Ballstáit.

---

[56] **Nóta míniúcháin: i gcomhréir le hAirteagal 19 den Rialachán maidir le Sásra Faireacháin Aeráide.**

3. Glacfaidh an Coimisiún gníomhartha cur chun feidhme chun an tráthúlacht agus an nós imeachta i dtaca leis an athbhreithniú cuimsitheach a dhéanamh a áirithiú lena n-áirítear na tascanna a leagtar amach i mír 2 den Airteagal seo agus cinnteoidh sé comhairliúchán iomchuí na mBallstát maidir le conclúidí na n-athbhreithnithe. Déanfar na gníomhartha cur chun feidhme sin a ghlacadh i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 37(3).

4. Glacfaidh an Coimisiún, trí bhíthin gníomh cur chun feidhme, cinneadh maidir le suim iomlán na n-astaíochtaí do na blianta ábhartha a eascraíonn ó na sonraí ceartaithe fardail do gach Ballstát i ndiaidh an athbhreithnithe a thabhairt chun críche agus sin roinnte idir na sonraí astaíochtaí agus ábhartha d'Airteagal 9 de Rialachán [ ] [ESR] agus do shonraí astaíochtaí dá dtagraítear in Iarscríbhinn III Cuid 1 (c) a ghabhann leis an Rialachán seo agus chun suim iomlán na n-astaíochtaí agus aistrithe a chinneadh is ábhartha d'Airteagal 4 de Rialachán [ ] [LULUCF].

5. Na sonraí do gach Ballstát, mar atá taifeadta sna clárlanna bunaithe de bhun Airteagal 13 de Rialachán [ ] [LULUCF] […] **ceithre** **mhí** tar éis an dáta nuair a fhoilsítear gníomh cur chun feidhme, arna ghlacadh de bhun mhír 4 den Airteagal seo, úsáidfear iad le haghaidh na seiceála ar chomhlíonadh Airteagal 4 den Rialachán [ ] [LULUCF] lena n-áirítear athruithe a dhéanfar ar na sonraí sin a thiocfaidh chun cinn toisc Ballstát úsáid a bhaint as na solúbthachtaí de bhun Airteagal 11 de Rialachán [ ] [LULUCF].

6. Na sonraí do gach Ballstát, mar atá taifeadta sna clárlanna bunaithe de bhun Airteagal 11 de Rialachán [ ] [ESR] dhá **mhí** tar éis an dáta don tseiceáil ar chomhlíonadh dá dtagraítear i mír 5 den Airteagal seo, úsáidfear iad le haghaidh na seiceála ar chomhlíonadh de bhun Airteagal 9 de Rialachán [ ] [ESR] do na blianta 2021 agus 2026. Déanfar an tseiceáil ar chomhlíonadh de bhun Airteagal 9 de Rialachán [ ] [ESR] do na blianta 2022 go 2025 agus 2027 go 2030 ar dháta mí amháin tar éis dháta na seiceála ar chomhlíonadh don bhliain roimhe. Áireofar na hathruithe a dhéantar ar shonraí den sórt sin a thagann chun cinn toisc gur bhain an Ballstát sin úsáid as solúbthachtaí de bhun Airteagal 5, 6 agus 7 de Rialachán [ ] [ESR] sa tseiceáil seo.

Airteagal 32

Córais náisiúnta agus córais Aontais i ndáil le beartais agus bearta agus réamh-mheastacháin[57]

1. Faoin 1 Eanáir 2021, déanfaidh Ballstáit agus an Coimisiún, córais náisiúnta agus córais Aontais tuairiscithe ar bheartais agus ar bhearta faoi seach a oibriú agus déanfaidh siad iarracht iad a fheabhsú ar bhonn leanúnach; úsáidfear na córais seo d'fhonn réamh-mheastacháin ar astaíochtaí antrapaigineacha gás ceaptha teasa ó fhoinsí agus aistrithe trí linnte a ullmhú agus a thuairisciú chomh maith. Áireofar sna córais sin na socruithe ábhartha institiúideacha, dlí agus nós imeachta ar fad arna mbunú laistigh de Bhallstát agus den Aontas chun meastóireacht a dhéanamh ar bheartas agus réamh-mheastacháin a dhéanamh ar astaíochtaí antrapaigineacha gás ceaptha teasa ó fhoinsí agus aistrithe trí linnte.

2. Beidh sé mar aidhm ag na Ballstáit agus ag an gCoimisiún tráthúlacht, trédhearcacht, cruinneas, comhsheasmhacht, inchomparáideacht agus iomláine na faisnéise tuairiscithe ar bheartais agus ar bhearta agus ar réamh-mheastacháin ar astaíochtaí antrapaigineacha gás ceaptha teasa ó fhoinsí agus aistrithe trí linnte a áirithiú, amhail dá dtagraítear in Airteagal 16, lena n-áirítear úsáid agus cur i bhfeidhm sonraí, modhanna agus samhlacha, agus cur chun feidhme gníomhaíochtaí rialaithe cáilíochta agus dearbhaithe cáilíochta agus anailís íogaireachta.

3. Glacfaidh an Coimisiún gníomhartha cur chun feidhme chun struchtúr, formáid agus próiseas curtha isteach na faisnéise ar chórais náisiúnta agus ar chórais an Aontais a leagan amach i gcomhair beartas agus beart agus réamh-mheastachán de bhun mhír 1 agus mhír 2 den Airteagal seo agus d'Airteagal 16. Nuair a bheidh na gníomhartha sin á moladh aige, cuirfidh an Coimisiún san áireamh na cinntí ábhartha arna nglacadh ag comhlachtaí UNFCCC nó Chomhaontú Pháras, lena n-áirítear ceanglais tuairiscithe a aontaíodh go hidirnáisiúnta chomh maith le hamchláir chun faireachán agus tuairisciú a dhéanamh ar an bhfaisnéis sin. Déanfar na gníomhartha cur chun feidhme sin a ghlacadh i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 37(3).

---

[57] **Nóta míniúcháin: i gcomhréir le hAirteagal 12 den Rialachán maidir le Sásra Faireacháin Aeráide.**

Airteagal 33[58]

Cláir a bhunú agus a oibriú

1. Déanfaidh **[ ]** na Ballstáit agus **an tAontas** clárlanna a bhunú agus a chothabháil chun cuntas cruinn a choinneáil don rannchuidiú a cinneadh go náisiúnta de bhun Airteagail 4(13) de Chomhaontú Pháras agus do thorthaí maolaithe a aistríodh go hidirnáisiúnta de bhun Airteagal 6 den chomhaontú céanna.

2. Coinneoidh an tAontas agus na Ballstáit a gclárlanna i gcóras comhdhlúite, i gcomhar le Ballstát amháin eile nó níos mó.

3. Cuirfear na sonraí sna clárlanna dá dtagraítear i mír 1 den Airteagal seo ar fáil do riarthóir lárnach ainmnithe de bhun Airteagal 20 de Threoir 2003/87/CE.

4. **Déanfaidh [ ]** an Coimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh de réir Airteagal 36 chun na clárlanna dá dtagraítear i mír 1 den Airteagal seo a bhunú agus chun éifeacht a thabhairt, trí bhíthin chlárlanna an Aontais agus na mBallstát, do chur chun feidhme riachtanach teicniúil na gcinntí cuí de chuid UNFCCC nó de chuid chomhlachtaí Chomhaontú Pháras, i gcomhréir le mír 1 den Airteagal seo.

---

[58] **Nóta míniúcháin: i gcomhréir le hAirteagal 10 den Rialachán maidir le Sásra Faireacháin Aeráide.**

CAIBIDIL 7

COMHAR AGUS TACAÍOCHT

Airteagal 34

Comhar idir na Ballstáit agus an tAontas[59]

1. Comhoibreoidh agus comhordóidh na Ballstáit le chéile go hiomlán agus leis an Aontas i ndáil le hoibleagáidí faoin Rialachán seo, go háirithe maidir leis na nithe seo a leanas:

(a) an próiseas maidir leis na pleananna comhtháite náisiúnta don fhuinneamh agus don aeráid de bhun Airteagal 9 agus Airteagal 12 a ullmhú, a ghlacadh, a mheasúnú agus fógra a thabhairt fúthu;

(b) an próiseas maidir leis an tuarascáil chomhtháite náisiúnta ar dhul chun cinn ó thaobh cúrsaí fuinnimh agus aeráide de bhun Airteagal 15 agus an tuairisciú bliantúil de bhun Airteagal 23 a ullmhú, a ghlacadh, a mheasúnú agus fógra a thabhairt fúthu;

(c) an próiseas maidir le moltaí an Choimisiúin agus aghaidh a thabhairt ar na moltaí sin de bhun Airteagal 9(2) agus (3), Airteagal 15(5), Airteagal 26(1) agus Airteagal 27(2) agus (3);

(d) fardal gás ceaptha teasa an Aontais a thiomsú agus an tuarascáil maidir le fardal gás ceaptha teasa an Aontais a ullmhú, de bhun Airteagal 23(3);

(e) teachtaireacht náisiúnta an Aontais a ullmhú de bhun Airteagal 12 de UNFCCC agus tuarascáil dhébhliantúil an Aontais de bhun Chinneadh 2/CP.17 nó de bhun cinntí ábhartha eile arna nglacadh ina dhiaidh sin ag comhlachtaí UNFCCC;

(f) nósanna imeachta athbhreithnithe agus comhlíonta faoi UNFCCC agus faoi Chomhaontú Pháras i gcomhréir le haon chinneadh is infheidhme faoi UNFCCC mar aon le nós imeachta an Aontais chun athbhreithniú a dhéanamh ar fhardail gás ceaptha teasa na mBallstát dá dtagraítear in Airteagal 31;

---

[59] **Nóta míniúcháin: i gcomhréir le hAirteagal 23 den Rialachán maidir le Sásra Faireacháin Aeráide.**

(g) aon choigeartuithe i ndiaidh an phróisis athbhreithnithe dá dtagraítear in Airteagal 31 nó aon athruithe eile ar fhardail agus ar thuarascálacha fardail atá curtha faoi bhráid, nó atá le cur faoi bhráid, Rúnaíocht UNFCCC;

(h) neasfhardal gás ceaptha teasa an Aontais a thiomsú, de bhun Airteagal 23(1)(a) agus na fomhíre deiridh d'Airteagal 23(1).

2. Féadfaidh an Coimisiún cúnamh teicniúil a sholáthar do Bhallstáit maidir le hoibleagáidí faoin Rialachán seo arna iarraidh sin don Bhallstát.

Airteagal 35

Ról na Gníomhaireachta Eorpaí Comhshaoil[60]

Cabhróidh an Ghníomhaireacht Eorpach Chomhshaoil leis an gCoimisiún ina chuid oibre maidir le dícharbónú agus toisí éifeachtúlachta fuinnimh chun Airteagail 14, 15, 16, 17, 18, 19, 23, 24, 25, 29, 30, 31, 32 agus 34 a chomhlíonadh i gcomhréir lena chlár oibre bliantúil. Áireoidh sé sin cabhair, de réir mar, is gá:

(a) leis an bhfaisnéis atá tuairiscithe ag na Ballstáit maidir le beartais agus bearta agus réamh-mheastacháin a thiomsú;

(b) le nósanna imeachta dearbhaithe cáilíochta agus rialaithe cáilíochta a chur i gcrích ar an bhfaisnéis atá tuairiscithe ag Ballstáit faoi réamh-mheastacháin agus beartais agus bearta;

(c) le meastacháin a ullmhú nó na meastacháin atá ar fáil don Choimisiún Eorpach i gcomhair sonraí maidir le réamh-mheastacháin nach bhfuil tuairiscithe ag na Ballstáit a chomhlánú;

(d) le sonraí a thiomsú, aon áit a bhfuil siad ar fáil, a thógtar as staitisticí Eorpacha agus atá oiriúnach ó thaobh tráthúlachta, de réir mar a éilítear don tuarascáil ar Staid an Aontais Fuinnimh chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig an gComhairle arna hullmhú ag an gCoimisiún;

---

[60] **Nóta míniúcháin: i gcomhréir le hAirteagal 24 den Rialachán maidir le Sásra Faireacháin Aeráide.**

(e) faisnéis a bailíodh faoin Rialachán seo a scaipeadh, lena n-áirítear bunachar sonraí a chothabháil agus a nuashonrú le haghaidh bheartais agus bhearta na mBallstát maidir le maolú agus an tArdán Eorpach um Oiriúnú Aeráide córas malartaithe faisnéise ar impleachtaí, leochaileachtaí agus oiriúnú d'athrú aeráide;

(f) nósanna imeachta dearbhaithe cáilíochta agus rialaithe cáilíochta a chur i gcrích chun fardal gás ceaptha teasa an Aontais a ullmhú;

(g) fardal gás ceaptha teasa an Aontais a thiomsú agus tuarascáil fardail gás ceaptha teasa an Aontais a ullmhú;

(h) meastacháin a ullmhú do shonraí nach bhfuil tuairiscithe sna fardail náisiúnta gás ceaptha teasa;

(i) an t-athbhreithniú dá dtagraítear in Airteagal 31 a sheoladh;

(j) neasfhardal gás ceaptha teasa an Aontais a thiomsú.

CAIBIDIL 8

TARMLIGEAN

Airteagal 36

An tarmligean a fheidhmiú

1. Is faoi réir na gcoinníollacha a leagtar síos san Airteagal seo a thugtar an chumhacht don Choimisiún chun gníomhartha tarmligthe a ghlacadh.

2. Déanfar an chumhacht chun gníomhartha tarmligthe a ghlacadh dá dtagraítear in Airteagail 3(4), 23(5), 27(4), 30(6)**bis** agus 33(4) a thabhairt don Choimisiún go ceann tréimhse neamhchinntithe ama amhail ón [dáta theacht i bhfeidhm an Rialacháin seo]. Déanfaidh an Coimisiún, tráth nach déanaí ná naoi mí roimh dheireadh na tréimhse cúig bliana, tuarascáil a tharraingt suas maidir le tarmligean na cumhachta. Déanfar tarmligean na cumhachta a fhadú go hintuigthe go ceann tréimhsí comhfhaid, mura rud é go gcuireann Parlaimint na hEorpa nó an Chomhairle in aghaidh an fhadaithe sin tráth nach déanaí ná trí mhí roimh dheireadh gach tréimhse.

3. Féadfaidh Parlaimint na hEorpa nó an Chomhairle tarmligean na cumhachta dá dtagraítear in Airteagail 3(4), 23(5), 27(4), 30(6)**bis** agus 33(4) a chúlghairm aon tráth. Déanfaidh cinneadh chun cúlghairm a dhéanamh deireadh a chur le tarmligean na cumhachta atá sonraithe sa chinneadh sin. Gabhfaidh éifeacht leis an lá tar éis fhoilsiú an chinnidh in Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh nó ar dháta is déanaí a shonrófar ann. Ní dhéanfaidh sé difear do bhailíocht aon ghníomhartha tarmligthe atá i bhfeidhm cheana féin.

4. Roimh dó gníomh tarmligthe a ghlacadh, rachaidh an Coimisiún i mbun comhairliúchán le saineolaithe arna n-ainmniú ag gach Ballstát i gcomhréir leis na prionsabail a leagtar síos i gComhaontú Idirinstitiúideach an 13 Aibreán 2016 maidir le Reachtóireacht Níos Fearr.

5. A luaithe a ghlacfaidh sé gníomh tarmligthe, tabharfaidh an Coimisiún fógra, an tráth céanna, do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle faoi.

6. Ní thiocfaidh gníomh tarmligthe a ghlactar de bhun Airteagail 3(4), 23(5), 27(4), 30(6)**bis** agus 33(4) i bhfeidhm ach amháin mura mbeidh aon agóid curtha in iúl ag Parlaimint na hEorpa ná ag an gComhairle laistigh de thréimhse [dhá mhí] tar éis fógra faoin ngníomh sin a thabhairt do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle nó más rud é, roimh dhul in éag na tréimhse sin, go mbeidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle araon tar éis a chur in iúl don Choimisiún nach ndéanfaidh siad aon agóid. Déanfar an tréimhse sin a fhadú [dhá mhí] ar thionscnamh Pharlaimint na hEorpa nó na Comhairle.

CAIBIDIL 9
FORÁLACHA DEIRIDH

Airteagal 37

An tAontas Fuinnimh *agus* ***Coistí*** *um Athrú Aeráide*

1. Tabharfaidh na coistí seo a leanas cúnamh don Choimisiún:

   a) [ ] an Coiste Aontais Fuinnimh agus

   b) an Coiste um Athrú Aeráide.

   Beidh na coistí seo **[ ]** ina gcoistí de réir bhrí Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 **[ ]** .

2. Leis an gCoiste um **Athrú Aeráide [] athbhunaítear** an coiste a bunaíodh faoi Airteagal 8 de Chinneadh 93/389/CEE, Airteagal 9 de Chinneadh 280/2004/CE agus Airteagal 26 de Rialachán (AE) Uimh. 525/2013. Déanfar tagairtí don choiste a bunaíodh de bhun na ngníomhartha sin a fhorléiriú mar thagairtí don choiste arna bhunú leis an Rialachán seo.

2bis. Beidh comhchruinnithe ag na Coistí nuair a bhíonn saincheist ábhartha le plé acu, chun gníomhaíochtaí chomhpháirteacha a phlé, chun comhsheasmhacht na mbeart a dheimhniú agus chun sineirgí a uasmhéadú idir earnálacha.

3. I gcás ina ndéanfar tagairt don mhír seo, beidh feidhm ag Airteagal 5 de Rialachán (AE) Uimh. 182/2011.

Airteagal 38

Athbhreithniú

Tuairisceoidh an Coimisiún do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle faoin 28 Feabhra 2026 agus gach cúig bliana ina dhiaidh sin maidir le feidhmiú an Rialacháin seo, an méid a chuireann sé le Rialachas an Aontais Fuinnimh **agus um Athrú Aeráide chomh maith le dul chun cinn chun sprioc 2030 um an aeráid agus um fhuinneamh a bhaint amach agus i ndáil le spriocanna breise an Aontais Fhuinnimh, chomh maith le spriocanna fadtéarmacha Chomhaontú Pháras a bhaint amach. Sa bhreis air sin, tuairisceoidh an Coimisiún [ ]** maidir le comhréireacht na bhforálacha um pleanáil, tuairisciú agus faireachán an Rialacháin seo le reachtaíocht eile de chuid an Aontais nó le cinntí todhchaí a bhaineann le UNFCCC agus Comhaontú Pháras. Féadfaidh an Coimisiún tograí a dhéanamh más iomchuí.

Airteagal 39

Leasuithe ar Threoir 94/22/CE

Leasaítear Treoir 94/22/CE mar a leanas:

(1) In Airteagal 8, scriostar mír 2;

(2) Scriostar Airteagal 9.

Airteagal 40

Leasuithe ar Threoir 98/70/CE

Leasaítear Treoir 98/70/CE mar a leanas:

(1) in Airteagal 8(4), scriostar an dara habairt;

(2) sa tríú fomhír d'Airteagal 7a(1), cuirtear an méid seo a leanas in ionad phointe (a):

"toirt iomlán gach cineál breosla nó fuinnimh a sholáthraítear; agus";

(3) cuirtear an méid seo a leanas in ionad na chéad abairte d'Airteagal 7a(2):

"Ceanglóidh na Ballstáit ar sholáthróirí astaíochtaí saolré gás ceaptha teasa in aghaidh an aonaid fuinnimh ó bhreosla agus ó fhuinneamh arna soláthar a laghdú ar an mbonn is céimsí is féidir suas le 10 % faoin 31 Nollaig 2020, i gcomparáid leis an gcaighdeán bonnlíne don bhreosla a leagtar amach in Iarscríbhinn II a ghabhann le Treoir (AE) 2015/652 ón gComhairle.".

Airteagal 41

Leasú ar Threoir 2009/31/CE

In Airteagal 38 de Threoir 2009/31/CE, scriostar mír 1.

Airteagal 42

Leasuithe ar Rialachán (CE) Uimh. 663/2009

Leasaítear Rialachán (CE) Uimh. 663/2009 mar a leanas:

(1) In Airteagal 27, scriostar mír 1 agus mír 3;

(2) Scriostar Airteagal 28.

Airteagal 43

Leasú ar Rialachán (CE) Uimh. 715/2009

Scriostar Airteagal 29 de Rialachán (CE) Uimh. 715/2009.

Airteagal 44

Leasuithe ar Threoir 2009/73/CE

Leasaítear Treoir 2009/73/CE mar a leanas:

(1) Scriostar Airteagal 5;

(2) Cuirtear an méid seo a leanas in ionad Airteagal 52:

"Airteagal 52

Tuairisciú

Déanfaidh an Coimisiún tuairisciú agus monatóireacht ar chur i bhfeidhm na Treorach seo agus tuarascáil fhoriomlán ar dhul chun cinn a chur faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle mar iarscríbhinn a ghabhann leis an Tuarascáil ar Staid an Aontais Fuinnimh dá dtagraítear in Airteagal 29 de Rialachán [XX/20XX] [an rialachán seo].".

Airteagal 45

Leasú ar Threoir 2009/119/CE

In Airteagal 6 de Threoir 2009/119/CE ón gComhairle , cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 2:

"2. Faoin 15 Márta gach bliain, seolfaidh gach Ballstát cóip achomair den chlár stoic dá dtagraítear i mír 1 a léireoidh ar a laghad cainníochtaí agus nádúr na stoc éigeandála a áirítear sa chlár ar an lá deiridh den bhliain féilire roimhe sin.".

Airteagal 46 ***Leasú ar Threoir 2010/31/AE***

Leasaítear Treoir 2010/31/AE mar a leanas:

(1) In Airteagal 2a de Threoir 2010/31/AE [leagan arna leasú i gcomhréir le togra COM(2016) 765], cuirtear mír 4 isteach mar a leanas:

"4. Déanfar an straitéis fhadtéarmach faoi mhír 1 a chur faoi bhráid an Choimisiúin, mar chuid den Phlean Comhtháite Náisiúnta don Fhuinneamh agus don Aeráid de bhun Airteagal 3 de Rialachán [XX/20XX] [an rialachán seo].";

(2) in Airteagal 5(2), sa dara fomhír, scriostar an abairt "Féadfar an tuarascáil a chur san áireamh sna Pleananna Gníomhaíochta maidir le hÉifeachtúlacht Fuinnimh dá dtagraítear in Airteagal 14(2) de Threoir 2006/32/CE";

(3) in Airteagal 9, cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 5:

"Mar chuid dá thuarascáil ar Staid an Aontais Fuinnimh dá dtagraítear in Airteagal 29 de Rialachán [XX/20XX] [an rialachán seo], tuairisceoidh an Coimisiún chuig an bParlaimint agus chuig an gComhairle gach dhá bhliain faoin dul chun cinn atá déanta ag na Ballstáit maidir le méadú a dhéanamh ar líon na bhfoirgneamh atá nach mór neodrach ó thaobh fuinnimh. Ar bhonn na fianaise tuairiscithe seo, déanfaidh an Coimisiún plean gníomhaíochta a fhorbairt agus, más gá, déanfaidh sé moltaí agus molfaidh sé bearta de bhun Airteagal 27 agus 28 de Rialachán [XX/20XX] [an rialachán seo] chun líon na bhfoirgneamh sin a mhéadú agus dea-chleachtais a spreagadh maidir le claochlú cost-éifeachtach na bhfoirgneamh atá ann cheana ina bhfoirgnimh atá nach mór neodracha ó thaobh fuinnimh.";

(4) In Airteagal 10, scriostar mír 2 agus mír 3.

Airteagal 47

Leasú ar Threoir 2012/27/AE

Leasaítear Treoir 2012/27/AE mar a leanas:

(1)in Airteagal 4, scriostar an mhír dheiridh;

(2)in Airteagal 18(1), scriostar pointe (e);

(3)in Airteagal 24, scriostar mír 1**, 3 [ ], 4** agus mír 11;

(3bis) in Airteagal 24, scriostar mír 2;[61]

(4)Scriostar Iarscríbhinn XIV.

Airteagal 48

Leasú ar Threoir 2013/30/AE

In Airteagal 25 de Threoir 2013/30/AE, cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 1:

"1. Tuairisceoidh na Ballstáit don Choimisiún go bliantúil, mar chuid den tuairisciú bliantúil de bhun Airteagal 23 de Rialachán [XX/20XX] [an rialachán seo] an fhaisnéis a shonraítear in Iarscríbhinn IX, pointe 3.".

Airteagal 49

Leasuithe ar Threoir (AE) 2015/652 ón gComhairle

Leasaítear Treoir (AE) 2015/652 ón gComhairle mar a leanas:

(1) in Iarscríbhinn I, Cuid 2, scriostar pointí 2, 3, 4 agus 7.

(2) Leasaítear Iarscríbhinn III mar a leanas:

[61] **Tabhair ar aird: *cf.* Art. 52**

(a) cuirtear an méid seo a leanas in ionad phointe 1:

"1. Ní mór do Bhallstáit na sonraí atá liostaithe i bpointe 3 a thuairisciú. Ní mór na sonraí seo a thuairisciú i dtaca leis an mbreosla agus leis an bhfuinneamh ar fad a chuirtear ar an margadh i ngach Ballstát. Nuair a dhéantar bithbhreoslaí iomadúla a chumasc le breoslaí iontaise ní mór sonraí a sholáthar i leith gach bithbhreosla."

(b) i bpointe 3, scriostar pointe (e) agus pointe (f);

(3) Leasaítear Iarscríbhinn IV mar a leanas:

(a) Scriostar na teimpléid seo a leanas chun faisnéis a thuairisciú i leith chomhsheasmhacht na sonraí a tuairiscíodh:

- Foinse — Soláthróirí Aonair

- Foinse — Comhsholáthróirí

- Áit Cheannaigh

(b) sna nótaí formáide, scriostar mír 8 agus mír 9.

Airteagal 50

Aisghairm

Déanfar Rialachán (AE) Uimh. 525/2013 a aisghairm le héifeacht ón 1 Eanáir 2021, faoi réir forálacha idirthréimhseacha a leagtar síos in Airteagal 51. Déanfar tagairtí don Rialachán aisghairthe a fhorléiriú mar thagairtí don Rialachán seo agus léifear iad i gcomhréir leis an tábla comhghaoil atá in Iarscríbhinn XI.

Airteagal 51

Forálacha idirthréimhseacha

De mhaolú ar Airteagal 50 den Rialachán seo, beidh feidhm fós ag Airteagal 7 agus 17(1)(a) agus (d) de Rialachán (AE) Uimh. 525/2013 maidir leis na tuarascálacha ina mbeidh na sonraí a cheanglaítear faoi na hAirteagail sin do na blianta 2018, 2019 agus 2020.

Beidh feidhm fós ag Airteagal 19 de Rialachán (AE) Uimh. 525/2013 maidir leis na hathbhreithnithe ar shonraí fardail gás ceaptha teasa do 2018, 2019 agus 2020.

Beidh feidhm fós ag Airteagal 22 de Rialachán (AE) 525/2013 maidir le cur isteach na tuarascála a cheanglaítear a dhéanamh faoin Airteagal sin.

Airteagal 52

Teacht i bhfeidhm

Tiocfaidh an Rialachán seo i bhfeidhm an fichiú lá tar éis lá a fhoilsithe in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh.*

Beidh feidhm ag Airteagail 33, 46(2) go (4) agus 47(3) agus (4) **agus ag Airteagal 48** ón 1 Eanáir 2021.[62]

Beidh an Rialachán seo ina cheangal go huile agus go hiomlán agus beidh sé infheidhme go díreach i ngach Ballstát.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil,

Thar ceann Pharlaimint na hEorpa
An tUachtarán

Thar ceann na Comhairle
An tUachtarán

---

[62] **Tabhair ar aird: an téacs bunaidh curtha ar ais tharla Airt. 47 a bheith á oiriúnú.**

CREAT GINEARÁLTA LE hAGHAIDH PLEANANNA COMHTHÁITE NÁISIÚNTA FUINNIMH AGUS AERÁIDE

Cuid 1

Creat ginearálta ***an phlean***

ROINN A: PLEAN NÁISIÚNTA
1. FORLÉARGAS AGUS PRÓISEAS LENA mBUNAÍTEAR AN PLEAN
1.1. Achoimre Feidhmiúcháin i. Comhthéacs polaitiúil, eacnamaíoch, comhshaoil agus sóisialta an phlean ii. Straitéis **[ ] a bhaineann le** cúig ghné an Aontais Fuinnimh iii. Tábla forléargais le príomhchuspóirí, beartais agus bearta an phlean
1.2. Forléargas ar staid reatha an bheartais i. Córas fuinnimh náisiúnta agus an Aontais agus comhthéacs beartais an phlean náisiúnta ii. Na beartais agus na bearta fuinnimh reatha **[ ] a bhaineann le c**úig ghné an Aontais Fuinnimh iii. Príomhcheisteanna a bhfuil ábharthacht trasteorann ag baint leo iv. An struchtúr riaracháin a bhaineann le beartais náisiúnta um fhuinneamh agus um aeráid a chur chun feidhme
1.3. Comhairliúcháin agus rannpháirtíocht eintiteas náisiúnta agus eintitis an Aontais Eorpaigh agus an toradh a bhí orthu i. Rannpháirtíocht na Parlaiminte ii. Rannpháirtíocht na n-údarás áitiúil agus réigiúnach iii. Comhairliúcháin le páirtithe leasmhara, lena n-áirítear comhpháirtithe sóisialta agus rannpháirtíocht na sochaí sibhialta iv. Comhairliúcháin le Ballstáit eile v. Próiseas atriallach leis an gCoimisiún Eorpach
1.4. Comhar réigiúnach in ullmhú an phlean i. Gnéithe atá faoi réir comhphleanála nó faoi réir pleanáil chomhordaithe le Ballstáit eile ii. Míniúchán ar an gcaoi a ndéantar comhoibriú réigiúnach a mheas sa phlean

2. CUSPÓIRÍ AGUS SPRIOCANNA NÁISIÚNTA A BHAINEANN LEIS AN MÉID SEO A LEANAS:
2.1. An ghné "Dícharbónú" **2.1.1.** Astaíochtaí agus aistrithe gás ceaptha teasa **[]**[63] i. Na **heilimintí a leagtar amach in Airteagal 4(a)(1) []** ii. Más infheidhme, cuspóirí agus spriocanna náisiúnta eile i gcomhréir le straitéisí fadtéarmacha um astaíochtaí ísle atá ann cheana. Más infheidhme, cuspóirí agus spriocanna eile, lena n-áirítear spriocanna earnála agus spriocanna oiriúnaithe **2.1.2. Fuinneamh in-athnuaite [ ]** i. Na **heilimintí a leagtar amach in Airteagal 4(a)(2) []** ii. **[ ]** iii. **Na conairí measta** don sciar earnálach den fhuinneamh in-athnuaite i dtaca le tomhaltas deiridh fuinnimh ó 2021 go 2030 in earnálacha an leictreachais, an téimh agus an fhuaraithe, agus an iompair iv. **[ ] an rannchuidiú measúnaithe** de réir teicneolaíocht fuinnimh in-athnuaite a bhfuil sé beartaithe ag an mBallstát í a úsáid chun na conairí earnálacha agus foriomlána maidir le fuinneamh in-athnuaite a bhaint amach ó 2021 go 2030 lena n-áirítear olltomhaltas fuinnimh iomlán measta deiridh de réir teicneolaíochta agus earnála i meigeathonnaí ola, agus iomlán an chumais a bhfuil sé beartaithe é a shuiteáil (roinnte ar chumas nua agus ar athchumhachtú) de réir teicneolaíochta agus earnála in MW v. **[ ] Má tá siad ar fáil, na conairí measta** maidir le héileamh ar bhithfhuinneamh, á ndí-chomhshuimiú idir teas, leictreachas agus iompar, agus maidir le soláthar bithmhaise, de réir an bhunábhair agus an tionscnaimh (maille le dealú idir táirgeadh intíre agus allmhairí). Maidir le bithmhais foraoise, measúnú ar a foinse agus ar a tionchar ar an linn LULUCF, **má tá sé ar fáil.** vi. Má **<u>tá siad ar fáil</u>** [], conairí agus cuspóirí náisiúnta eile lena n-áirítear cinn fhadtéarmacha agus earnálacha (e.g. **<u>[…],</u>** sciar fuinnimh in-athnuaite i dtéamh ceantair, úsáid fuinnimh in-athnuaite i bhfoirgnimh, fuinneamh in-athnuaite arna tháirgeadh ag cathracha, pobail fuinnimh agus féin-tomhaltóirí)[64]

[63] Comhsheasmhacht le straitéisí fadtéarmacha um astaíochtaí ísle de bhun Airteagal 14 le háirithiú.

[64] **Tabhair ar aird: iarrann an Uachtaránacht ar na toscaireachtaí féachaint an bhféadfaí pointí iii, iv, v agus vi a bhogadh chuig Roinn B: bunús anailíseach.**

2.2. An ghné "Éifeachtúlacht Fuinnimh" [] i Na **heilimintí a leagtar amach in Airteagal 4(b)** **[ ]** ii. Más infheidhme, cuspóirí náisiúnta eile, lena n-áirítear spriocanna fadtéarmacha nó straitéisí agus spriocanna earnálacha **agus c**uspóirí náisiúnta i réimsí mar éifeachtúlacht fuinnimh in earnáil an iompair agus i dtaca le téamh agus fuarú
2.3. An ghné "Slándáil Fuinnimh" i. Na **heilimintí a leagtar amach in Airteagal 4(c) []** ii. **Más infheidhme,** cuspóirí náisiúnta i ndáil le spleáchas ar allmhairiú fuinnimh ó thíortha eile a laghdú iii. Cuspóirí náisiúnta i ndáil le hullmhacht chun dul i ngleic le soláthar srianta nó briste ó fhoinse fuinnimh (lena n-áirítear gás agus leictreachas) agus, más iomchuí, sceideal don uair a mbainfear amach na cuspóirí[65] iv. **Más infheidhme, na c**uspóirí náisiúnta i ndáil le foinsí **náisiúnta** fuinnimh intíre a chur in úsáid []

65 Cinnteofar comhsheasmhacht leis an mbeart coisctheach agus le pleananna éigeandála faoin Rialachán [arna mholadh le COM(2016)52] a bhaineann le bearta chun slándáil an tsoláthair gháis agus lena n-aisghairtear Rialachán (AE) Uimh. 994/2010, chomh maith leis na pleananna ullmhachta riosca faoin Rialachán [arna mholadh le COM(2016) 862] maidir le hullmhacht riosca san earnáil leictreachais agus lena n-aisghairtear Treoir 2005/89/CE.

2.4. An ghné "Margadh Inmheánach Fuinnimh" **2.4.1. Idirnascthacht leictreachais []** i. An **eilimint a leagtar amach in Airteagal 4(d)** **2.4.2. Bonneagar um tharchur fuinnimh** i. Cuspóirí tábhachtacha [...] ó thaobh **tionscadail** bhonneagair tarchurtha leictreachais agus gáis atá riachtanach le go mbainfear amach cuspóirí agus spriocanna **[...]** ii. Más infheidhme, príomhthionscadal bonneagair atá beartaithe seachas Tionscadail Leasa Choitinn[66] **2.4.3. Comhtháthú margaidh** i. **C**uspóirí náisiúnta a bhaineann le gnéithe eile den mhargadh inmheánach fuinnimh amhail comhtháthú agus cúpláil an mhargaidh, lena n-áirítear fráma ama inar cheart na cuspóirí a bhaint amach ii. **C**uspóirí náisiúnta maidir le leordhóthanacht an chórais leictreachais a áirithiú chomh maith le solúbthacht an chórais fuinnimh i dtaca le táirgeadh fuinnimh in-athnuaite, lena n-áirítear fráma ama don uair a mbainfear amach na cuspóirí iii. **Más infheidhme, c**uspóirí náisiúnta chun tomhaltóirí fuinnimh a chosaint, agus iomaíochas na hearnála fuinnimh miondíola a fheabhsú **2.4.4. Bochtaineacht fuinnimh** **Más infheidhme, c**uspóirí náisiúnta i ndáil le bochtaineacht fuinnimh, lena n-áirítear fráma ama don uair a mbainfear amach na cuspóirí
2.5. An ghné "Taighde, nuálaíocht agus iomaíochas" i. [] **C**uspóirí náisiúnta agus spriocanna cistiúcháin ó thaobh taighde agus nuálaíocht phoiblí, **agus i gcás ina mbeidh siad ar fáil**, i gcás taighde agus nuálaíocht phríobháideach a bhaineann leis an Aontas Fuinnimh, lena n-áirítear, más iomchuí, fráma ama don uair a mbainfear amach na cuspóirí; **[…]** ii. Más iomchuí, cuspóirí náisiúnta lena n-áirítear spriocanna fadtéarmacha [] chun leas a bhaint as teicneolaíochtaí ísealcharbóin chun dícharbónú a dhéanamh ar earnálacha fuinnimh agus tionsclaíocha a bhfuil lorg mór carbóin acu agus, más infheidhme, le haghaidh bonneagar gaolmhar um iompar, úsáid agus stóráil carbóin iii. **Más infheidhme, s**priocanna náisiúnta i ndáil le hiomaíochas

[66] I gcomhréir le Rialachán (AE) Uimh. 347/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 17 Aibreán 2013 maidir le treoirlínte le haghaidh bonneagar tras-Eorpach fuinnimh agus lena n-aisghairtear Cinneadh Uimh. 1364/2006/CE agus lena leasaítear Rialachán (CE) Uimh. 713/2009, Rialachán (CE) Uimh. 714/2009 agus Rialachán (CE) Uimh. 715/2009 (IO L 115, 25.4.2013, Lch. 39).

3. BEARTAIS AGUS BEARTA
3.1. An ghné "Dícharbónú" **3.1.1. Astaíochtaí agus aistrithe gás ceaptha teasa []** i. Beartais agus bearta chun an sprioc, a leagadh síos faoi Rialachán [ ] [ESR] dá dtagraítear in 2.1.1, a bhaint amach agus beartais agus bearta chun Rialachán [ ] [LULUCF] a chomhlíonadh, lena gcumhdófaí na príomhearnálacha uile i dtaca le hastú, agus na hearnálacha i dtaca le feabhsúchán ar asbhaint, ag féachaint don fhís fhadtéarmach geilleagar ísealcharbóin a bheith ann [], agus chun cothromaíocht a bhaint amach idir astaíochtaí agus aistrithe i gcomhréir le Comhaontú Pháras ii. Comhar réigiúnach sa réimse seo iii. Más infheidhme, gan dochar d'infheidhmeacht na rialacha maidir le cabhair stáit, bearta airgeadais, lena n-áirítear tacaíocht ón Aontas Eorpach agus úsáid chistí an Aontais Eorpaigh, sa réimse seo ag an leibhéal náisiúnta **3.1.2. Fuinneamh in-athnuaite []** i. Beartais agus bearta d'fhonn an rannchuidiú náisiúnta do sprioc cheangailteach 2030 ag leibhéal an Aontais Eorpaigh a bhaint amach, sprioc a bhaineann le fuinneamh in-athnuaite agus conairí **dá dtagraítear in Airteagal 4(a)(2), agus, más infheidhme, nó má tá siad ar fáil, na heilimintí** a chuirtear i láthair iad in 2.1.2, lena n-áirítear bearta atá sonrach don earnáil agus don teicneolaíocht[67] ii. **I gcás inarb ábhartha, b**earta sonracha maidir le comhar réigiúnach, agus**, mar rogha,** leis an rótháirgeadh fuinnimh measta a thagann ó fhoinsí in-athnuaite, fuinneamh a d'fhéadfaí a aistriú go dtí Ballstáit eile d'fhonn an rannchuidiú náisiúnta agus conairí náisiúnta, mar a léirítear in 2.1.2, a bhaint amach iii. Bearta sonracha maidir le tacaíocht airgeadais, lena n-áirítear**, i gcás inarb infheidhme,** tacaíocht ón Aontas Eorpach agus úsáid chistí an Aontais Eorpaigh, i gcomhar táirgeadh agus úsáid fuinnimh ó fhoinsí in-athnuaite a chur chun cinn, maidir le leictreachas, téamh agus fuarú, agus iompar iv. Bearta sonracha chun ionad ilfhreastail a thabhairt isteach, nósanna imeachta riaracháin a chuíchóiriú chun éifeachta, faisnéis agus oiliúint a sholáthar, agus féintomhaltóirí in-athnuaite a chumhachtú chomh maith le pobail fuinnimh v. **M**easúnú ar an riachtanas le bonneagar nua a thógáil do théamh agus d'fhuarú ceantair a tháirgtear as foinsí fuinnimh in-athnuaite vi. **I gcás inarb infheidhme, b**earta sonracha maidir le húsáid fuinnimh a thagann as bithmhais, go háirithe do shlógadh nua bithmhaise, a chur chun cinn, agus iad seo a leanas a chur san áireamh: - infhaighteacht bhithmhaise: acmhainneacht intíre agus allmhairí ó thríú tíortha - úsáidí eile bithmhaise in earnálacha eile (earnálacha talmhaíochta agus foraoise); mar aon le bearta maidir le hinbhuanaitheacht táirgeadh agus úsáid bhithmhaise

[67] Agus na bearta sin á bpleanáil, cuirfidh Ballstáit san áireamh deireadh ré suiteálacha atá ann faoi láthair agus an acmhainn maidir le hathchumhachtú.

3.1.3. Eilimintí eile den ghné i. Más infheidhme, beartais agus bearta náisiúnta a bhfuil tionchar acu ar earnáil EU ETS agus measúnú ar chomhlántacht agus ar thionchair ar EU ETS, más infheidhme ii. Straitéisí, pleananna agus bearta maidir le hoiriúnú d'athrú aeráide iii. Beartais agus bearta chun cuspóirí náisiúnta eile a bhaint amach, más infheidhme iv. Beartais agus bearta chun soghluaisteacht íseal-astaíochtaí a bhaint amach (lena n-áirítear leictriú iompair)
3.2. An ghné "Éifeachtúlacht Fuinnimh" [] Beartais, bearta agus cláir atá beartaithe d'fhonn an sprioc tháscach náisiúnta um éifeachtúlacht fuinnimh don bhliain 2030 a bhaint amach, mar aon le cuspóirí eile a leagtar amach in 2.2, lena n-áirítear bearta agus ionstraimí atá beartaithe (bearta de chineál airgeadais chomh maith) chun feidhmíocht fuinnimh foirgneamh a chur chun cinn, go háirithe maidir leo seo a leanas: i. Scéimeanna oibleagáide um éifeachtúlacht fuinnimh agus bearta malartacha faoi Airteagal 7a agus 7b de Threoir 2012/27/AE [leagan arna leasú i gcomhréir leis an togra COM(2016)761] **agus [**(atá le hullmhú i gcomhréir le hIarscríbhinn II)**]** ii. Straitéis fhadtéarmach maidir le hathchóiriú ar stoc náisiúnta na bhfoirgneamh cónaithe agus [] **neamhchónaithe []** idir phoiblí agus phríobháideach[][68][] iii. Tuairisc ar bheartais agus ar bhearta lena gcuirtear chun cinn seirbhísí fuinnimh san earnáil phoiblí agus ar bhearta lena mbaintear bacainní rialála agus neamhrialála a chuireann bac ar ghlacadh múnlaí conraitheoireachta um fheidhmíocht fuinnimh agus ar ghlacadh múnlaí seirbhíse eile um éifeachtúlacht fuinnimh[69] iv. Beartais, bearta agus cláir eile lena mbainfear amach an sprioc tháscach náisiúnta um éifeachtúlacht fuinnimh don bhliain 2030, mar aon le cuspóirí eile a leagtar amach in 2.2 (mar shampla bearta lena gcuirtear chun cinn feidhm eiseamláireach na bhfoirgneamh poiblí agus *soláthar poiblí atá tíosach ar fhuinneamh*, bearta lena gcuirtear chun cinn iniúchtaí fuinnimh agus córais bhainistíochta fuinnimh[70], bearta i ndáil le faisnéis do thomhaltóirí agus bearta oiliúna[71], agus bearta eile lena gcuirtear chun cinn éifeachtúlacht fuinnimh[72]) v. **T**uairisc ar bhearta chun úsáid a bhaint as poitéinseal éifeachtúlachta fuinnimh bhonneagar an gáis agus an leictreachais[73] vi. Comhar réigiúnach sa réimse seo, más infheidhme vii. Bearta airgeadais, lena n-áirítear tacaíocht ón Aontas Eorpach agus úsáid chistí an Aontais Eorpaigh, sa réimse seo ar leibhéal náisiúnta

[68] I gcomhréir le hAirteagal 2a de Threoir 2010/31/AE [leagan arna leasú i gcomhréir leis an togra COM(2016)765].
[69] I gcomhréir le hAirteagal 18 de Threoir 2012/27/AE.
[70] I gcomhréir le hAirteagal 8 de Threoir 2012/27/AE.
[71] I gcomhréir le hAirteagal 12 agus le hAirteagal 17 de Threoir 2012/27/AE
[72] I gcomhréir le hAirteagal 19 de Threoir 2012/27/AE.
[73] i gcomhréir le hAirteagal 15(2) de Threoir 2012/27/AE.

3.3. An ghné "Slándáil Fuinnimh"[74] i. Beartais agus bearta a bhaineann leis na heilimintí [] a leagtar amach in 2.3 [][75] ii. Comhar réigiúnach sa réimse seo iii. Más infheidhme, bearta airgeadais sa réimse seo ar an leibhéal náisiúnta, lena n-áirítear tacaíocht ón Aontas agus úsáid chistí an Aontais,
3.4. An ghné "Margadh Inmheánach Fuinnimh"[76] **3.4.1. Bonneagar leictreachais** i. Beartais agus bearta chun an spriocleibhéal idirnascthachta **mar a leagtar amach in 4(d) [] é** a bhaint amach ii. Comhar réigiúnach sa réimse seo[77] iii. Más infheidhme, bearta airgeadais sa réimse seo ar an leibhéal náisiúnta, lena n-áirítear tacaíocht ón Aontas agus úsáid chistí an Aontais **3.4.2. Bonneagar um tharchur fuinnimh** i. Beartais agus bearta **a bhaineann leis na heilimintí a leagtar amach in** [] 2.4.2, a bhaint amach, lena n-áirítear, más infheidhme, bearta sonracha lena n-éascaítear seachadadh Tionscadal Leasa Choitinn agus príomhthionscadail bhonneagair eile ii. Comhar réigiúnach sa réimse seo[78] iii. Más infheidhme, bearta airgeadais sa réimse seo ar an leibhéal náisiúnta, lena n-áirítear tacaíocht ón Aontas agus úsáid chistí an Aontais **3.4.3. Comhtháthú margaidh** i. Beartais agus bearta **a bhaineann leis na heilimintí** [] a leagtar amach in 2.4.3 ii. **Más infheidhme, b**earta chun solúbthacht an chórais fuinnimh a mhéadú maidir le táirgeadh fuinnimh in-athnuaite, lena n-áirítear cúpláil margaidh ionlae agus margaí trasteorann um chothromú a fheidhmiú go céimneach iii. **[ ]** iv. [] **B**eartais agus bearta chun tomhaltóirí a chosaint, go háirithe iad siúd atá fíorleochaileach agus **i gcás inarb infheidhme** iad siúd atá bocht i bhfuinneamh, agus chun feabhas a chur ar iomaíochas agus ar iniomaíocht an mhargaidh fuinnimh miondíola v. Tuairisc ar bhearta chun an fhreagairt don éileamh a chumasú agus a fhorbairt, lena n-áirítear iad siúd atá ag dul i ngleic le taraifí chun tacú le praghsáil dhinimiciúil[79] **3.4.4. Bochtaineacht fuinnimh** i. **I gcás inarb fheidhme, b**eartais agus bearta chun na cuspóirí a leagtar amach in 2.4.4 a bhaint amach

[74] Beidh beartais agus bearta ag teacht leis an bprionsabal "tús áite don éifeachtúlacht fuinnimh".

[75] Cinnteofar comhsheasmhacht leis an mbeart coisctheach agus le pleananna éigeandála faoin Rialachán [arna mholadh le COM(2016)52] a bhaineann le bearta chun slándáil an tsoláthair gháis agus lena n-aisghairtear Rialachán (AE) Uimh. 994/2010, chomh maith leis na pleananna ullmhachta riosca faoin Rialachán [arna mholadh le COM(2016) 862] maidir le hullmhacht riosca san earnáil leictreachais agus lena n-aisghairtear Treoir 2005/89/CE.

[76] Beidh beartais agus bearta ag teacht leis an bprionsabal "tús áite don éifeachtúlacht fuinnimh".

[77] Seachas na Grúpaí Réigiúnacha na dTionscadal Leasa Choitinn a bunaíodh faoi Rialachán (AE) Uimh. 347/2013.

[78] Seachas na Grúpaí Réigiúnacha na dTionscadal Leasa Choitinn a bunaíodh faoi Rialachán (AE) Uimh. 347/2013.

[79] I gcomhréir le hAirteagal 15(8) de Threoir 2012/27/AE.

3.5. An ghné "Taighde, nuálaíocht agus iomaíochas"

i. Beartais agus bearta **a bhaineann leis na heilimintí** [] a leagtar amach in 2.5

ii. Comhar le Ballstáit eile sa réimse seo, lena n-áirítear faisnéis maidir leis an mbealach a aistrítear cuspóirí agus beartais Phlean SET chuig an gcomhthéacs náisiúnta

iii. Más infheidhme, bearta airgeadais sa réimse seo ar an leibhéal náisiúnta, lena n-áirítear tacaíocht ón Aontas agus úsáid chistí an Aontais

ROINN B: BUNÚS ANAILÍSEACH[80]
4. AN STAID REATHA AGUS RÉAMH-MHEASTACHÁIN DE RÉIR NA mBEARTAS AGUS NA mBEART ATÁ ANN FAOI LÁTHAIR[81],[82]
4.1. Éabhlóid réamh-mheasta na bpríomhthosca eisginiúla a bhfuil tionchar acu ar fhorbairtí córais fuinnimh agus ar fhorbairtí astaíochtaí gás ceaptha teasa i. Réamhaisnéisí maicreacnamaíocha (OTI agus fás daonra) ii. Athruithe earnála a mbeidh tionchar acu ar an gcóras fuinnimh agus ar astaíochtaí gás ceaptha teasa iii. Treochtaí fuinnimh domhanda, praghsanna breoslaí iontaise, praghas carbóin EU ETS iv. Forbairtí ar chostas na teicneolaíochta

80 Féach Cuid 2 le haghaidh mionliosta de na paraiméadair agus na hathróga atá le tuairisciú i Roinn B den Phlean.

81 Léireofar leis an staid reatha an dáta a ndéanfar an plean náisiúnta a thíolacadh (nó an dáta is deireanaí atá ar fáil). Cuimsíonn beartais agus bearta atá ann cheana, na beartais agus na bearta a glacadh agus a cuireadh chun feidhme. Is iad na beartais agus na bearta a glacadh na beartais agus na bearta sin a bhfuil Cinneadh oifigiúil an rialtais déanta ina leith ag an dáta ar cuireadh isteach an plean náisiúnta agus go bhfuil tiomantas soiléir ann dul ar aghaidh agus é a chur chun feidhme. Is iad na beartais agus na bearta atá curtha chun feidhme na beartais agus na bearta sin a bhfuil feidhm ag ceann amháin nó níos mó díobh seo a leanas ina leith ar an dáta a gcuirtear isteach an plean náisiúnta nó an tuarascáil ar dhul chun cinn: tá reachtaíocht Eorpach nó reachtaíocht náisiúnta is infheidhme go díreach i bhfeidhm, tá comhaontú deonach amháin nó níos mó curtha ar bun, tá acmhainní airgeadais leithdháilte, tá acmhainní daonna eagraithe.

82 Féadfaidh roghnú na dtosca eisginiúla a bheith bunaithe ar na toimhdí a rinneadh i gCás Tagartha 2016 AE nó i gcásanna beartais eile ina dhiaidh sin maidir leis na hathróga céanna. Sa bhreis air sin, féadfaidh torthaí sonracha na mBallstát maidir le Cás Tagartha 2016 AE chomh maith le torthaí ó chásanna beartais ina dhiaidh sin a bheith mar fhoinse úsáideach faisnéise chun réamh-mheastacháin náisiúnta a fhorbairt i dtaca le beartais agus bearta agus measúnuithe tionchair atá ann cheana féin.

4.2. An ghné "Dícharbónú" **4.2.1. Astaíochtaí agus aistrithe gás ceaptha teasa** i. Treochtaí in astaíochtaí agus aistrithe gás ceaptha teasa sna hearnálacha a bhaineann le EU ETS, leis an Rialachán maidir le Comhroinnt Díchill agus le LULUCF, agus in earnálacha fuinnimh difriúla ii. Réamh-mheastacháin ar fhorbairtí earnála i dtaca le beartais agus bearta náisiúnta agus de chuid an Aontais atá ann cheana ar a laghad go dtí an bhliain 2040 (lena n-áirítear don bhliain 2030) **4.2.2. Fuinneamh in-athnuaite** i. Sciar reatha d'fhuinneamh in-athnuaite ó thaobh olltomhaltas deiridh fuinnimh agus ó thaobh earnálacha difriúla (téamh agus fuarú, leictreachas agus iompar) agus de réir teicneolaíochta i ngach ceann de na hearnálacha seo ii. Réamh-mheastacháin **tháscacha** ar fhorbairtí leis na beartais agus na bearta atá ann cheana féin agus a bheidh ann ar a laghad go dtí an bhliain 2040 (lena n-áirítear an bhliain 2030)

4.3. An ghné "Éifeachtúlacht Fuinnimh" i. Tomhaltas príomhúil fuinnimh agus tomhaltas deiridh fuinnimh atá ann faoi láthair sa gheilleagar agus de réir earnála (lena n-áirítear tionsclaíocht, cónaithe, seirbhís agus iompar) ii. Acmhainneacht reatha do chur i bhfeidhm chomhghiniúint ardéifeachtúlachta agus téamh agus fuarú éifeachtúil ceantair[83] iii. Réamh-mheastacháin lena bpléitear beartais, bearta agus cláir um éifeachtúlacht fuinnimh atá ann cheana féin de réir mar a thuairiscítear faoi 1.2 ii) maidir le tomhaltas príomhúil fuinnimh agus tomhaltas deiridh fuinnimh i dtaca le gach earnáil go dtí 2040 ar a laghad (lena n-áirítear don bhliain 2030)[84] iv. Barrleibhéil costais maidir le híoscheanglais feidhmíochta fuinnimh de thoradh áireamh náisiúnta, i gcomhréir le hAirteagal 5 de Threoir 2010/31/AE
4.4. An ghné "Slándáil Fuinnimh" i. An meascán fuinnimh reatha, foinsí fuinnimh intíre, spleáchas ar allmhairí, lena n-áirítear rioscaí ábhartha ii. Réamh-mheastacháin ar fhorbairtí leis na beartais agus na bearta atá ann cheana féin agus a bheidh ann ar a laghad go dtí an bhliain 2040 (lena n-áirítear an bhliain 2030)

83 I gcomhréir le hAirteagal 14(1) de Threoir 2012/27/AE.

84 Beidh an réamh-mheastachán tagartha "gnó mar is gnách" mar bhunús don sprioc um thomhaltas príomhúil fuinnimh agus tomhaltas deiridh fuinnimh do 2030 a thuairiscítear in 2.3 agus do thosca tiontaithe.

4.5. An ghné "Margadh Inmheánach Fuinnimh" **4.5.1. Idirnascthacht leictreachais** i. An leibhéal idirnaisc reatha agus na príomh-idirnascairí[85] ii. Réamh-mheastacháin ar an ngá atá le ceanglas leathnaithe idirnascaire **[…]** (lena n-áirítear don bhliain 2030)[86] **4.5.2. Bonneagar um tharchur fuinnimh** i. Príomhghnéithe an bhonneagair tarchurtha atá ann cheana le haghaidh leictreachais agus gáis[87] ii. Réamh-mheastacháin ar an ngá atá le gréasán leathnaithe go dtí an bhliain 2040 ar a laghad (lena n-áirítear don bhliain 2030)[88] **4.5.3. Margaí leictreachais agus gáis, praghsanna fuinnimh** i. Staid reatha na margaí leictreachais agus gáis, lena n-áirítear praghsanna fuinnimh ii. Réamh-mheastacháin ar fhorbairtí leis na beartais agus na bearta atá ann cheana féin agus a bheidh ann ar a laghad go dtí an bhliain 2040 (lena n-áirítear an bhliain 2030)
4.6. An ghné "Taighde, nuálaíocht agus iomaíochas" i. Staid reatha na hearnála um theicneolaíochtaí ísealcharbóin agus**, a mhéid is féidir**, a stádas ar an margadh domhanda ii. Leibhéal reatha de thaighde poiblí agus príobháideach agus caiteachas nuálaíochta ar theicneolaíochtaí ísealcharbóin, líon reatha na bpaitinní, agus líon reatha na dtaighdeoirí iii. Leibhéal reatha maidir le costais fuinnimh lena n-áirítear an comhthéacs idirnáisiúnta **[ ]**

85 I ndáil le forléargas ar an mbonneagar tarchurtha atá ann cheana féin ó Oibreoirí Córais Tarchurtha (OTCanna).

86 I ndáil le pleananna forbartha gréasáin náisiúnta agus pleananna infheistíochta réigiúnaí OTCanna.

87 I ndáil le forléargas ar an mbonneagar tarchurtha atá ann cheana féin ó Oibreoirí Córais Tarchurtha (OTCanna).

88 I ndáil le pleananna forbartha gréasáin náisiúnta agus pleananna infheistíochta réigiúnaí OTCanna.

5. MEASÚNÚ TIONCHAIR AR BHEARTAIS AGUS AR BHEARTA ATÁ BEARTAITHE[89]
5.1. **Tionchair na mbeartas agus na mbeart atá beartaithe a bhfuil tuairisc orthu i roinn 3 maidir le córas fuinnimh agus astaíochtaí agus aistrithe gás ceaptha teasa** lena n-áirítear comparáid le réamh-mheastacháin ag baint úsáide as na beartais agus bearta atá ann cheana (mar a thuairiscítear i roinn 4). i. Réamh-mheastacháin ar fhorbairt an chórais fuinnimh agus ar astaíochtaí agus aistrithe gás ceaptha teasa chomh maith le hastaíochtaí na dtruailleán aeir i gcomhréir leis an Treoir [arna moladh le COM/2013/0920][90] faoi na beartais agus na bearta atá beartaithe go ceann deich mbliana ar a laghad i ndiaidh na tréimhse a chumhdaítear leis an bplean (lena n-áirítear an bhliain dheireanach den tréimhse a chumhdaítear leis an bplean), lena n-áirítear beartais agus bearta ábhartha de chuid an Aontais. ii. Measúnú ar idirghníomhaíochtaí beartais (idir beartais agus bearta atá ann cheana agus atá beartaithe laistigh de ghné bheartais agus idir beartais agus bearta atá ann cheana agus atá beartaithe a thagann faoi ghnéithe éagsúla) ar a laghad go dtí an bhliain dheireanach den tréimhse a chumhdaítear leis an bplean
5.2. I gcás inarb ábhartha agus a mhéid is indéanta [...], tionchair mhaicreacnamaíocha, chomhshaoil, scileanna agus shóisialta (i dtéarmaí costas agus tairbhí chomh maith le héifeachtúlacht costais) na mbeartas agus na mbeart atá beartaithe agus a bhfuil tuairisc orthu i roinn 3 ar a laghad go dtí an bhliain deiridh den tréimhse a chumhdaítear leis an bplean, lena n-áirítear comparáid le réamh-mheastacháin ag baint úsáide as na beartais agus bearta atá ann cheana
5.3. Tionchair na mbeartas agus na mbeart atá beartaithe a bhfuil tuairisc orthu i roinn 3 maidir le Ballstáit eile agus comhar réigiúnach ar a laghad go dtí an bhliain dheireanach den tréimhse a chumhdaítear leis an bplean, lena n-áirítear comparáid le réamh-mheastacháin ag baint úsáide as na beartais agus bearta atá ann cheana i. Tionchair ar an gcóras fuinnimh i mBallstáit chomharsanachta agus i mBallstáit eile sa réigiún a mhéid is féidir ii. Tionchair ar phraghsanna fuinnimh, ar fhóntais agus ar chomhtháthú margaidh fuinnimh iii. Tionchair ar chomhar réigiúnach

89 Is éard atá i mbeartais agus i mbearta atá beartaithe na roghanna atá á bplé agus a bhfuil seans réalaíoch ann go nglacfar leo agus go gcuirfear chun feidhme iad i ndiaidh an dáta a seoltar isteach an plean náisiúnta. Dá bhrí sin, áireofar sna réamh-mheastacháin faoi roinn 5.1.i ní hamháin na beartais agus na bearta a glacadh agus a cuireadh chun feidhme (réamh-mheastacháin ag baint úsáide as na beartais agus bearta atá ann cheana) ach beartais agus bearta atá beartaithe chomh maith.

90 Treoir [arna moladh le COM/2013/0920] maidir le hastaíochtaí náisiúnta ó thruailleáin áirithe san aer a laghdú, lena leasaítear Treoir 2003/35/CE agus lena n-aisghairtear Treoir 2001/81/CE.

Cuid 2

Liosta paraiméadar agus athróg atá le tuairisciú i Roinn B de na Pleananna Náisiúnta[91][92][93][94]

Tá na paraiméadair, na hathróga, na comharduithe fuinnimh agus na táscairí seo a leanas le tuairisciú i Roinn B 'Bunús Anailíseach' de na Pleananna Náisiúnta, **má úsáidtear iad**:

1. Paraiméadair agus athróga ginearálta

(19) Daonra (milliún)

(20) OTI [euro milliún]

(21) Breisluach comhlán earnála (lena n-áirítear príomhearnálacha tionscail, tógála, seirbhíse agus talmhaíochta [euro milliún]

(22) Líon na dteaghlach [mílte]

(23) Méid an teaghlaigh [áitritheoirí/líonta tí]

(24) Ioncam indiúscartha na dteaghlach [euro]

---

91 Don phlean a chumhdaíonn an tréimhse ó 2021 go 2030; le haghaidh gach paraiméadair/athróige sa liosta, tuairisceofar treochtaí le linn na mblianta 2005-2040 (2005-2050 de réir mar is cuí) lena n-áirítear don bhliain 2030 in eatraimh cúig bliana i roinn 4 agus roinn 5 araon. Cuirfear in iúl paraiméadar bunaithe ar bhonn toimhdí eisginiúla in aghaidh aschur samhaltaithe.

92 Nuair is féidir, ba cheart go mbeadh na sonraí agus na réamh-mheastacháin a tuairiscíodh tógtha ar, agus ag teacht le sonraí EUROSTAT agus leis an modheolaíocht a úsáidtear chun an staidreamh Eorpach a thuairisciú i reachtaíocht earnála faoi seach, ós rud é gurb é an staidreamh Eorpach an phríomhfhoinse do shonraí staidrimh a úsáidtear le haghaidh tuairiscithe agus faireacháin, i gcomhréir le Rialachán (CE) Uimh 223/2009 maidir le staitisticí Eorpacha.

93 Tabhair ar aird: tá na réamh-mheastacháin go léir le déanamh ar bhonn praghsanna seasmhacha (praghas 2016 le húsáid mar an bhonnbhliain)

94 Cuirfidh an Coimisiún moltaí ar fáil le haghaidh príomhpharaiméadar i dtaca le réamh-mheastacháin, lena gcumhdaítear praghsanna allmhairiúcháin ola, gáis agus guail ar a laghad, chomh maith le praghsanna carbóin EU ETS.

(25) Líon na bpaisinéirchiliméadar: gach modh, i.e. scartha idir bóthar (carranna agus busanna scartha más féidir), iarnród, eitlíocht agus loingseoireacht intíre (nuair is ábhartha) [milliún paisinéirchiliméadar]

(26) Iompar lasta, tona-ciliméadar: gach modh seachas muirí idirnáisiúnta i.e. scartha idir bóthar, iarnród, eitlíocht agus loingseoireacht intíre (uiscebhealaí intíre agus muirí náisiúnta [milliún tona-ciliméadar]

(27) Praghsanna idirnáisiúnta allmhaire breosla ola, gáis agus guail[euro/GJ nó euro/toe] – ailínithe le moltaí an Choimisiúin

(28) Praghas carbóin EU-ETS [euro/EUA] – ailínithe le moltaí an Choimisiúin

(29) Toimhdí ar rátaí malairte go euro agus go dollar na Stát Aontaithe (más infheidhme) [euro/ airgeadra agus USD/airgeadra]

(30) Líon Laethanta Céime Téimh (HDD)

(31) Líon Laethanta Céime Fuaraithe (CDD)

(32) Toimhdí um chostas teicneolaíochta i samhaltú le haghaidh príomhtheicneolaíochtaí ábhartha

2. Comhardú fuinnimh agus táscairí

2.1. Soláthar fuinnimh

(33) Táirgeadh dúchais de réir cineál breosla (na táirgí fuinnimh go léir: gual, amhola, gás nádúrtha, fuinneamh núicléach, foinsí fuinnimh in-athnuaite) [ktoe]

(34) Glanallmhairí de réir cineál breosla (lena n-áirítear leictreachas agus scartha idir ion-ghlanallmhairí agus eachtar-ghlanallmhairí an Aontais Eorpaigh) [ktoe]

(35) Spleáchas ar allmhairiú fuinnimh ó thríú tíortha

(36) Príomhfhoinsí allmhairiúcháin (tíortha) le haghaidh príomhiompróirí fuinnimh (lena n-áirítear gás agus leictreachas)

(37) Olltomhaltas Intíre de réir foinse an chineáil breosla (lena n-áirítear solaid, na táirgí fuinnimh go léir: gual, amhola agus táirgí peitriliam, gás nádúrtha, fuinneamh núicléach, leictreachas, teas díorthaithe, athnuaiteáin, dramhaíl) [ktoe]

2.2. Leictreachas agus Teas

(38) Ollghiniúint leictreachais [GWh]

(39) Ollghiniúint leictreachais de réir breosla (na táirgí fuinnimh go léir) [GWh]

(40) Sciar de chomhghiniúint cumhachta agus teasa in éineacht i nginiúint iomlán leictreachais agus teasa [%]

(41) Giniúint leictreachais acmhainne de réir foinse lena n-áirítear scor agus infheistíochtaí nua [MW]

(42) Giniúint teasa ó ghiniúint fuinnimh theirmigh

(43) Giniúint teasa ó stáisiún cumhachta is teasa in éineacht, lena n-áirítear teas dramhaíola tionscail

(44) Acmhainní idirnaisc trasteorann le haghaidh gáis agus leictreachais [Sainmhíniú ar leictreachas i gcomhréir le toradh ar an bplé atá fós ar siúl maidir leis an mbonn do sprioc idirnaisc de 15 %] agus a rátaí úsáide réamh-mheasta

2.3. Earnáil trasfhoirmithe

(45) Ionchur breosla i nginiúint fuinnimh theirmigh (lena n-áirítear solaid, ola, gás) [ktoe]

(46) Ionchur breosla chuig próisis tiontaithe eile [ktoe]

2.4. Tomhaltas fuinnimh

(47) Tomhaltas príomhúil fuinnimh agus tomhaltas deiridh fuinnimh [ktoe]

(48) Tomhaltas deiridh fuinnimh de réir earnála (lena n-áirítear tionsclaíocht, cónaí, treasach, talmhaíocht agus iompar (lena n-áirítear dealú idir iompar paisinéirí agus iompar lasta, más ann dó)) [ktoe]

(49) Tomhaltas deiridh fuinnimh de réir breosla (na táirgí fuinnimh go léir) [ktoe]

(50) Tomhaltas deiridh neamhfhuinnimh [ktoe]

(51) Déine fuinnimh phríomhúil an gheilleagair fhoriomláin (tomhaltas príomhúil fuinnimh in aghaidh an OTI [toe/euro]

(52) Déine dheiridh fuinnimh de réir earnála (lena n-áirítear tionsclaíocht, cónaí, treasach agus iompar (lena n-áirítear dealú idir iompar paisinéirí agus iompar lasta, más ann dó))

2.5. Praghsanna

(53) Praghsanna leictreachais de réir cineál earnála a úsáideann é (cónaithe, tionsclaíocht, treasach)

(54) Praghsanna breosla miondíola náisiúnta (lena n-áirítear cánacha, in aghaidh na foinse agus na hearnála) [euro/ktoe]

2.6. Infheistíochtaí

[..] Costais infheistíochta sna hearnálacha um thrasfhoirmiú, soláthair, tarchur agus dáileadh fuinnimh.

2.7. Foinsí in-athnuaite fuinnimh

(55) Olltomhaltas deiridh fuinnimh ó fhoinsí in-athnuaite agus sciar d'fhuinneamh in-athnuaite in olltomhaltas deiridh fuinnimh agus de réir earnála (leictreachas, téamh agus fuarú, iompar) agus de réir teicneolaíochta

(56) Giniúint leictreachais agus teasa ó fhuinneamh in-athnuaite i bhfoirgnimh (faoi mar a shainmhínítear in Airteagal 2(1) de Threoir 2010/31/AE); Áireofar leis seo sonraí imdhealaithe maidir leis an bhfuinneamh a tháirgtear, a thomhlaítear agus a instealltar sa ghreille le córais fhótavoltacha ghréine, córais theirmeacha ghréine, bithmhais, teaschaidéil, córais gheoiteirmeacha, chomh maith leis na córais in-athnuaite dhíláraithe eile go léir)

(57) Más infheidhme, conairí náisiúnta eile, lena n-áirítear cinn fhadtéarmacha agus earnála (sciar na mbithbhreoslaí bunaithe ar bhia, sciar na n-ard-bhithbhreoslaí, an sciar d'fhuinneamh in athnuaite i dtéamh ceantair, chomh maith leis an bhfuinneamh in-athnuaite arna tháirgeadh ag cathracha agus ag pobail fuinnimh faoi mar a shainmhínítear é in Airteagal 22 de [an t-athmhúnlú ar Threoir 2009/28/CE arna mholadh le COM(2016) 767]

3. Táscairí a bhaineann le hastaíochtaí agus le haistrithe gás ceaptha teasa

(58) Astaíochtaí gás ceaptha teasa de réir earnáil bheartais (EU ETS, an Rialachán maidir le comhroinnt díchill agus LULUCF)

(59) Astaíochtaí gás ceaptha teasa de réir earnáil IPCC agus de réir gáis (arna ndealú idir na hearnálacha EU ETS agus Comhroinnt Díchill i gcás inarb ábhartha) [tCO_2eq]

(60) Déine charbóin an gheilleagair fhoriomláin [tCO_2eq/GDP]

(61) Táscairí a bhaineann le hastaíochtaí CO_2

(a) **Déine astaíochtaí gás ceaptha teasa na giniúna cumhachta agus teasa intíre** [] [tCO_2eq/MWh]

(b) **Déine astaíochtaí gás ceaptha teasa an tomhaltais deiridh fuinnimh de réir earnála [ ] [tCO2eq/toe]**

(62) Paraiméadair a bhaineann le hastaíochtaí neamh-CO_2

(a) Beostoc: eallach déiríochta [1000 cloigeann], eallach neamhdhéiríochta [1000 cloigeann], caoirigh [1000 cloigeann], muca [1000 cloigeann], éanlaith chlóis [1000 cloigeann]

(b) Ionchur nítrigine ó leasacháin shintéiseacha a chur amach [kt nítrigin]

(c) Ionchur nítrigine as aoileach a chur amach [kt nítrigin]

(d) Nítrigin fosaithe ag barra n-fhosaithe [kt nítrigin]

(e) Nítrigin i bhfuíoll bairr curtha ar ais san ithir [kt nítrigin]

(f) Achar na n-ithreacha orgánacha saothraithe [heicteáir]

(g) Giniúint ó dhramhaíl sholadach chathrach (MSW)

(h) Dramhaíl sholadach chathrach (MSW) ag dul chuig líonadh talún

(i) Sciar d'aisghabháil CH_4 sa ghiniúint CH_4 iomlán ó líonadh talún [%]

FÓGRAÍ FAOI BHEARTA AGUS MODHEOLAÍOCHTAÍ NA mBALLSTÁT CHUN AIRTEAGAL 7 DE THREOIR 2012/27/AE [LEAGAN ARNA LEASÚ I gCOMHRÉIR LEIS AN TOGRA COM(2016)761] A CHUR CHUN FEIDHME[95]

Tabharfaidh Ballstáit fógra don Choimisiún faoin modheolaíocht mhionsonraithe atá beartaithe acu de bhun Iarscríbhinn V(5)a ghabhann le Treoir 2012/27/AE maidir le feidhmiú na scéimeanna oibleagáide um éifeachtúlacht fuinnimh agus bearta malartacha dá dtagraítear in Airteagail 7a agus 7b agus in Airteagal 20(6) den Treoir chéanna.

4. Ríomh an leibhéil den riachtanas coigilte fuinnimh atá le baint amach sa tréimhse iomlán ó 1 Eanáir 2021 go 31 Nollaig 2030, lena dtaispeántar an bealach a dtugtar aird ar na gnéithe seo a leanas:

(j) díolacháin fuinnimh bhliantúla, de réir toirte le tomhaltóirí deiridh gach dáileora fuinnimh nó gach cuideachta fuinnimh mhiondíola, meánaithe **don tréimhse trí bliana is deireanaí [...]** roimh 1 Eanáir 2019, **a bhfuil na sonraí ar fáil ina leith** [in ktoe];

(k) toirt na ndíolachán fuinnimh a úsáidtear san iompar agus atá eisiata ón ríomh [in ktoe];

(l) méid fuinnimh a ghintear dá n-úsáid féin agus atá eisiata ón ríomh [in ktoe];

(m) foinsí a úsáidtear i ríomh na sonraí um dhíolachán fuinnimh lena n-áirítear bonn cirt d'úsáid sonraí staidrimh malartacha agus d'aon difríochtaí i dtaca leis na méideanna atá ann dá bharr (má úsáidtear foinsí eile seachas Eurostat);

(n) méid carnach na coigilte fuinnimh atá le baint amach sa tréimhse iomlán ó 1 Eanáir 2021 go 31 Nollaig 2030, (roimh na díolúintí **(b), (c), (d), (e) agus (f) dá dtagraítear in Airteagal 7(2) agus (3) de Threoir 2012/27/EU [...]** [in ktoe];

95 **Tabhair ar aird: Tá teimpléad in Iarscríbhinn II le haghaidh fógra a thabhairt faoi bhearta agus modheolaíochtaí faoi Airteagal 7 den Treoir maidir le héifeachtúlacht fuinnimh. Tógann sé ar a bhfuil in Iarscríbhinn V den Treoir maidir le héifeachtúlacht fuinnimh. Sonraíonn sé an fhaisnéis a cheanglaíonn an Coimisiún a thabhairt chun measúnú a dhéanamh ar na bearta. Seo í an fhaisnéis a bhí á lorg go córasach ag an gCoimisiún sna treoirthionscadail de chuid an Aontais.**

(o) cur i bhfeidhm na ndíolúintí (b), (c)**, [ ]** (d) **[], (e) agus (f)** dá dtagraítear in Airteagail 7 (2) agus (3) de Threoir 2012/27/AE:

(i) méid na ndíolachán fuinnimh a úsáidtear i ngníomhaíochtaí tionsclaíochta [in ktoe] a liostaítear in Iarscríbhinn I a ghabhann le Treoir 2003/87/CE agus atá eisiata ón ríomh i gcomhréir le pointe (b),

(ii) an méid coigilte fuinnimh [in ktoe] a bhaintear amach sna hearnálacha um thrasfhoirmiú, dáileadh agus tarchur fuinnimh i gcomhréir le pointe (c),

(iii) an méid coigilte fuinnimh [in ktoe] mar thoradh ar ghníomhaíochtaí aonair a cuireadh chun feidhme le déanaí ó 31 Nollaig 2008 a mbeidh tionchar acu fós in 2020 agus ina dhiaidh sin agus i gcomhréir le pointe (d),

[]

(iv) méid na coigilte fuinnimh [in ktoe] ó na gníomhaíochtaí aonair ar tugadh fúthu tar éis an 1 Eanáir 2018 agus roimh an 31 Nollaig 2020 agus lena dtugtar coigiltis tar éis an 31 Nollaig 2020, lena n-áirítear na saolréanna a thoimhdítear a bheith ann do gach catagóir birt i gcomhréir le pointe (e),

(v) an méid fuinnimh a ghintear ar fhoirgnimh nó i bhfoirgnimh dá n-úsáid féin mar thoradh ar bhearta beartais a chuireann chun cinn suiteáil nua de theicneolaíochtaí fuinnimh in-athnuaite i gcomhréir le pointe (f) [in ktoe];]

(p) méid carnach iomlán na coigilte fuinnimh (i ndiaidh na ndíolúintí **(b), (c), (d), (e) agus (f) dá dtagraítear in Airteagal 7(2) agus (3) de Threoir 2012/27/EU [**…**]** [in ktoe];

(q) **méid na coigilte ar mó é ná méid carnach iomlán na coigilte a cheanglaítear a dhéanamh ó 1 Eanáir 2014 go 31 Nollag 2020 [in ktoe] má tá sé seo le tabhairt anonn go dtí an tréimhse ó 1 Eanáir 2021 go 31 Nollaig 2030, i gcomhréir le Airteagal 7(4a).**

5. Bearta beartais i bhfianaise baint amach an cheanglais coigilte dá dtagraítear in Airteagal 7(1) de Threoir 2012/27/AE:

5.1. Scéimeanna oibleagáide um éifeachtúlacht fuinnimh dá dtagraítear in Airteagal 7a de Threoir 2012/27/AE:

(r) tuairisc ar an scéim oibleagáide um éifeachtúlacht fuinnimh;

(s) méid iomlán bliantúil agus carnach maidir le coigilt atá tuartha agus fad thréimhse(í) na hoibleagáide;

(t) páirtithe faoi oibleagáid agus a gcuid freagrachtaí;

(u) sprioc-earnálacha;

(v) gníomhaíochtaí incháilithe dá bhforáiltear faoin mbeart;

(w) faisnéis faoi chur i bhfeidhm na bhforálacha **seo a leanas** in Airteagal 7a(5) de Threoir 2012/27/AE:

(i) **más infheidhme,** gníomhaíochtaí sonracha, sciar coigilte atá le baint amach i dteaghlaigh atá thíos leis an mbochtaineacht fuinnimh **i gcomhréir le hAirteagal 7(6a)[];**

(ii) coigilteas atá le baint amach ag soláthraithe seirbhísí fuinnimh nó ag tríú páirtithe eile i gcomhréir le pointe (b) d'Airteagal 7a(5);

(iii) baincéireacht agus iasachtaíocht i gcomhréir le hAirteagal 7 [] **4b**.

(x) Faisnéis ar thrádáil coigilte fuinnimh (más ábhartha).

5.2. Bearta malartacha dá dtagraítear in Airteagal 7b agus in Airteagal 20(6) de Threoir 2012/27/AE (seachas cánachas):

(y) cineál birt beartais;

(z) tuairisc ghearr ar an mbeart beartais lena n-áirítear na gnéithe deartha do gach beart beartais ar tugadh fógra faoi;

(aa) an méid iomlán de choigilt charnach agus bhliantúil atá tuartha do gach beart agus/nó an méid fuinnimh a sábháladh maidir le haon tréimhse idirmheánach;

(bb) **údaráis phoiblí** cur chun feidhme, páirtithe rannpháirteacha **nó** iontaofa agus a gcuid freagrachtaí maidir leis an mbeart/na bearta beartais a chur chun feidhme;

(cc) sprioc-earnálacha;

(dd) gníomhaíochtaí incháilithe dá bhforáiltear faoin mbeart;

(ee) **Más infheidhme,** bearta beartais sonracha nó gníomhaíochtaí aonair arna ndíriú ar bhochtaineacht fuinnimh [].

5.3. Faisnéis maidir le bearta cánachais:

(ff) tuairisc ghearr ar an mbeart cánachais;

(gg) fad an bhirt cánachais;

(ba) údaráis phoiblí cur chun feidhme;

(hh) méid carnach agus bliantúil atáthar a thuar do gach beart;

(ii) Sprioc-earnálacha **agus deighleog na gcáiníocóirí**;

(jj) **an mhodheolaíocht ríofa, lena n-áirítear cén praghasleaisteachais a úsáidtear agus conas a bunaíodh iad**[96] **[…]**.

[96] **Tabhair ar aird: ba cheart dó seo a bheith i gcomhréir le hIarscríbhinn V(4) a ghabhann le Treoir 2012/27AE**

Modheolaíocht ríofa do bhearta a dtugtar fógra ina leith in Airteagal 7a, in Airteagal 7b agus in Airteagal 20(6) de Threoir 2012/27/AE (seachas bearta cánachais):

(kk) modhanna tomhais dá dtagraítear in Iarscríbhinn V(1) a ghabhann le Treoir 2012/27/AE;

(ll) modh chun coigilt fuinnimh a shloinneadh (coigilt phríomhúil fuinnimh nó coigilt deiridh fuinnimh);

(mm) Saolréanna na [...] **mbeart** agus **an chaoi a ndéantar iad a ríomh nó an rud ar a bhfuil siad bunaithe**;

(nn) tuairisc ghearr ar an modheolaíocht ríofa lena n-áirítear an modh lena n-áirithítear breisíocht agus ábharthacht choigilte agus **na modheolaíochtaí agus na tagarmharcanna a úsáidtear le haghaidh coigiltis mheasta agus scálaithe;**

(oo) faisnéis faoin gcaoi a ndírítear ar aon fhorluí féideartha idir na bearta agus na gníomhaíochtaí aonair d'fhonn áireamh dúbailte ar choigilt fuinnimh a sheachaint;

(pp) éagsúlachtaí aeráide agus an cur chuige a úsáidtear (más ábhartha).

6. Faireachán agus fíorú

(qq) tuairisc ghearr ar an gcóras faireacháin agus fíoraithe agus ar phróiseas an fhíoraithe;

(rr) an t-údarás poiblí cur chun feidhme agus a phríomhfhreagrachtaí i mbun an chórais faireacháin agus fíoraithe maidir leis an scéim oibleagáide um éifeachtúlacht fuinnimh agus/nó bearta malartacha;

(ss) neamhspleáchas faireacháin agus fíoraithe ó na páirtithe faoi oibleagáid agus na páirtithe rannpháirteacha **nó** iontaoibhe;

(tt) cion atá suntasach ó thaobh an staidrimh de maidir le bearta feabhsúcháin um éifeachtúlacht fuinnimh agus cion agus critéir a úsáidtear chun sampla ionadaíoch a shainmhíniú agus a roghnú[97];

(uu) oibleagáidí tuairiscithe ar pháirtithe faoi oibleagáid (coigilt a bhaineann gach páirtí faoi oibleagáid amach, nó a bhaineann gach fochatagóir de pháirtí faoi oibleagáid amach, agus an choigilt iomlán faoin scéim).

(vv) foilsiú na coigilte fuinnimh a bhaintear amach (gach bliain) faoin scéim oibleagáide um éifeachtúlacht fuinnimh agus faoi bhearta malartacha;

(ww) faisnéis faoi **reachtaíocht na mBallstát** maidir leis na pionóis **a bheidh le cur** i bhfeidhm i gcás neamhchomhlíonta[98]; .

(xx) [...][99]]

---

[97] **Tabhair ar aird: de réir Airteagal 7a.4 agus 7b.3 den Treoir maidir le héifeachtúlacht fuinnimh, cur chuige ginearálta.**

[98] **Tabhair ar aird: de réir an choinníll ghinearálta atá in Airteagal 13 den Treoir maidir le héifeachtúlacht fuinnimh, cur chuige ginearálta.**

[99] **Tabhair ar aird: de réir Iarscríbhinn V 3(f) den Treoir maidir le héifeachtúlacht fuinnimh, cur chuige ginearálta.**

IARSCRÍBHINN III

FAISNÉIS FAOI FHARDAIL GÁS CEAPTHA TEASA

Cuid 1

Faisnéis le háireamh sna tuarascálacha dá dtagraítear in Airteagal 23(2):

(b) a n-astaíochtaí antrapaigineacha gás ceaptha teasa liostaithe i gcuid 2 den Iarscríbhinn seo agus na hastaíochtaí antrapaigineacha gás ceaptha teasa dá dtagraítear in Airteagal 2(1) de Rialachán [ ] [ESR] don bhliain X-2;

(c) sonraí maidir le hastaíochtaí antrapaigineacha aonocsaíde charbóin (CO), dé-ocsaíde sulfair (SO_2), ocsaídí de nítrigin (NOx) agus comhdhúile so-ghalaithe orgánacha, atá ag teacht leis na sonraí a tuairiscíodh cheana de bhun Airteagal **8** de Threoir **2016/2284/AE** don bhliain X-2;

(d) a n-astaíochtaí antrapaigineacha gás ceaptha teasa ó fhoinsí agus aistrithe CO_2 trí linnte de thoradh LULUCF, don bhliain X-2 i gcomhréir le modheolaíochtaí a shonraítear i gcuid 3 den Iarscríbhinn seo. Beidh na sonraí seo ábhartha freisin don tuarascáil maidir le comhlíonadh faoi Airteagal 12 de Rialachán [ ] [LULUCF];

(e) aon athruithe ar an bhfaisnéis dá dtagraítear i bpointí (a) go (c) do na blianta idir an bhonnbhliain ábhartha nó an bhonntréimhse ábhartha agus bliain X-3, ag léiriú na gcúiseanna a bhí leis na hathruithe sin;

(f) faisnéis maidir le táscairí, arna leagan amach i gcuid 4 den Iarscríbhinn seo, don bhliain X-2;

(g) faisnéis achomair ar aistrithe curtha i gcrích de bhun Airteagail 5 de Rialachán [ ] [ESR] agus Airteagail 11 de Rialachán [ ] [LULUCF], don bhliain X-1;

(h) faisnéis ar na céimeanna chun réamh-mheastacháin fardail a fheabhsú, go háirithe sna réimsí den fhardal a bhí faoi réir coigeartuithe agus moltaí i ndiaidh athbhreithnithe saineolacha;

(i) leithdháileadh iarbhír nó measta na n-astaíochtaí fíoraithe arna dtuairisciú ag oibreoirí suiteála faoi Threoir 2003/87/CE chuig catagóirí foinse an fhardail náisiúnta do ghás ceaptha teasa, agus cóimheas na n-astaíochtaí fíoraithe leis na hastaíochtaí iomlána gás ceaptha teasa a tuairiscíodh sna catagóirí foinse sin, don bhliain X-2;

(j) **i gcás inarb ábhartha,** torthaí na seiceálacha arna ndéanamh ar chomhsheasmhacht na n-astaíochtaí arna dtuairisciú sna fardail gás ceaptha teasa, don bhliain X-2, mar aon leis na hastaíochtaí fíoraithe arna dtuairisciú faoi Threoir 2003/87/CE;

(k) **i gcás inarb ábhartha,** torthaí na seiceálacha arna ndéanamh ar chomhsheasmhacht na sonraí a úsáidtear chun meastachán a dhéanamh ar astaíochtaí agus fardail gás ceaptha teasa á n-ullmhú, don bhliain X-2, mar aon le:

   (i) na sonraí a úsáidtear i ndáil le hullmhú na bhfardal um thruailleáin aeir faoi Threoir **2016/2284/EU**[];

   (ii) na sonraí arna dtuairisciú de bhun Airteagal 19(1) agus Iarscríbhinn VII a ghabhann le Rialachán (AE) Uimh. 517/2014;

   (iii) na sonraí fuinnimh arna dtuairisciú de bhun Airteagal 4 de Rialachán (CE) Uimh. 1099/2008 agus Iarscríbhinn B a ghabhann leis;

(l) tuairisc ar athruithe ar an gcóras fardail náisiúnta atá acu, **más ann dóibh**;

(m) tuairisc ar athruithe ar an gclár náisiúnta**, más ann dóibh**;

(n) faisnéis faoina bplean dearbhaithe cáilíochta agus rialaithe cáilíochta, measúnú ginearálta ar neamhchinnteacht, agus measúnú ginearálta ar iomláine, agus, aon ghnéithe eile den tuarascáil ar fhardail náisiúnta gás ceaptha teasa a theastaíonn chun tuarascáil ar fhardal gás ceaptha teasa an Aontais a ullmhú;

(o) faisnéis ar rún na mBallstát maidir le húsáid na solúbthachta in Airteagal 5(4) agus (5) de Rialachán [ ] [ESR].

Féadfaidh Ballstát iarratas a dhéanamh ar mhaolú ó phointe c d'fhonn modheolaíocht atá difriúil ón gceann a shonraítear i gCuid 3 den Iarscríbhinn seo a chur i bhfeidhm mura bhféadfar an feabhsúchán modheolaíochta a bhaint amach in am chun an feabhsúchán a chur san áireamh sna fardail gás ceaptha teasa don tréimhse ó 2021 go 2030, nó dá mbeadh costas an fheabhsúcháin modheolaíochta díréireach ard i gcomparáid leis na buntáistí a bhaineann le modheolaíocht dá leithéid a chur chun feidhme d'fhonn feabhas a chur ar an gcuntasaíocht maidir le hastaíochtaí agus aistrithe de bharr tábhacht íseal na n-astaíochtaí agus na n-aistrithe ó na linnte carbóin atá i gceist. Más mian le Ballstáit leas a bhaint as an maolú, cuirfidh siad iarraidh réasúnaithe faoi bhráid an Choimisiúin faoin 31 Nollaig 2020, ina gcuirfear in iúl an amlíne do chur chun feidhme an fheabhsúcháin modheolaíochta agus/nó na modheolaíochta malartaí atá beartaithe, agus measúnú ar na tionchair fhéideartha ar chruinneas na cuntasaíochta. Féadfaidh an Coimisiún faisnéis bhreise a iarraidh a bheidh le seoladh isteach laistigh de thréimhse ama réasúnta a shonrófar. I gcás ina measfaidh an Coimisiún go bhfuil bonn cirt leis an iarraidh, deonóidh sé an maolú. Má dhiúltaítear don iarraidh, tabharfaidh an Coimisiún na cúiseanna lena chinneadh.

Cuid 2

Is iad seo a leanas na gáis ceaptha teasa atá le cuimsiú:

Dé-ocsaíd charbóin (CO_2)

Meatán (CH_4)

Ocsaíd nítriúil (N_2O)

Heicseafluairíd sulfair (SF_6)

Trífhluairíd nítrigine (NF_3)

Hidreafluaracarbóin (HFCanna):

— HFC-23 CHF_3

— HFC-32 CH_2F_2

— HFC-41 CH_3F

— HFC-125 CHF_2CF_3

— HFC-134 CHF_2CHF_2

— HFC-134a CH_2FCF_3

— HFC-143 CH_2FCHF_2

— HFC-143a CH_3CF_3

— HFC-152 CH_2FCH_2F

— HFC-152a CH_3CHF_2

— HFC-161 CH_3CH_2F

— HFC-227ea CF_3CHFCF_3

— HFC-236cb $CF_3CF_2CH_2F$

— HFC-236ea $CF_3CHFCHF_2$

— HFC-236fa $CF_3CH_2CF_3$

— HFC-245fa $CHF_2CH_2CF_3$

— HFC-245ca $CH_2FCF_2CHF_2$

— HFC-365mfc $CH_3CF_2CH_2CF_3$

— HFC-43-10mee $CF_3CHFCHFCF_2CF_3$ nó ($C_5H_2F_{10}$)

Sárfhluaracarbóin (PFCanna):

— PFC-14, Sárfhluarameatán, CF_4

— PFC-116, Sárfhluaraieatán, C_2F_6

— PFC-218, Sárfhluaraprópán, C_3F_8

— PFC-318, Sárfhluaracioglabútáin, c-C_4F_8

— Sárfhluaraicioglaprópán c-C_3F_6

— PFC-3-1-10, Sárfhluarabútán, C_4F_{10}

— PFC-4-1-12, Sárfhluaraipeantán, C_5F_{12}

— PFC-5-1-14, Sárfhluaraiheacsán, C_6F_{14}

— PFC-9-1-18, $C_{10}F_{18}$

Cuid 3 - Modheolaíochtaí maidir le faireachán agus tuairisciú a dhéanamh in earnáil LULUCF

Sonraí um thiontú úsáid talún atá follasach ó thaobh spáis chun catagóirí talamhúsáide agus tiontuithe idir catagóirí talamhúsáide a aithint agus a rianú.

Modheolaíocht Leibhéal 1 lena n-úsáidtear fachtóirí astaíochta atá calabraithe ar chaighdeán domhanda agus luachanna paraiméadair i gcomhréir le treoirlínte an IPCC 2006 le haghaidh Fardail Náisiúnta Gás Ceaptha Teasa.

Maidir le hastaíochtaí agus le haistrithe do linn charbóin arb ionann iad agus 25-30 % ar a laghad d'astaíochtaí agus d'aistrithe i gcatagóir foinse nó linne, atá mar thosaíocht laistigh de chóras fardail náisiúnta an Bhallstáit ós rud é go bhfuil tionchar suntasach ag a réamh-mheastachán ar fhardal iomlán tíre maidir le gáis ceaptha teasa i dtéarmaí dhearbhleibhéal na n-astaíochtaí agus na n-aistrithe, treocht na n-astaíochtaí agus na n-aistrithe, nó an éiginnteacht sna hastaíochtaí agus aistrithe sna catagóirí talamhúsáide, modheolaíocht Leibhéal 2 ar a laghad, lena n-úsáidtear fachtóirí astaíochta a chinntear ar bhonn náisiúnta agus luachanna paraiméadair arna gcalabrú de réir cúinsí náisiúnta i gcomhréir le treoirlínte IPCC 2006 le haghaidh Fardail Náisiúnta Gás Ceaptha Teasa.

Moltar do Bhallstáit modheolaíocht Leibhéal 3 a chur i bhfeidhm lena n-úsáidtear samhaltú neamhpharaiméadrach atá calabraithe de réir cúinsí náisiúnta, lena dtuairiscítear idirghníomhaíocht fhisiceach an chórais bhithfhisicigh, i gcomhréir le treoirlínte IPCC 2006 le haghaidh Fardail Náisiúnta Gás Ceaptha Teasa.

Cuid 4 - Táscairí fardail

Teideal an táscaire	Táscaire
TRASFHOIRMIÚ B0	Astaíochtaí CO_2sonracha ó stáisiúin chumhachta phoiblí agus ó stáisiúin chumhachta uatáirgeora, t/TJ Astaíochtaí CO_2 ó stáisiúin chumhachta theirmeacha phoiblí agus ó stáisiúin chumhachta theirmeacha uatáirgeora, kt roinnte ar na táirgí go léir— aschur ó stáisiúin chumhachta theirmeacha phoiblí agus ó stáisiúin chumhachta theirmeacha uatáirgeora, PJ
TRASFHOIRMIÚ E0	Astaíochtaí CO_2 ó stáisiúin uatáirgeora t/TJ Astaíochtaí CO_2 ó uatáirgeoirí, kt roinnte ar na táirgí go léir— aschur ó stáisiúin chumhachta theirmeacha uatáirgeoirí, PJ
TIONSCLAÍOCHT A1.1	Déine iomlán CO_2 — an tionscal iarainn agus cruach, t/milliún euro Astaíochtaí iomlána CO_2 ó iarann agus cruach, kt roinnte ar oll-bhreisluach — tionscal iarainn agus cruach
TIONSCLAÍOCHT A1.2	Déine CO_2 a bhaineann le fuinneamh — tionscal na gceimiceán, t/milliún euro Astaíochtaí CO_2 a bhaineann le fuinneamh thionscal na gceimiceán, kt roinnte ar oll-bhreisluach — tionscal na gceimiceán
TIONSCLAÍOCHT A1.3	Déine CO_2 a bhaineann le fuinneamh — tionscal na gloine, na potaireachta agus na n-ábhar tógála, t/milliún euro Astaíochtaí CO_2 a bhaineann le fuinneamh, gloine, potaireacht agus ábhair thógála, kt roinnte ar oll-bhreisluach – tionscal na gloine, na potaireachta agus na n-ábhar tógála
TIONSCLAÍOCHT A1.4	Déine CO_2 a bhaineann le fuinneamh — tionscal an bhia, na dí agus an tobac, t/milliún euro Astaíochtaí CO_2 a bhaineann le fuinneamh ó thionscal an bhia, na dí agus an tobac, kt roinnte ar oll-bhreisluach, tionscal an bhia, na dí agus an tobac milliún euro (EC95)
TIONSCLAÍOCHT A1.5	Déine CO_2a bhaineann le fuinneamh — tionscal an pháipéir agus na clódóireachta, t/milliún euro Astaíochtaí CO_2thionscal an pháipéir agus na clódóireachta, kt roinnte ar oll-bhreisluach, tionscal an pháipéir agus na clódóireachta, milliún euro (EC95)
TEAGHLAIGH A0	Astaíochtaí CO_2 sonracha ó theaghlaigh le haghaidh téamh spáis, t/m2 Astaíochtaí CO_2 ó theaghlaigh le haghaidh téamh spáis, roinnte ar achar dhromchla na n-áitreabh atá áitithe go buan, milliún m2
SEIRBHÍSÍ B0	Astaíochtaí CO_2 sonracha ón earnáil tráchtála agus institiúideach le haghaidh téamh spáis, kg/m2 Astaíochtaí CO_2 ó théamh spáis san earnáil tráchtála agus institiúideach, roinnte ar achar dhromchla na bhfoirgneamh seirbhíse, milliún m2
IOMPAR B0	Astaíochtaí CO_2 sonracha a bhaineann le díosal ó chairr phaisinéirí, g/100 km
IOMPAR B0	Astaíochtaí CO_2 sonracha a bhaineann le díosal ó chairr phaisinéirí, g/100 km

FAISNÉIS MAIDIR LE BEARTAIS AGUS BEARTA I RÉIMSE NA nASTAÍOCHTAÍ GÁS CEAPTHA TEASA

Faisnéis le háireamh sna tuarascálacha dá dtagraítear in Airteagal 16:

(p) tuairisc ar a gcóras náisiúnta chun beartais agus bearta **nó grúpaí beart** a thuairisciú, agus chun réamh-mheastacháin ar astaíochtaí gás ceaptha teasa antrapaigineacha ag foinsí agus aistriú trí linnte a thuairisciú de bhun Airteagal 32(1), nó faisnéis faoi aon athruithe arna ndéanamh ar an gcóras sin i gcás ina bhfuil tuairisc den chineál sin curtha ar fáil cheana féin;

(q) faisnéis cothrom le dáta atá ábhartha dá straitéisí fadtéarmacha um astaíocht íseal dá dtagraítear in Airteagal 14 agus an dul chun cinn maidir leis na straitéisí sin a chur chun feidhme;

(r) faisnéis faoi bheartais agus faoi bhearta náisiúnta, nó faoi ghrúpaí beart, agus faoi chur chun feidhme bheartais agus bhearta an Aontais, nó cur chun feidhme ghrúpaí beart, a chuireann srian ar nó a laghdaíonn astaíochtaí gás ceaptha teasa ag foinsí nó a fheabhsaíonn aistriú linnte, arna gcur i láthair ar bhonn earnála agus eagraithe de réir an gháis nó an ghrúpa gás (HFCanna agus PFCanna) a liostaítear i gCuid 2 d'Iarscríbhinn III. Áireofar san fhaisnéis sin tagairtí do bheartais infheidhme agus ábhartha náisiúnta nó Aontais lena n-áirítear:

(i) cuspóir an bheartais nó an bhirt agus tuairisc ghearr ar an mbeartas nó ar an mbeart;

(ii) an cineál ionstraime beartais;

(iii) stádas cur chun feidhme an bheartais nó an bhirt nó an ghrúpa beart;

(iv) Táscairí **arna n-úsáid** chun faireachán agus meastóireacht a dhéanamh ar dhul chun cinn thar am;

(v) **i gcás ina mbeidh fáil orthu**, meastacháin chainníochtúla na n-éifeachtaí ar astaíochtaí ag foinsí agus aistriú linnte gás ceaptha teasa arna roinnt de réir an méid seo a leanas:

– torthaí na measúnuithe ex ante ar éifeachtaí beartais agus birt aonair nó ar éifeachtaí grúpa beartas nó beart maidir le hathrú aeráide a mhaolú. Cuirfear meastacháin ar fáil le haghaidh gach tréimhse ceithre bliana tar éis bliain dar críoch 0 nó 5 go díreach i ndiaidh na bliana tuairiscithe, le hidirdhealú idir astaíochtaí gás ceaptha teasa arna gclúdach ag Treoir 2003/87/CE, Rialachán [ ] [ESR] agus Rialachán [ ] [LULUCF] a idirdhealú;

– torthaí na measúnuithe ex post ar éifeachtaí beartais agus birt aonair nó ar éifeachtaí grúpa beartas nó beart maidir le hathrú aeráide a mhaolú, le hidirdhealú idir na hastaíochtaí gás ceaptha teasa arna gclúdach ag Treoir 2003/87/CE, Rialachán [ ] [ESR] agus Rialachán [ ] [LULUCF];

(vi) na meastacháin **atá ar fáil** ar chostais agus ar thairbhí réamh-mheasta beartas agus beart, mar aon le meastacháin ar chostais agus ar thairbhí réadaithe na mbeartas agus na mbeart;

(vii) gach tagairt **atá ann** do mheasúnú na gcostas agus éifeachtaí na mbeartas agus na mbeart náisiúnta, d'fhaisnéis a bhaineann le cur chun feidhme bheartais agus bhearta an Aontais a laghdaíonn nó a chuireann srian ar astaíochtaí gás ceaptha teasa ag foinsí nó a fheabhsaíonn aistrithe trí linnte agus do thuarascálacha teicniúla atá ag tacú leo;

(viii) measúnú ar rannchuidiú an bheartais nó an bhirt maidir leis an straitéis fhadtéarmach um astaíocht íseal dá dtagraítear in Airteagal 14 a bhaint amach;

(s) faisnéis faoi bheartais agus bearta, nó **grúpaí beart**, náisiúnta breise atá beartaithe, a bhfuil sé mar chuspóir acu astaíochtaí gás ceaptha teasa a theorannú thar a ngealltanais faoi Rialachán [ ] [ESR] agus Rialachán [ ] [LULUCF];

(t) faisnéis maidir leis an nasc idir na beartais agus na bearta difriúla, **nó grúpaí beart difriúil,** a thuairiscítear de bhun phointe c agus maidir leis an mbealach a rannchuidíonn beartais agus beart**, nó grúpaí beart,** dá leithéid le cásanna réamh-mheasta difriúla.

IARSCRÍBHINN V

Faisnéis le háireamh sna tuarascálacha dá dtagraítear in Airteagal 16:

(u) réamh-mheastacháin gan bhearta, i gcás ina mbeidh fáil orthu, réamh-mheastacháin le bearta, agus, **i gcás ina mbeidh fáil orthu**, réamh-mheastacháin le bearta breise;

(v) réamh-mheastacháin iomlána gás ceaptha teasa agus réamh-mheastacháin ar leith d'astaíochtaí réamh-mheasta gás ceaptha teasa do na foinsí astaíochtaí arna gclúdach faoi Threoir 2003/87/CE agus faoi Rialachán [ ] [ESR] agus na hastaíochtaí réamh-mheasta ó fhoinsí agus na haistrithe réamh-mheasta trí linnte faoi Rialachán [ ] [LULUCF];

(w) tionchar na mbeartas agus na mbeart a shainaithnítear de bhun Airteagal 16(1)(a). Sa chás nach bhfuil a leithéid sin de bheartais agus de bhearta san áireamh, sonrófar agus míneofar é sin go soiléir;

(x) torthaí na hanailíse íogaireachta a rinneadh i ndáil leis na réamh-mheastacháin agus faisnéis ar na samhlacha agus na paraiméadair a úsáidtear;

(y) gach tagairt ábhartha don mheasúnú agus na tuarascálacha teicniúla a thacaíonn leis na réamh-mheastacháin dá dtagraítear in Airteagal 16(4).

IARSCRÍBHINN VI

Cuid 1

Tuairisciú ar Oiriúnú

Faisnéis le háireamh sna tuarascálacha dá dtagraítear in Airteagal 17(1):

(z) na príomhspriocanna, cuspóirí agus creat institiúideach um oiriúnú;

(aa) réamh-mheastacháin ar an athrú aeráide lena n-áirítear adhaimsir, tionchar an athraithe aeráide, measúnú ar leochaileacht aeráide agus ar rioscaí agus príomhghuaiseacha aeráide;

(bb) acmhainneacht oiriúnaitheachta;

(cc) pleananna agus straitéisí oiriúnaithe;

(dd) socruithe institiúideacha lena n-áirítear rialachas agus comhordú cothrománach agus ingearach, córais faireacháin agus mheastóireachta;

(ee) an dul chun cinn atá déanta sa chur chun feidhme, lena n-áirítear dea-chleachtais agus athruithe rialachais.

Cuid 2

Tuairisciú ar thacaíocht arna soláthar do thíortha i mbéal forbartha

Faisnéis le háireamh sna tuarascálacha dá dtagraítear in Airteagal 17(2)(a):

(ff) faisnéis ar thacaíocht airgeadais arna soláthar agus arna gealladh do thíortha i mbéal forbartha don bhliain X-1, lena n-áirítear:

(i) faisnéis chainníochtúil ar acmhainní airgeadais phoiblí atá á úsáid ag an mBallstát. Beidh faisnéis faoi shreabhadh airgid á chur ar fáil bunaithe ar 'mharcóirí Rio' don tacaíocht i leith maolaithe ar an athrú aeráide agus tacaíocht i leith oiriúnaithe don athrú aeráide agus ar chórais rianaithe eile atá tugtha isteach ag Coiste Cúnaimh Forbartha an OECD;

(ii) faisnéis mhodheolaíochta chainníochtúil lena mínítear an modh a úsáidtear chun an fhaisnéis chainníochtúil a ríomh, lena n-áirítear míniú ar an modheolaíocht a úsáidtear chun na sonraí a chainníochtú, agus i gcás inarb ábhartha, faisnéis eile ar na sainmhínithe agus modheolaíochtaí a úsáideadh chun aon fhigiúir a dheimhniú, go háirithe d'fhaisnéis a thuairiscítear maidir le sreafaí airgeadais atá in úsáid;

(iii) faisnéis atá ar fáil maidir le gníomhaíochtaí an Bhallstáit a bhaineann le tionscadail aistrithe teicneolaíochta agus tionscadail forbartha acmhainní arna maoiniú leis an gciste poiblí do thíortha i mbéal forbartha faoi UNFCCC, lena n-áirítear ar úsáideadh an tionscadal aistrithe teicneolaíochta nó an tionscadal forbartha acmhainní do mhaolú nó d'oiriúnú ar éifeachtaí an athraithe aeráide, an tír fála, an méid tacaíochta a cuireadh ar fáil agus cineál na teicneolaíochta a aistríodh nó an tionscadal forbartha acmhainní;

(gg) an fhaisnéis **atá ar fáil** don bhliain X agus do na blianta ina dhiaidh sin maidir leis an soláthar tacaíochta atá beartaithe, lena n-áirítear gníomhaíochtaí atá beartaithe a bhaineann le tionscadail aistrithe teicneolaíochta agus tionscadail forbartha acmhainní arna maoiniú leis an gciste poiblí do thíortha i mbéal forbartha faoi UNFCCC, lena n-áirítear ar úsáideadh an tionscadal aistrithe teicneolaíochta nó an tionscadal forbartha acmhainní do mhaolú d'oiriúnú ar éifeachtaí an athraithe aeráide, an tír fála, an méid tacaíochta a cuireadh ar fáil agus cineál na teicneolaíochta a aistríodh nó an tionscadal forbartha acmhainní.

Cuid 3

Tuairisciú ar ioncaim cheantála

Faisnéis le háireamh sna tuarascálacha dá dtagraítear in Airteagal 17(2)(b):

(hh) faisnéis maidir le húsáid ioncaim i rith bhliain X-1, arna chruthú ag an mBallstát trí liúntais cheantála de bhun Airteagal 10(1) de Threoir 2003/87/CE, lena n-áireofar faisnéis faoin ioncam sin a úsáideadh ar mhaithe le ceann amháin nó níos mó de na críocha a shonraítear in Airteagal 10(3) den Treoir sin, nó a choibhéis i luach airgeadais an ioncaim sin, agus na gníomhaíochtaí a rinneadh de bhun an Airteagail sin;

(ii) faisnéis maidir leis an úsáid, mar a chinnfidh an Ballstát, a bhaintear as ioncam arna chruthú ag an mBallstát trí liúntais cheantála eitlíochta de bhun Airteagal 3d(1) nó (2) de Threoir 2003/87/CE; cuirfear an fhaisnéis sin ar fáil i gcomhréir le hAirteagal 3d(4) den Treoir sin;

Beidh ioncaim cheantála nach bhfuil íoctha amach nuair a chuireann Ballstát tuarascáil chuig an gCoimisiún de bhun Airteagal 17(2)(b) cainníochtaithe agus tuairiscithe i dtuarascálacha sna blianta ina dhiaidh sin.

OIBLEAGÁIDÍ TUAIRISCITHE BREISE

Cuid 1[100]

Oibleagáidí tuairiscithe breise sa réimse fuinnimh in-athnuaite

Áireofar an fhaisnéis bhreise seo a leanas, mura sonrófar a mhalairt, de bhun Airteagal 18(c):

(jj) feidhmiú an chórais maidir le ráthaíochtaí tionscnaimh do leictreachas, gás agus téamh agus fuarú ó fhoinsí fuinnimh in-athnuaite, leibhéil eisiúna agus cealaithe na ráthaíochtaí tionscnaimh agus an tomhaltas náisiúnta bliantúil ar fhuinneamh in-athnuaite a eascraíonn as, chomh maith leis na bearta a tógadh d'fhonn iontaofacht an chórais a áirithiú agus cosaint i gcoinne na calaoise;

100 **Tabhair faoi deara: cuireann an Uachtaránacht i bhfios go láidir gur dóigh go gcaithfear tuilleadh athruithe a dhéanamh ar Chuid 1 d'Iarscríbhinn VII, agus é á chur san áireamh go gcaithfear an téacs seo a ailíniú i gcaitheamh an ama leis an dréacht-treoir maidir le fuinneamh in-athnuaite agus leis an dréacht-treoir maidir le feidhmíocht fuinnimh foirgneamh, agus go bhfuil sé mar aidhm leibhéal iomchuí d'ualach tuairiscithe agus idirnasc ceart leis an rialachán maidir le staidreamh fuinnimh a áirithiú.**

(kk) **Méideanna na mbithbhreoslaí, bithghás, breoslaí iompair in-athnuaite ó thionscnamh neamh-bhitheolaíoch, breoslaí carbóin athchúrsáilte agus leictreachais in-athnuaite a thomhlaítear in earnáil an iompair agus, más ábhartha, a bhfeidhmíocht maidir le gáis cheaptha teasa a laghdú. Déanfaidh an tuairisciú idirdhealú idir breoslaí arna dtairgeadh ó chineálacha difriúla barr bia agus beatha agus gach cineál bunábhair a liostaítear in Iarscríbhinn IX a ghabhann le [athmhúnlú ar Threoir 2009/28CE arna mholadh leis an togra COM(2016) [....];**

(ll) [] tionscnamh agus úsáid acmhainní bithmhaise chun críocha fuinnimh;

(mm) **[ ]**

(nn) an rótháirgeadh fuinnimh measta a thagann ó fhoinsí in-athnuaite, fuinneamh a d'fhéadfaí a aistriú chuig Ballstáit eile ionas go gcomhlíonfaí Airteagal 3, mír 3 de [an t-athmhúnlú ar Threoir 2009/28/CE arna mholadh leis an togra COM(2016) 767] agus d'fhonn an rannchuidiú náisiúnta agus conairí náisiúnta, dá dtagraítear in Airteagal 4(a)(2) (i) a bhaint amach;

(oo) **<u>i gcás ina mbeidh sé ar fáil</u>**, an t-éileamh measta ar fhuinneamh ó fhoinsí in-athnuaite atá le sásamh trí mheáin eile seachas trí tháirgeadh intíre go dtí 2030, **[];**

(pp) forbairt agus sciar na mbithbhreoslaí a dhéantar as bunábhair a liostaítear in Iarscríbhinn IX a ghabhann le [an t-athmhúnlú ar Threoir 2009/28/CE arna mholadh leis an togra COM(2016) 767] lena n-áirítear measúnú acmhainní a dhíríonn ar ghnéithe inbhuanaitheachta a bhaineann le héifeacht athsholáthair táirgí bia agus beatha le haghaidh táirgeadh bithbhreosla, **[]**

(qq) **i gcás ina mbeidh sé ar fáil,** an tionchar measta atá ag táirgeadh nó úsáid na mbithbhreoslaí, na mbithleachtanna agus na mbreoslaí bithmhaise ar an mbithéagsúlacht, foinsí uisce, infhaighteacht uisce, cáilíocht uisce, ithreacha agus cáilíocht aeir laistigh de Bhallstát;

(rr) [] cásanna calaoise a tugadh faoi deara i slabhra coimeádta na mbithbhreoslaí, na mbithleachtanna agus na mbreoslaí bithmhaise;

(ss) faisnéis ar an mbealach ar measadh an sciar dramhaíola in-bhithmhillte sa dramhaíl a úsáideadh chun fuinnimh a tháirgeadh, agus na céimeanna a glacadh chun feabhas a chur ar na meastacháin dá leithéid agus chun iad a fhíorú;

(tt) **<u>i gcás ina mbeidh sí ar fáil,</u>** giniúint leictreachais agus teasa ó fhuinneamh in-athnuaite i bhfoirgnimh (faoi mar a shainmhínítear in Airteagal 2(1) de Threoir 2010/31/AE), **<u>lena n-áirítear</u>** sonraí [...]maidir leis an bhfuinneamh a instealltar sa ghreille le córais fhótavoltacha ghréine, córais theirmeacha ghréine, bithmhais, teaschaidéil, córais gheoiteirmeacha, chomh maith leis na córais in-athnuaite dhíláraithe eile go léir;

(uu) más infheidhme, sciar na mbithbhreoslaí bunaithe ar bhia, sciar na n-ard-bithbhreoslaí, sciar an fhuinnimh in-athnuaite i dtéamh ceantair, chomh maith leis an bhfuinneamh in-athnuaite arna tháirgeadh ag cathracha agus ag pobail fuinnimh faoi mar a shainmhínítear é in Airteagal 22 de [an t-athmhúnlú ar Threoir 2009/28/CE arna mholadh leis an togra COM(2016) 767];

[ ]

Cuid 2

Oibleagáidí tuairiscithe breise sa réimse éifeachtúlachta fuinnimh

I réimse éifeachtúlachta fuinnimh, áireofar an fhaisnéis bhreise seo a leanas de bhun Airteagal 19(c):

(vv) mórbheartais, mórbhearta, mórbhearta airgeadais agus mórchláir reachtacha agus neamhreachtacha a cuireadh i bhfeidhm i mbliain X-2 agus X-1 (is í an X an bhliain ina gcaithfear an tuarascáil a thabhairt), d'fhonn a gcuspóirí a socraíodh faoi Airteagal 4(b) i dtaca le margaí seirbhísí fuinnimh a chur chun cinn, feidhmíocht fuinnimh foirgneamh a fheabhsú, bearta chun leas a bhaint as acmhainn éifeachtúlachta fuinnimh an bhonneagair gáis agus leictreachais agus téamh agus fuarú, faisnéis agus cáilíocht a fheabhsú agus bearta eile chun éifeachtúlacht fuinnimh a chur chun cinn;

(ww) coigilt fuinnimh bainte amach trí Airteagal 7 de Threoir 2012/27/AE [leagan arna leasú i gcomhréir leis an togra COM(2016) 761] sna blianta X-3 agus X-2;

(xx) dul chun cinn i ngach earnáil agus na cúiseanna ar fhan tomhaltas fuinnimh cobhsaí nó cúiseanna ar tháinig méadú air sna blianta X-3 agus X-2 sna hearnálacha um thomhaltas deiridh fuinnimh;

(yy) achar urláir iomlán na bhfoirgneamh a bhfuil achar urláir úsáideach iomlán iontu os cionn 250 m2 atá faoi úinéireacht agus ar áitiú rialtas láir na mBallstát nár chomhlíon, an 1 Eanáir sa bhliain X-2 agus sa bhliain X-1, na ceanglais um fheidhmíocht fuinnimh dá dtagraítear in Airteagal 5(1) de Threoir 2012/27/AE;

(zz) achar urláir iomlán d'fhoirgnimh théite agus/nó fuaraithe atá faoi úinéireacht agus ar áitiú rialtas láir na mBallstát a ndearnadh athchóiriú orthu sa bhliain X-3 agus sa bhliain X-2 dá dtagraítear in Airteagal 5(1) de Threoir 2012/27/AE, nó méid na coigilte fuinnimh i bhfoirgnimh incháilithe atá faoi úinéireacht agus ar áitiú a rialtais láir dá dtagraítear in Airteagal 5(6) de Threoir 2012/27/AE;

(aaa) líon na n-iniúchtaí fuinnimh a rinneadh sa bhliain X-3 agus sa bhliain X-2. Sa bhreis air sin, líon iomlán na gcuideachtaí móra ina gcríoch i gcás gurb infheidhme Airteagal 8(4) de Threoir 2012/27/AE dóibh agus líon na n-iniúchtaí fuinnimh a rinneadh sna fiontair sin sa bhliain X-3 agus sa bhliain X-2;

(bbb) an príomhfhachtóir fuinnimh náisiúnta a cuireadh i bhfeidhm do leictreachas;

(ccc) líon agus achar urláir na bhfoirgneamh nua agus athchóirithe atá nach mór neodrach ó thaobh fuinnimh de sa bhliain X-2 agus sa bhliain X-1, de réir mar a shainmhínítear in Airteagal 9 de Threoir 2010/31/AE, **bunaithe ar shampláil staidrimh más gá**;

(ddd) nasc idirlín an tsuímh gréasáin inar féidir teacht ar an liosta nó ar an gcomhéadan de sholáthraithe seirbhísí fuinnimh dá dtagraítear i bpointe (c) d'Airteagal 18(1) de Threoir 2012/27/AE.

IARSCRÍBHINN VIII

TUARASCÁIL AR INBHUANAITHEACHT BHITHFHUINNEAMH AN AONTAIS

I dtuarascáil ar inbhuanaitheacht bhithfhuinnimh an Aontais maidir le fuinneamh ó bhithmhais atá le glacadh go débhliantúil ag an gCoimisiún mar aon leis an tuarascáil ar Staid an Aontais Fuinnimh de bhun Airteagal 29(2)(d), ba cheart go mbeadh an fhaisnéis seo a leanas ann ar a laghad:

(eee) na tairbhí agus na costais chomhshaoil choibhneasta a bhaineann le bithbhreoslaí, bithleachtanna agus breoslaí bithmhaise éagsúla, tionchair bheartais allmhairiúcháin an Aontais orthu, impleachtaí slándála an tsoláthair agus na bealaí le cur chuige cothrom a bhaint amach idir táirgeadh intíre agus allmhairí

(fff) an tionchar atá ag táirgeadh agus úsáid bhithmhaise ar inbhuanaitheacht san Aontas agus i dtríú tíortha, lena n-áirítear tionchair ar bhithéagsúlacht;

(ggg) sonraí agus anailís ar an infhaighteacht agus ar an éileamh inbhuanaithe ar bhithmhais, i láthair na huaire agus de réir na réamh-mheastachán, lena n-áirítear an tionchar ar mhéadú ar an éileamh ar bhithmhais ar na hearnálacha ina n-úsáidtear bithmhais;

(hhh) forbairt teicneolaíochta, infhaighteacht agus inbhuanaitheacht na mbithbhreoslaí a dhéantar as amhábhair a liostaítear in Iarscríbhinn IX a ghabhann le [an t-athmhúnlú ar Threoir 2009/28/CE arna mholadh leis an togra COM(2016) 767] lena n-áirítear measúnú ar éifeacht athsholáthair na dtáirgí bia agus beatha le haghaidh táirgeadh bithbhreosla, agus aird chuí á tabhairt ar phrionsabal ord na réiteach dramhaíola atá bunaithe i dTreoir 2008/98/CE agus ar phrionsabal na húsáide cascáidí bithmhaise, agus na cúinsí teicneolaíochta agus eacnamaíocha áitiúla agus réigiúnacha á gcur san áireamh, an stoc carbóin riachtanach a choinneáil san ithir agus cáilíocht na hithreach agus na n-éiceachóras;

(iii) faisnéis agus anailís ar thorthaí taighde eolaíocha atá ar fáil maidir le hathrú indíreach um úsáid talún i dtaca leis na conairí táirgthe go léir, chomh maith lena fháil amach an féidir raon na héiginnteachta san anailís atá mar bhun leis na meastacháin d'athrú indíreach ar astaíochtaí um úsáid talún a chaolú agus ar an tionchar féideartha a d'fhéadfadh a bheith aige ag bheartais an Aontais a chur san áireamh, amhail beartais chomhshaoil, aeráide agus talmhaíochta; agus

(jjj) maidir leis na Ballstáit agus na tríú tíortha araon, atá mar fhoinse shuntasach do bhithbhreoslaí, bithleachtanna agus breoslaí bithmhaise a ídítear laistigh den Aontas, maidir le bearta náisiúnta a ghlactar chun na critéir um inbhuanaitheacht agus um choigilt gás ceaptha teasa a leagtar amach in Airteagal 26, mír 2 go mír 7 de [an t-athmhúnlú ar Threoir 2009/28/CE arna mholadh leis an togra COM(2016) 767], do chosaint ithreach, uisce agus aeir.

I dtaca le tuairisciú ar choigilt astaíochtaí gás ceaptha teasa ó úsáid bhithmhaise, úsáidfidh an Coimisiún na méideanna arna dtuairisciú ag an mBallstát i gcomhréir le hIarscríbhinn VII, Cuid 1 (b), lena n-áirítear meánluachanna sealadacha na n-astaíochtaí measta ón athrú indíreach ar úsáid talún agus an raon gaolmhar a eascraíonn ón anailís íogaireachta de réir mar a leagtar amach in Iarscríbhinn VIII a ghabhann le [an t-athmhúnlú ar Threoir 2009/28/CE arna mholadh leis an togra COM(2016) 767]. Cuirfidh an Coimisiún sonraí ar fáil maidir leis meánluachanna sealadacha na n-astaíochtaí measta ón athrú indíreach ar thalamhúsáid agus an raon gaolmhar a eascraíonn ón anailís íogaireachta. Sa bhreis air sin, measfaidh an Coimisiún pé acu an athródh nó nach n-athródh an meastachán do choigilt dhíreach astaíochtaí dá gcuirfí comhtháirgí san áireamh agus an cur chuige ionadaíochta in úsáid, agus dá n-athródh, an chaoi go n-athródh sé.

IARSCRÍBHINN IX

SCÉIMEANNA DEONACHA AR GHLAC AN COIMISIÚN CINNEADH INA LEITH I gCOMHRÉIR LE hAIRTEAGAL 27(4) DEN [ATHMHÚNLÚ AR THREOIR 2009/28/CE ARNA MHOLADH LEIS AN TOGRA COM(2016) 767]

An tuarascáil ar scéimeanna deonacha ar ghlac an Coimisiún Cinneadh ina leith i gcomhréir le hAirteagal 27(4) de [an t-athmhúnlú ar Threoir 2009/28/CE arna mholadh leis an togra COM(2016) 767], atá le glacadh ar bhonn débhliantúil ag an gCoimisiún mar aon leis an tuarascáil ar Staid an Aontais Fuinnimh de bhun Airteagal 29(2)(d), ba chóir go mbeadh measúnú an Choimisiúin ann ar a laghad maidir leis an méid seo a leanas:

(kkk) neamhspleáchas, módúlacht agus minicíocht na n-iniúchtaí, i ndáil le céard a luaitear maidir leis na gnéithe sin sna doiciméid scéime, tráth ar cheadaigh an Coimisiún an scéim lena mbaineann, agus maidir le dea-chleachtas an tionscail;

(lll) infhaighteacht, agus taithí agus trédhearcacht maidir le cur i bhfeidhm na modhanna lena n-aithnítear agus lena ndéileáiltear le neamh-chomhlíonadh, agus aird áirithe ar dhéileáil le staideanna nó líomhaintí maidir le drochiompar tromchúiseach arna ndéanamh ag comhaltaí na scéime;

(mmm) trédhearcacht, go háirithe maidir le hinrochtaineacht na scéime, infhaighteacht na n-aistriúchán i dteangacha infheidhme na dtíortha agus na réigiún óna dtionscnaíonn na hamhábhair, inrochtaineacht liosta oibreoirí deimhnithe agus teastais ábhartha, agus inrochtaineacht tuarascálacha na n-iniúchóirí;

(nnn) rannpháirtíocht na ngeallsealbhóirí, go háirithe maidir le comhairliúchán le pobail áitiúla agus dúchais sula ndéantar Cinneadh le linn na scéime a dhréachtú agus a athbhreithniú agus le linn na n-iniúchtaí chomh maith agus maidir leis an bhfreagairt dá gcuid tuairimí;

(ooo) stóinseacht fhoriomlán na scéime, go háirithe i bhfianaise rialacha maidir le creidiúnú, cáilíocht agus neamhspleáchas na n-iniúchóirí agus comhlachtaí scéime ábhartha;

(ppp) **i gcás ina mbeidh fáil orthu,** nuashonruithe margaidh na scéime, méid na n-amhábhar agus na mbithbhreoslaí deimhnithe, de réir tíre tionscnaimh agus cineáil, líon na rannpháirtithe;

(qqq) éascaíocht agus éifeachtúlacht i dtaca le córas a chur chun feidhme lena rianaítear cruthúnas comhréireachta le critéir inbhuanaitheachta a thugann an scéim dá comhalta/comhaltaí, córas dá leithéid atá beartaithe chun gníomhaíocht chalaoiseach a chosc go háirithe chun calaois amhrasta agus neamhrialtachtaí eile a bhrath agus dul i ngleic leo agus leanúint á bhfiosrú agus más iomchuí, líon na gcásanna calaoise nó neamhrialtachtaí braite;

(rrr) roghanna do na heintitis chun údarú a fháil chun comhlachtaí deimhniúcháin a aithint agus faireachán a dhéanamh orthu;

(sss) critéir chun comhlachtaí deimhniúcháin a aithint nó a chreidiúnú ;

(ttt) rialacha maidir leis an mbealach ar cheart faireachán a dhéanamh ar na comhlachtaí deimhniúcháin;

(uuu) bealaí chun cur chun cinn an dea-chleachtais a éascú nó a fheabhsú.

CÓRAIS NÁISIÚNTA FARDAIL

San fhaisnéis dá dtagraítear in Airteagal 30 tá an méid seo a leanas:

(vvv) sonraí agus modhanna tuairiscithe do ghníomhaíochtaí agus do shuiteálacha faoi Threoir 2003/87/CE chun críche fardail náisiúnta gás ceaptha teasa a ullmhú chun comhsheasmhacht a áirithiú sna hastaíochtaí gás ceaptha teasa arna dtuairisciú faoi scéim trádála astaíochtaí an Aontais agus sna fardail náisiúnta gás ceaptha teasa;

(www) **i gcás inarb ábhartha,** sonraí arna mbailiú trí na córais tuairiscithe ar gháis fhluairínithe sna hearnálacha éagsúla, bunaithe de bhun Airteagal 20 de Rialachán (AE) Uimh. 517/2014 chun críche fardail náisiúnta gás ceaptha teasa a ullmhú;

(xxx) astaíochtaí, sonraí bunúsacha agus modheolaíochtaí arna dtuairisciú faoi Rialachán (CE) Uimh. 166/2006 chun críche fardail náisiúnta gás ceaptha teasa a ullmhú;

(yyy) sonraí arna dtuairisciú faoi Rialachán (CE) Uimh. 1099/2008;

(zzz) sonraí a bhailítear trí rianú geografach d'achair talún i gcomhthéacs clár agus suirbhéanna atá ann cheana de chuid an Aontais nó na mBallstát lena n-áirítear LUCAS (Suirbhé Staidrimh fráma Limistéir ar Chumhdach/Úsáid Talún) agus Copernicus, clár an Aontais um fhaire agus um fhaireachán na Cruinne.

TÁBLA COMHGHAOIL

Rialachán (AE) Uimh. 525/2013	**An Rialachán seo**
Airteagal 1	Airteagal 1(1)
Airteagal 2	—
Airteagal 3	—
Airteagal 4	Airteagal 14
Airteagal 5	Airteagal 30(1); 30(2); 30(6); Iarscríbhinn X
Airteagal 6	Airteagal 30(3); 30(6)
Airteagal 7	Airteagal 23(2); 23(3); 23(5); 23(6); Iarscríbhinn III
Airteagal 8	Airteagal 23(1)(a); an fhomhír deiridh d'Airteagal 23(1); 23(6)
Airteagal 9	Airteagal 30(4); 30(5)
Airteagal 10	Airteagal 33
Airteagal 11	—
Airteagal 12	Airteagal 32
Airteagal 13	Airteagal 16(1)(a); 16(3); 16(4); Iarscríbhinn IV
Airteagal 14	Airteagal 16(1)(b); 16(2); 16(3); 16(4); Iarscríbhinn V
Airteagal 15	Airteagal 17(1); Iarscríbhinn VI, Cuid 1
Airteagal 16	Airteagal 17(2)(a); Iarscríbhinn VI, Cuid 2
Airteagal 17	Airteagal 17(2)(b); 17(3); 17(4); Iarscríbhinn VI, Cuid 3
Airteagal 18	Airteagal 15(2)(e); an dara fomhír d'Airteagal 15(2)
Airteagal 19	—
Airteagal 20	—
Airteagal 21	Airteagal 25(1)(c); 25(4); 25(7)
Airteagal 22	—
Airteagal 23	Airteagal 34(1)(d); 34(1)(e); 34(1)(f); 34(1)(g); 34(1)(h)
Airteagal 24	Airteagal 35
Airteagal 25	—

Airteagal 26	Airteagal 37
Airteagal 27	—
Airteagal 28	Airteagal 50
Airteagal 29	—